

Emperyalist sisteme göbekten bağımlı yapı, ortaya çıkan ekonomik krizin tüm faturasını emekçilere kesmektedir. Artık ekonomide bir düzelme olmayacağı AKP-MHP medyasında dahi dile gelmektedir.

özgür gelecek için
Yeni

Demokrasi

gazetesi

15 MAYIS - 5 HAZİRAN 2026 • SAYI: 209 • FİYAT: 30 TL • ISSN: 2630-5526

Cüretimiz karanlığı yırtan **FIKİRLERİN BAYRAĞIDIR**

ANALİZ

4

**2026 1 MAYIS'INDAN
ÇIKARDIĞIMIZ DERSLERLE
YENİ 1 MAYISLARI
ÖRGÜTLEYELİM!**

Mecidiyeköy'de toplanmaların başladığı ilk saatlerde gözaltı saldırıları devreye sokulmuş, TOMA'lı barikatlarla Taksim'e geçişe izin verilmeyeceği gösterilmiştir. Ancak ne tazyikli sular ne de polis barikatları kitlenin alana akmasını engelleyebilmiştir.

GÜNCEL

10

**BAYRAK ŞOVENİZMİYLE
GERİCİ KLİKLERİN
KUŞATMASI**

Bayrak tartışması; şoven, Btekçi ve Türk egemenlerinin sömürü ve baskı düzenini örten bir argümandır. Özgürlük, tam hak eşitliği ve halk demokrasisi mücadelesinde ezilen işçi ve emekçiler kendi özgürlük bayraklarını yükseltmelidir.

SAYFA 12-13-14

KOLEKTİF DOĞRULTU /

Şanlı Komünist Önder Devrimin Sönmeyen Meşalesidir

Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya İstanbul'da anıldı

Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya katledilişinin 53. yılında Partizan tarafından İstanbul'da anıldı.

İstanbul'da gerçekleştirilen anma etkinliği saygı duruşuyla başladı. Saygı duruşunun ardından konuşmalar yapıldı. Anmada söz alanlar İbrahim Kaypakkaya'yı anarak onun mücadelesini sahiplendiğini belirtti. Partizan, konuşmaların ardından söz alarak şunları söyledi: "Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya'nın katledilişinin 53. yılındayız. Devrimimizin rotasını büyük bir açıklıkla ortaya koyan önder yoldaşı bulunduğumuz her yerde anmak çalışmalarımızın en önemli parçalarından biridir. Çünkü onu anmak devrimi kavramaktır."

"İBRAHİM YOLDAŞ KOMÜNİST BİR BİLİNÇTİR"

Partizan konuşmasında İbrahim Kaypakkaya'nın her türden karşı devrimci akıma karşı sistemin sınırlarını parçaladığını

belirtti: "İbrahim yoldaş, işkencede ser verip sır vermemenin çok daha ötesinde berrak, devrimci komünist bir bilinçtir. İbrahim yoldaş devrimci teorinin kavranması ve bunun pratiğe dönüştürülmesinin ülke şartlarında somutlaşmasıdır. Kaypakkaya yoldaş her türden oportünist, revizyonist akıma karşı sistemin belirlediği tüm sınırları parçalamıştır. Çünkü o, maddi sürecin bilincini, gerçeğin haklılığını, tarihsel

meşruluğunu ve Maoist bakış açısıyla uygunluğunu bilince çıkarmıştır. Bu sebeptendir ki Kemalizm'in faşist niteliğini ortaya koyabilmiş şekilde Ulusların Kendin Kaderini Tayin Hakkını savunmuştur. Bugün onu yaşatmanın yegâne yolu mücadeleden geçiyor.

"KURTULUŞUN İBRAHİM'İN KIZIL GÜZERGÂHINDADIR"

"Hepinizin de bildiği üzere zor bir dönemdeyiz. Kitlelerin en meşru demokratik taleplerinin dahi zor yoluyla bastırıldığı, gençliğin egemenlerin ideolojik saldırıları altında uyuşturucu ve çeteleşmeye itildiği, kitlelerin düzene karşı arayışlara yönlendirildiği devrimci hareketin geçmişe göre zayıfladığı bu dönemde kurtuluş ancak İbrahim yoldaşın kızıl güzergâhındadır. Daha yeni 6 yoldaşımız tutuklanmışken bizim üzerimize düşen daha fazla sorumluluk almak içinde olduğumuz her alanda

daha ileri atılmaktır. Böylesi dönemleri aşmanın yolu İbrahim'i daha çok kavramak daha çok kavramaktan geçiyor. İbrahim yoldaşı ölümsüzlüğünün 53. yılında andığımız bugünde biz yalnızca onu değil asıl olarak onda somutlaşan ihtilalci çizgiyi sahipleniyoruz. İbrahim yoldaşı anarken bugün onu yalnızca mücadele içinde ölen birisi olarak değil Türkiye devriminin kurucu ve kuramcı önderi olarak anmak gerekir. Aksi takdirde zaten onu anlamamışız demektir. Önder yoldaş şahsında tüm devrim ve komünizm şehitlerini selamlıyoruz. İbrahim yoldaş ölümsüzdür."

Konuşmaların ardından Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya'nın yaşamını ve mücadelesini konu eden sinevizyon gösterildi.

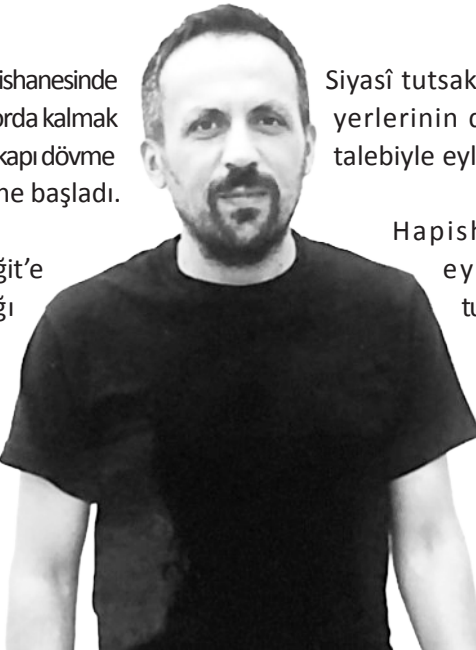
Sinevizyon gösteriminin ardından İbrahim Kaypakkaya anısına hep birlikte marşlar ve türküler söylendi.

Tutsak Partizan Ünal Yiğit'e görüş yasağı verildi

A dana F Tipi Kapalı Hapishanesinde İŞİD'lilerle aynı koridorda kalmak istemeyen siyasî tutsaklar kapı dövme ve slogan atma eylemine başladı.

Tutsak Partizan Ünal Yiğit'e bu eylemlere katıldığı gerekçe gösterilerek Temmuz ayına kadar görüş yasağı verildi.

Farklı koridorlara konulan siyasî tutsakların iletişimi engellenirken İŞİD'liler siyasîlerle aynı koridorda tutuluyor.

Siyasî tutsaklar hücrelerin yerlerinin değiştirilmesi talebiyle eyleme geçmişti.

Hapishane idaresi eyleme yapan tutsaklar hakkında soruşturma başlattı, Ünal Yiğit'e görüş yasağı verdi.

Munzur Çevre Derneği üyesi Erhan Doğru tutuklandı

Dersim'de 14 Mayıs günü sabah saatlerinde evi basılarak gözaltına alınan Munzur Çevre Derneği üyesi Erhan Doğru tutuklandı.

SOYUT BEYANLARLA TUTUKLANDI

Erhan Doğru, Tunceli Ağır Ceza Mahkemesine götürüldü. Mahkemede Erhan

Doğru hakkında soyut ifadelere dayanılarak "örgütle bağı var" suçlaması yapıldı. Ayrıca 1 Mayıs çalışmaları da "suç" olarak değerlendirildi. Erhan Doğru soyut ifadelere dayanılarak tutuklandı.

Tutuklama kararının ardından Erhan Doğru, Elazığ Yüksek Güvenlikli Hapishanesine götürüldü.

30 yıllık tutsak Cemil Erdem tahliye edildi

75 yaşındaki 30 yıllık devrimci tutsak Cemil Erdem, 15 Mayıs'ta Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesinden tahliye edildi.

Cemil Erdem, 1996 yılında İzmir DGM'de yargılanarak "anayasal

düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs" suçlamasıyla idam cezasına çarptırılmış, daha sonra bu cezası müebbet hapse çevrilmişti.

Buca, Bergama, Muğla, Kırklareli hapishanelerinde kalan Erdem, 19 Aralık Katliamından sonra Tekirdağ F Tipi'ne götürülmüştü. 26 yıldır Tekirdağ 1 Nolu F Tipi'nde tutsak olan Erdem, F tipi hapishaneye götürülen ilk tutsak-

lardan biri. Birçok hastalığı bulunan ağır hasta tutsak Erdem'in pandemi döneminde tahliye edilmesi birçok çağrı yapılmıştı. Ancak tüm çağrılara rağmen tahliye edilmemişti.

Cemil Erdem 30 yıllık tutsaklığın ardından 15 Mayıs'ta Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesinden tahliye edildi.

POLİTİK
GÜNDEMEMPERYALİZMİN "İSTİKRARI"
SAVAŞI KIŞKIRTMAK, REKABETİ
TIRMANDIRMAKTIR!

ABD emperyalizmi, ekonomik, siyasî ve askerî olarak uzun süredir egemen olduğu dünya düzenindeki dümenci rolünü kaybetmemek için bir yandan havuç, diğer yandan sopa siyasetini hayata geçirmeye devam ediyor. "Bu egemenliğe yönelik başat tehdit olarak gördüğü Çin'i çeşitli yöntemlerle kuşatmaya, güçlenmesini sağlayan kanalları kapatmaya ve ittifaklarını parçalamaya dönük adımlarını sıklaştırmıştır." Bu uğurda Rusya ile olan çelişkilerin yoğunluğunu hafifletme taktiği izlemiştir.

ABD'NİN ÇİN'İ KUŞATMA SİYASETİ
VE KRİZİ

ABD emperyalizmi, verili güç dengelerini korumak değil; dağıtmak ve denklemleri yeniden kurma peşindedir. Bu ekseninde özellikle Çin ve Rus emperyalizminin hem iç ilişkilerini hem de dünya pazarındaki ilişkilerinin dengesini sarsma odaklı hareket etmektedir. Bunu yaparken tarihsel ittifaklarıyla kurulan ekonomik-siyasî-askerî dengeleri de kendine daha az maliyetli ve önderliğine daha fazla biat eden bir noktaya taşıma peşindedir. ABD, özellikle 2008 krizi sonrasında baş gösteren hegemonik gücündeki aşınmayı durdurmaya odaklı ekonomik-askerî saldırganlık yönelimini büyümüştür. Obama'nın son döneminden itibaren Çin'i ekonomik olarak durdurma, Rusya'yı siyasî ve askerî olarak sınırlama ve kuşatma çizgisini güçlendirmeye gitmiştir. Ekonomide geliştirdiği tedbirler, Çin ve Rusya'nın daha fazla serbest rekabeti; ABD liderliğindeki Batı emperyalistlerinin ise daha korumacı ve bu güçleri sınırlamaya odaklı yaklaşımları savunmasına yol açmıştır. Ekonomik tedbirler ve saldırganlık esasta Çin'in büyümesini durdurmaya odaklanırken askerî ve siyasî hamlelerle ise Rusya'yı kuşatmaya yoğunlaşmıştır.

ABD emperyalizmi, Trump'ın ikinci dönemiyle birlikte Çin'i artık sadece ticari bir rakip olmanın ötesinde açıkça "ulusal güvenlik" sorunu olarak tanımlayan tutumu daha güçlü şekilde ortaya koymuştur. Trump ve söz sahibi tüm siyasî aktörler, dünya düzeninin değişmesi gerektiğini, değişeceğini ve bunun kabul edilmesi gerektiğini dile getirmektedir. Bu söylemlere eşlik eden

pratik ise emperyalist dünyanın çeşitli kurumlar, sözleşmeler ve tanımlanmış ilişki biçimlerinin ve kurallarının "çöpe" dönüştürülmesidir. Trump, belirlenmiş hiçbir kuralı tanımayacağını ilan ederken, tek ölçütünün kendi "vicdanı" (çıkarı diye okuyun) olduğunu söylemiştir. Bu eksene uygun atılan adımlar ise ABD'nin umduğu sonuçları doğurmamaktadır. Tarihsel Batı ittifakında çatlakları büyütmede, Çin ve Rus etkisini kırma hamlelerinin faturaları büyük olmakta ve çelişkilerin yoğunluğu büyümektedir.

Orta Doğu'da İran merkezli saldırganlık, Ukrayna-Rusya barışı arayışının daha büyük saldırı hamlelerine dönüşmesi, Tayvan eksenli ABD-Çin rekabeti, Venezuela ile başlayıp Küba ile devam edeceği öngörülen Latin Amerika'yı kuşatan ABD barbarlığı ve NATO'nun yeniden tahkim edilmesi çelişkilerin odaklandığı noktalardır. Son dönemde ABD ile Çin arasında gerçekleştirilen diplomatik temaslar, Trump'ın dünyanın en büyük şirketlerinin bir numaralarını alarak gerçekleştirdiği Çin ziyareti, tarafların "iş birliği", "stratejik istikrar", "ortak çalışma" söylemi altında yeni mevziler kazanma çabası olarak karşımıza çıkmıştır. ABD ile Çin arasındaki çelişkileri teskin eden bir ziyaret niteliğinden daha çok, ABD'nin daha güçlü saldırılara odaklanmak için zemini hazırlama girişimi olarak görülmelidir. İran'a yeni saldırı olasılığı artarken enerji yolları üzerindeki gerilim ise dünya ekonomisini sarsan, çelişkileri büyüten bir unsur durumundadır.

Bugün de emperyalizmin temel karakterinde hiçbir değişiklik söz konusu değildir. Lenin'in tanımladığı biçimiyle emperyalizm; asalak tekellerin, mali sermayenin ve büyük devletlerin sermayenin özgürce dolaşması için kurduğu egemenlik biçimidir. Bu egemenlik mücadelesi ise durmaksızın saldırganlık, yıkıcı bir rekabet ve bunun yoğunlaşarak savaşa dönüşmesidir. İçinden geçtiğimiz süreçte dikkat çekici olan, bu çelişkilerin artık diplomatik sınırları aşarak askerî yoğunlaşmayı ve saflaşmayı hızlandırmasıdır.

SAVAŞ OLASILIĞI VE TIRMANAN
ŞOVENİZM

Emperyalistler arası rekabetin en önemli ideolojik araçlarından biri şovenizm olmaktadır. Bu, saldırı ve savaş ikliminin tipik sonuçlarından biridir. Egemen sınıflar, ekonomik krizlerin ve toplumsal hoşnutsuzluğun yarattığı baskıyı milliyetçi histeriyi büyüterek yönetmeye çalışıyor. Göçmen düşmanlığı, askerî güç ve silahlanma yarışıyla oluşan propaganda, "millî güvenlik" söylemleri ve içeride artan saldırgan politikalar birçok ülkede sistematik biçimde güçlendiriliyor. ABD'de Çin karşıtlığı, Avrupa'da göçmen ve Rus düşmanlığı, Hindistan'da Hindu milliyetçiliği, İsrail'de Siyonist saldırganlık, Türkiye'de ise "Kürtlerle barışın" bile "beka" siyaseti ile şoven histeriye dönüştürülmesi, barutun artan kokusunun sonuçlarıdır. Bu, aynı zamanda yaşanan büyük ekonomik kriz karşısında kitleleri feodalizme yaslanmış haliyle burjuvazinin çıkarlarını gerçekleştirmeye dayalı "ulusal gurur" ile zehirleme ve sisteme yedekleme yöntemidir.

Dünya ve bölge ölçeğinde aranan her barış, aynı zamanda daha büyük bir çatışmayı örgütleme ya da buna daha güçlü hazırlanma aracı olarak kullanılmaktadır. Sorunların ekonomik, siyasî, toplumsal niteliklerini çözme amacı asla yoktur. Zira ekonomik buhran ve emperyalizmin rekabeti, savaş kıskırtıcılığı ve hegemonyayı daha etkili inşa etmek için daha büyük saldırganlık şeklinde gerçekleşmektedir.

TC, uzun zamandır inşa etmeye çalıştığı "Kürtlerle barış" siyasetinde bölgede daha güçlü bir konum elde etme, bölgesel savaş olasılığına karşı konumunu sağlamlaştırma ve varlığına yönelen tehdidin düzeyini zayıflatma hesabı yapmaktadır. Ancak bunu yaparken Kürdistan'ın her parçasında siyasî hamillik hesabı yaparken, Kürt ulusal kazanımlarının ise minimum düzeyde kalması; özellikle yönetsel düzeyde elde edilen kazanımların tırpanlanması hesaplanmaktadır. Suriye ve Türkiye'de ulusal haklar tanınmaksızın "entegrasyon" siyaseti izlenmektedir. 22 Ekim 2024 ile başlayan "Kürtlerle barış" siyaseti, özellikle demokratik hakların genişletilmesi, kimi ulusal hakların tanınması, siyaset serbestliğinde belli ilerlemeler elde edilmesi gibi talepleri içerdiği halde,

bırakalım ilerlemeyi, yerinde sayan ve daha da geriye düşen bir durumdadır. Özellikle AKP-MHP ittifakının gücünü korumak için CHP'ye yönelen saldırıları, Kürt meselesini gölgede bırakırken siyasal alanda serbestliği daraltan sonuçlar doğurmaktadır. Bu tablo, en demokratik haklara daha azgın şekilde saldırma yönelimine dönüşmüştür. 1 Mayıs, madenci yürüyüşü, ODTÜ şenlikleri, Amedspor kutlamaları; her türlü demokratik hak arayışı polis-yargı-medya ayağıyla hem saldırıya uğramakta hem de şoven histeri kabartılmaktadır.

TC, bölge hesaplarına paralel ve bölgesel gelişmelerin seyrine uygun olarak içeride saldırganlığın dozunu belirlemektedir. "Kürtlerle barış" ise tamamen buna bağlamıştır. Bahçeli, papaz rolünü üstlenerek ve Abdullah Öcalan'ın statüsünü vurgulayarak meseleyi kısırlaştırmaktadır. TC, hiçbir ilerleme olmadan silahlı güçlerin tasfiye edilmesini planlamıştır. Kürt ulusal meselesi için ve diğer tüm haklar için demokratik mücadele kanallarının genişleyeceğine dair, bırakalım veri, "vaat" dahi yokken, demokratikleşme sakızı çiğnenerek haklı mücadeleler yürütülmeye devam etmektedir.

AKP-MHP bloku, emperyalizme göbekten bağımlı siyasî, ekonomik ve askerî sistemin dümeninde, konjonktürel gelişmelere uyumlu şekilde saldırılarını organize etmektedir. Klik mücadelesinde de Kürt meselesinde de yönetme biçimi bu eksene oturmuştur. Emperyalist sisteme göbekten bağımlı yapı, ortaya çıkan ekonomik krizin tüm faturasını emekçilere kesmektedir. Artık ekonomide bir düzelme olmayacağı AKP-MHP medyasında dahi dile gelmektedir. Ekonomik krizin faturası, enflasyon ile halka ağır bir faturaya dönüşmeye devam ediyor. Yoksullaşma günlük olarak yaşanmaktadır. Kitleler yaşamsal sorunlara sürüklenmiştir. Öfke ve tepki ise aynı hızla büyümektedir. Ancak bu öfkenin bir politik kuvvete dönüşmemesi açık bir gerçektir. Daha güçlü örgütlenmeler, daha güçlü mücadele, daha büyük kitle hareketi için çelişkiler uygundur. Bu çelişkileri ikna edici politikaya çeviren ve kitlelere taşıyarak sebatla devrimi örgütlemeye ısrar eden bir irade içinde olmalıyız. Devrim dışında kurtuluş olmadığı açıktır.

2026 1 MAYIS'INDAN ÇIKARDIĞIMIZ DERSLERLE YENİ 1 MAYISLARI ÖRGÜTLEYELİM!

Geride bıraktığımız 2026 1 Mayıs'ının diğer bölgelerde yapılan kutlamalarından ziyade, esas olarak İstanbul 1 Mayıs örgütlenmesi ve tartışmaları öne çıktı. Yapılan değerlendirmelerin merkezinde de İstanbul yer aldı. Bu durumun elbette anlaşılır yanları vardır. Yürütülen tartışmaların ve açığa çıkan iki ayrı 1 Mayıs kutlamasının; sınıf mücadelesinde yaşanan saflaşmanın, öndelik sorununun ve kitlelerin eğiliminin anlaşılması açısından belirleyici noktalar barındırması, bu tartışmaları önemli kılmaktadır.

1 MAYIS'A GİDERKEN İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİ

1 Mayıs değerlendirmesi yaparken ilk etapta sormamız gereken soru şudur: Bu yılki mitinglerde işçi sınıfının hangi talepleri, hangi yakıcı sorunları gündeme gelebildi? Ne yazık ki uzun bir dönemdir, gündemine işçi sınıfının doğrudan sorun ve taleplerinin damga vurduğu 1 Mayıs eylemleri örgütlenemiyor. Bu tablonun nedenlerine dair bir dizi

tartışma yürütmek mümkün olsa da öne çıkan iki temel etkeni netçe ortaya koymalıyız: Birincisi işçi sınıfının mevcut örgütsüzlüğü, ikincisi ise bu örgütsüzlüğe son verecek devrimci önderliğin öncülük görevini yerine getirmedeki yetersizliğidir.

İşçi sınıfının sistem sınırları içine daha fazla hapsolmesinde; onun öz örgütlenmesi olan sendikalara duyduğu güvensizlik, sendikal bürokrasinin sınıfın sorunlarına yabancılaşması, sendikaların gittikçe ekonomizme sürüklenmesi ve devletin artan saldırıları gibi bir dizi yapısal sorun belirleyicidir. Sınıfın taleplerinin gerisine düşen, direnişleri ancak ekonomik taleplerin kısmen karşılanmasıyla sınırlayıp bitiren konfederasyonlar, sınıfı hakları konusunda bilinçlendirme görevini uzun bir süredir rafa kaldırmış durumdadır. Oysa işçi sınıfı, ancak kendi direniş pratiği içinde politikleşebilir; ne var ki günümüz koşullarında bu kendiliğinden bilinç, yalnızca anlık ekonomik hak talepleriyle sınırlı kalmaktadır. Sendikal bürokrasi-

nin devlet ve patronlarla kapalı kapılar arkasında imzaladığı anlaşmalar sınıfı ikna etmese de kitleler ses çıkaracak gücü kendisinde bulamadığı için ne yazık ki bir kabulleniş ve yetinme duygusu gelişmektedir.

Sendikal bürokrasinin sınıfın sorunlarına yabancılaşması, sınıfın da kendi öz sorunlarına yabancılaşmasını ve hakkı olana sahip çıkma noktasında ciddi bir gerilemeyi beraberinde getirmiştir. 1 Mayıs alanlarına işçi sınıfının katılımındaki zayıflığı tam da bu yabancılaşma üzerinden okumak gerekir. Kitlelerin kendi sorunlarına ve kendi kavgasına sahip çıkma bilincinin gerilediği günümüz koşullarında, bu zayıflık ne yazık ki tüm alanlara doğrudan yansımaktadır.

Kuşkusuz beklentimiz, sendikal konfederasyonların bu tabloyu tersine çevirmesi ya da çevirebileceği yönünde değildir. İşçi sınıfının bağımsız militan mücadele hattının çekilmesi, siyasal iktidar hedefli kavganın yükseltilmesi ve ekonomik-demokratik kazanımların

bu hedefe bağlı olarak örgütlenmesi ancak ve ancak devrimci-komünist bir önderlikle mümkündür. Bu önderliğin zayıfladığı koşullarda, işçi sınıfının gerçek anlamda hak alma mücadelesinin de kaçınılmaz olarak gerilediği tarihsel bir gerçektir.

Devlet, uzun bir süredir sendikal mücadeleyi hedef alan kapsamlı saldırılar gerçekleştirmiş ve ne yazık ki bu saldırılardan belli oranda sonuç da almıştır. Geline nokta, ayrımsız olarak konfederasyonların tümü devletin çizdiği sınırların içindeki bir mücadeleyi kendilerine rehber edinmiş, bu sınırları aşma iddiasını ise büyük oranda kaybetmiştir. Bu uzlaşmacı çizginin dışına çıkanların tutuklanarak hapis hanelere konulması tesadüf olmadığı gibi, konfederasyonların bu tasfiye operasyonlarına sessiz kalması da aynı teslimiyetçi çizginin bir sonucudur.

LOKAL VE PARÇALI DİRENİŞLERLE KARŞILANAN 1 MAYIS!

15 Nisan günü Maraş'ta yaşanan okul saldırısının ardından, KESK'e bağlı kamu emekçileri ülkenin her yerinde seslerini duyurmak için sokağa çıktılar. En kitlesel eylemin gerçekleştiği Ankara'da, kamu emekçileri önlerine dikilen polis barikatını aşarak Tandoğan Meydanı'na çıktılar. Devletin gerici eğitim politikalarını teşhir eden kamu emekçileri, katılım sınırlı kalsa bile uzun bir aradan sonra hakları için güçlü örgütlenmeyle ses yükseltmeyi başardılar.

Bu hareketliliğin akabinde, ödenmeyen alacakları için Bağımsız Maden-İş öncülüğünde Ankara'ya yürüyen maden işçilerinin direnişi gündeme oturdu. Güven Park'ta oturma eylemi ve açlık grevi başlatan madencilerle kurulan dayanışma, son dönemin en canlı sınıf pratiklerinden biri olarak kayda geçti. İşçi sınıfının genel mücadelesini harekete geçirmede henüz zayıf kalsa da bu kararlı direniş, devlete geri adım attırarak onu anlaşıma masasına oturtmayı başardı. Kazanılan bu mevzi bugün istenen sıçramayı yaratamamış olsa da yakın sınıf tarihi açısından hayati bir umut ve devrimci bir birikim üretmiştir.

Ne var ki, bu parçalı mücadelelerin 2026 1 Mayıs'ına doğrudan kitlesel bir etki etmemesi nesnel bir gerçekliktir. Lokal kalan ve diğer toplumsal kesimlerle buluşma kanalları henüz zayıf olan bu pratiklerin, tek başına 1 Mayıs'ın çehresini değiştirmesini beklemek yanlış olur.

İSTANBUL 1 MAYIS'I: İKİ FARKLI ALAN, İKİ FARKLI ÇİZGİ

İstanbul 1 Mayıs örgütlenmesine dair 1 Mayıs öncesi yaklaşımımızı ifade eden açıklamalarda bulunmuştuk. Geçtiğimiz yıl "Eylem Komitesi" ismiyle örgütlenen Taksim 1 Mayıs'ında yaşanan yetmezlik ve eksikler ışığında, 2026 1 Mayıs örgütlenme çalışmalarına başlanmıştır. Geçen yıla oranla daha geniş bir kesime çağrı yapılmış, daha güçlü bir iradenin açığa çıkarılmasının koşulları zorlanmıştır. Bazı kurumların dar grupçuluğa ve benmerkezciliğe yenik düşere İnişiyatif ile hareket etmemeye karar vermeleri, ayrı bir yol izlemek istemeleri, bütünü etkilemese de hedeflenen gücü zayıflatmıştır.

Yine daha önce ilan ettiğimiz gibi, 2026 1 Mayıs'ına sendikal bürokrasinin ne yapacağına takılı kalmadan, bağımsız bir örgütlenme iradesiyle yürüdük. En nihayetinde öngörümüz boşa çıkmadı ve bürokrasi, devletin çizdiği izinli sınırların dışına taşmadı. "Renkli" görüntülerin

ardına sığınılan Kadıköy Rıhtım kutlaması oldukça zayıf kaldı; işçi sınıfının yakıcı talepleri kürsüye yansıtılmadı ve alanın ruhu icazetçi sınırlara tamamen boyun eğdi. Sendikal bürokrasinin bu şaşırtıcı olmayan tavrına karşılık; kimi devrimci iddialı kurumların "sınıfla birlikte olmak" veya "toplumsal mücadelenin Taksim'i almaya yetmediği" gibi gerekçelerin arkasına saklanarak Rıhtım'da saf tutması; devrimci iradeyi, sistem sınırlarını reddetme çizgisini ve bürokrasiye karşı mücadeleyi yadsıyan reformist karakterle tam bir uyum içindedir. Kitlelerin gerisine düşen bu kurum ve partilerin tercihleri, her ne kadar "sınıfla buluşma" iddiası taşısa da özünde sendikal bürokrasinin kuyruğuna takılmaktan başka bir anlam ifade etmemektedir.

MECİDİYEKÖY MEYDANI: HALKIN MEŞRU ÇAĞRIYA YANITI OLMUŞTUR!

Başından itibaren kararlılıkla içinde yer aldığımız 2026 1 Mayıs Taksim İnişiyatifinin güçlü ve net biçimde tarif edilen Taksim iradesi, Mecidiyeköy Meydanı'nda somutlaşmıştır. Geçtiğimiz yıllara oranla kitlelerin alanı sahiplenme düzeyi oldukça yüksekti; devrimci iradeye omuz veren yüzler, devletin tüm engelleme, abluka ve saldırılarına rağmen barikat önünde kenetlenmeyi başardı. Zorbaların "yasakçı" korosuna karşı yürüttüğümüz fiili propaganda kitleler nezdinde karşılık bulmuş; emekçiler, egemenlerin icazetli sınırlarına sırtlarını dönerek meşru 1 Mayıs hattında saf tutmuştur. Mecidiyeköy'de açığa çıkan bu direniş tablosu, önümüzdeki yılın 1 Mayıs'ına nasıl bir hazırlık, cüret ve örgütlenmeyle yürümemiz gerektiğine dair tarihsel dersler ve sarsılmaz ipuçları barındırmaktadır.

Mecidiyeköy'de toplanmaların başladığı ilk saatlerde gözaltı saldırıları devreye sokulmuş, TOMA'lı barikatlarla Taksim'e geçişe izin verilmeyeceği gösterilmiştir. Ancak ne tazyikli sular ne de polis barikatları kitlenin alana akmasını engelliyebilmiştir. Kitle nezdinde açığa çıkan bu kararlılık tablosuna karşın, alanda ciddi bir önderlik zafiyeti yaşandığını somut bir gerçeklik olarak tespit etmek zorundayız. İnişiyatif'in saat 11.00 olarak belirlediği toplanma saati, yarım saat öncesinden Halkevleri tarafından ihlal edilmiş; bu zamansız hamle, kitle henüz tam kenetlenememişken erken bir saldırıyı beraberinde getirmiştir.

Geçtiğimiz yıl da yaşanan ve 1 Mayıs'ın ardından yapılan ortak değerlendirme

toplantısında sertçe eleştirilen bu pratik, ne yazık ki bu yıl aynı kurum tarafından aynen tekrarlanmış ve yine bir özeleştirilme zorunda kalmıştır. Oysa devrimci çizgide özeleştirilme, aynı hatanın tekrarlanmaması, yanlışın bilince çıkarılması ve pratikle mahkûm edilmesiyle anlam kazanır. İki yıl üst üste tekrarlanan aynı koordinasyon hatası ve kalıplaşmış özeleştirilme pratiği, yanıltan hiçbir ders çıkarılmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Dar grup çıkarlarına hizmet eden bu tarz pratiklerin tekrarı ve verilen özeleştirilme, "bildiğimi yaparım, özeleştirim veririm" düşüncesinin hâkim olduğunu göstermektedir.

Kuşkusuz bilinmelidir ki, devrimci teoride eleştirilme ve özeleştirilme silahı, yılda bir kez 1 Mayıs'ın ardından raftan indirilecek dönemsel bir ritüel değildir. Senede bir yapılan eleştirilme, ne liberal pratikleri düzeltmeye yeter ne de devrimci bir iradeyi çelikleştirebilir. Eleştiriyi ve özeleştiriyi şekilsel bir arınma yöntemi olarak görmek, yapısal hataları süreklileştirmekten başka bir işe yaramaz. Bizim savunmamız ve pratikleştirmemiz gereken, bu silahı mücadelenin her gününe yayarak süreklileştirmek, dolayısıyla her düzeyde derinleştirmektir. Devrimci kurumlar, verdikleri sözlerin ve yaptıkları hamlelerin sorumluluğunu sadece kâğıt üzerinde değil, kitlelerin pratik kavgası içinde taşımak zorundadır. Hataları bilince çıkarmak ve tekrarlamamak, ancak bu kesintisiz sorumluluk bilinciyle mümkündür. Bu ilkesel süreklilik sağlanmadığı müddetçe, pratik adımlarımız kendiliğindenliğin sınırlarını aşamaz.

Nitekim alandaki coşkulu kitleyi yönlendirmede İnişiyatifin de iradesi kalmış olması, hazırlıksızlığımızın bir yansımasıdır...

Bu durum, İnişiyatif'in yapısal zaaflarıyla kesintisiz bir ideolojik mücadele yürütme sorumluluğumuza işaret etmektedir. İki yıllık pratik tecrübeden hareketle; İnişiyatif bileşenlerinin disiplinsiz ve dar grupçu yönelimlerine karşı, örgütsel ilişkilerimizi daha mesafeli ve ihtiyatlı bir zeminde sınırlamamız gerektiği açığa çıkmıştır. Kuşkusuz Taksim iradesinin ortak temsiliyeti, kitlelere taşınması ve militan propagandası bakımından İnişiyatif halen dikkate değer bir birleşik zemin olma özelliğini korumaktadır; dolayısıyla 1 Mayıs birliğini orada tanımlamaya ve ortak barikatı büyütmeye açık tutumumuzu sürdüreceğiz. Bununla birlikte, İnişiyatif'in bünyesin-

de barındırdığı zaafaların ve zamansız hamlelerin bizim devrimci pratiğimizi doğrudan etkilemesine, hattımızı felç etmesine izin vermeyecek örgütsel ve taktik önlemleri almak bugün için özel bir sorumluluktur.

Mecidiyeköy alanında açığa çıkan o coşkulu ve kararlı kitleyi yönlendirmede, İnişiyatif esasta iradesiz ve hazırlıksız kalmıştır. Bu eleştirilme, kuşkusuz doğrudan kendimize dair de bir özeleştirilmedir. Devletin Mecidiyeköy'de barikatlar kuracağı bilinmez bir durum değildi; hazırlık toplantılarında bu ihtimal defalarca konuşulmuş ve değerlendirilmişti. Ancak eylem günü bu değerlendirmelerin ürünü bir pratik gerçekleştirilmedi. Bunun yerine kendiliğindenliliğin pratiği hayat buldu. TİP'in daha örgütlü ve önderlikli hareketi meydanadaki coşkunun merkezine onların yerleşmesini sağladı. İnişiyatifin o noktadaki tutumu ise buna bağlı olmanın ötesine geçmedi. Kitleyi, oraya gelişi amacına uygun bir şekilde barikata yönlendirmek ya da belirli başka bir eyleme hazırlamak yerine dağıtmaya, görevin tamamlandığı gibi olmadık bir sonuca ikna etmeye çalışan İnişiyatif temsilcileri bu tutumla Taksim iradesine sahip çıkmamış oldu. Biriken kitlenin devrimci dinamizmi doğru yönlendirilemediği için, toplanma alanı gerçek anlamda bir mücadele meydanına dönüştürülemedi. Barikat önünde polisle yapılan pazarlığın ardından, Eylem Komitesi ablukadan çıkmış ve kitle dağılmaya sevk edilerek eylem, üstelik basın da çok zayıf olduğu bir ortamda, kısa açıklamalarla sonlandırılmıştır.

Yaşanan bu plansızlık, koordinasyonsuzluk ve hazırlıksızlık hali, önümüzdeki dönemin mücadelesini örgütlerken bilince çıkarmamız ve hızla aşmamız gereken en temel eksikliğimiz olarak kayda geçmelidir. 2026 1 Mayıs'ı, çıkardığımız dersler ve edindiğimiz tecrübeyi, 2027 1 Mayıs'ının çok daha güçlü, örgütlü, birleşik ve kitlesel bir hesaplama alanına dönüşmesinin yolunu açacaktır. Halkın derinleşen yoksulluğa, hak gasplarına ve faşizan saldırılara karşı biriken o muazzam öfkesi ile arayışı, kendisini 2026 1 Mayıs'ında açıkça ortaya koymuştur; barikatları zorlayan Taksim iradesi bunun en somut kanıtıdır. Şimdi görev, bu devrimci arayışa militan bir önderlikle yanıt olmaktır. Halkın haklı öfkesini örgütlemek, sınıfın bağımsız hattını çekmek için daha büyük bir cüret, daha yüksek bir enerjiyle devrimci görevimize sarılalım!

MARMARA 6 NOLUDA NELER OLUYOR?

T.C. ADALET BAKANLIĞI
MARMARA 6 NOLU L TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU

Marmara 6 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesindeki siyasî tutsaklara yönelik saldırılar sürüyor. Av. Direnç Yüksel'le hapishanede devam eden saldırıları, açlık grevindeki tutsakları konuştuk.

Okurlarımızın ilgisine sunuyoruz.

Yeni Demokrasi: *Marmara 6 Nolu L Tipi Kapalı Hapishanesinin mimarî ve siyasî yapısı hakkında ne söyleyebilirsiniz? Siyasî tutsaklar ne zamandan beri götürülüyor, neden orası tercih ediliyor?*

Av. Direnç Yüksel: L Tipi Kapalı Hapishaneler, mimari açıdan koğuş ve avlu yapısının tepeden bakıldığında "L" harfini andırması sebebiyle bu şekilde adlandırılmaktadır. Bu hapishanelerin bir kısmı; alt katta 4 hücre, mutfak ve ortak alan, üst katta ise 5 hücrenin bulunduğu 9 kişilik alan şeklinde tasarlanmıştır. Diğer bir kısmı ise hücre tipi olmayan, 7 kişilik 4 koğuştan oluşan 28 kişilik üniteler barındırır. Dolayısıyla L tipi hapishanelerde her kurumun kendine özgü bir infaz anlayışı, koğuş düzeni ve kurallar silsilesi mevcuttur.

Türkiye'de tutuklu ve hükümlü sayısının her geçen gün artması sebebiyle, 28 kişilik tasarlanan koğuşlarda 50-60 kişinin barındırıldığına şahit olmaktadır. Özellikle adli mahpusların bulunduğu bloklarda, ortak alanlara ranzalar konularak veya mevcut ranzalara kaynak ranza eklemeleri yapılarak kapasite zorlanmaktadır. Siyasî tutsaklar ise 2016 yılındaki OHAL sürecinden itibaren ağırlıklı olarak L tipi ve sonrasında inşa edilen "Kuyu Tipi" (Yüksek Güvenlikli) hapishanelere sevk edilmeye

başlanmıştır. Bu uygulamanın temel amacı; siyasî tutsakları izole etmek, birbirleriyle ve aileleriyle olan bağlarını koparmaktır. Hapishane idareleri, Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren devrimci tutsakların büyük bedellerle inşa ettiği direniş kültürünü yok etmek adına "kimiksizleştirme" politikaları yürütmektedir. Münferit olarak "6 Nolu L tipinde veya ... hapishanede hak gaspları ve baskı var" demek doğru olmaz. Hukuksuz politikalar günden güne her hapishaneye, her hücreye yayılmaktadır. Marmara (Silivri) 6 Nolu L Tipi Hapishanesi özelinde ise, geçmişte ağırlıklı olarak uyuşturucu suçlarından tutuklu bulunanların kaldığı bu kuruma, son yıllarda siyasî tutsakların da yoğun şekilde sevk edildiğini görmekteyiz.

Yeni Demokrasi: *Cem Dursun ve Tacettin Erol Şahin açlık grevlerini sürdürüyorlar. Açlık grevinde yaşadıkları sorunlar da kamuoyu tarafından biliniyor. Tutsakların talepleri nelerdir ve hapishane idaresinin açlık grevindeki tutsaklara yönelik tutumu nedir?*

Av. Direnç Yüksel: 6 Nolu L Tipi Hapishanesinde bulunan müvekkiller Cem Dursun ve Tacettin Erol Şahin, süresiz açlık grevine devam ediyor. Grev süresince yaşanan hak gaspları kritik bir boyuta ulaşmıştır:

Hayati önemdeki B12 vitamini, bitki çayı ve toz şeker talepleri karşılanmamakta; yalnızca küp şeker verilmektedir.

İç ve dış kantin talepleri reddedilmekte, dışarıdan gelen mektuplar kendilerine teslim edilmemektedir.

Tutsakların yazdığı mektuplar, suç

duyuruları ve dilekçeler kurum dışına gönderilmeyerek haberleşme hakları tamamen engellenmektedir.

Kurum personelinin tutsaklara yönelik kışkırtıcı, fiziksel ve psikolojik saldırıları devam etmektedir.

Tutsakların bu süreçteki durumunu ve taleplerini anlatan; Haluk Tolga İlhan, Pınar Aydınlar, Levent Üzümcü, Ataol Behramoğlu, Gözde Şeker ve Ömer Faruk Gergerlioğlu gibi isimlere yazılan mektuplara hapishane idaresi tarafından el konulmuştur. Tutsakların talebi, idarenin hukuka aykırı uygulamalarına son vermesi ve kazanılmış haklarının iade edilmesidir.

Yeni Demokrasi: *1 Mayıs tutsakları da 6 Nolu'ya sevk edildiler. Hapishaneye sevk edildikleri günden itibaren de birçok sorunla karşı karşıya kaldılar. Bu sorunlar neler, tutsakların bugünkü durumu nedir?*

Av. Direnç Yüksel: 1 Mayıs tutsakları da sevk edildikleri 6 Nolu'da benzer bir tecrit politikasıyla karşı karşıyadır. 11 Mayıs 2026 tarihi itibarıyla yapılan görüşmelerde, tutsakların hâlâ gözaltına alındıkları kıyafetlerle oldukları tespit edilmiştir. Dışarıdan getirilen kıyafetler, kurumun "uyuşturucu suçlularının kaldığı bir yer olduğu" bahanesiyle kabul edilmemekte; kıyafet teslimi için 2-3 haftalık süreler ve yalnızca kapalı görüş şartı dayatılmaktadır.

Ayrıca, bir kısım tutsak için normalde hücre cezasının infaz edildiği hücreler birleştirilerek 1 koridor oluşturulmuş olup; tek ortak alan bu koridordur. Hücrelerin havalandırması butona

basıldıktan sonra infaz memuru tarafından açılmaktadır. Hücrelerde ortak havalandırma ve mutfak gibi ortak kullanım alanları bulunmamaktadır. Tutsaklar; hijyenden uzak, havalandırmasız ve kütüphane listesi dahi verilmediği için kitap hakkından mahrum bırakıldıkları bir "cezalandırma mantığı" ile tutulmaktadır. Bu insanî olmayan koşulların aşılması için güçlü bir kamuoyu desteği elzemdir.

Yeni Demokrasi: *6 Nolu'daki tutsaklar üzerindeki tecrit ve baskı politikalarına karşı siz neler yapıyorsunuz, ne yapılmalı? Tutsakların talepleri neler, bu taleplerle buluşmak için tutsak yakınları ve devrimci-demokrat kamuoyu neler yapmalı?*

Av. Direnç Yüksel: Biz avukatları olarak, hem müvekkillerimizin haklarını savunmak hem de mesleki sorumluluğumuz gereği tüm hak gasplarına karşı hukuki süreci yürütüyoruz. ÇHD Hapishane Komisyonu olarak da hak gasplarını raporlayıp elimizden geldiğince basın açıklamalarıyla durumu teşhir ediyoruz. Ancak bu baskılar münferit değil, sistematik bir politikanın ürünüdür.

Bu hukuksuzlukların bertaraf edilmesi; demokratik kitle örgütlerinin, aydınların, sanatçıların ve siyasî temsilcilerin topyekûn dayanışmasıyla mümkündür. Tutsakların talepleri, geçmişte ağır bedeller ödenerek kazanılmış hakların korunmasından ibarettir. Tutsakların sesinin mektup yasaklarıyla kısıldığı bu dönemde, onların sesi olmak tüm vicdanlı kamuoyunun ortak sorumluluğudur.

SAVAŞ VE RANT DÜZENİNİNDEN KİM KAZANIYOR?

Emperyalist savaşların ve saldırganlığın dünya genelinde yaygınlaştığı, savaş ekonomilerinin giderek başat hale geldiği bir dönemden geçiyoruz. Elbette bu, emperyalist kapitalist sistemin yapısal bir sonucudur; Sermaye birikim rejimlerindeki tıkanmalar, hegemonya savaşları ve kaynak paylaşımı üzerindeki vahşi rekabet; dünyanın egemen güçlerini, yapısal krizleri her seferinde savaş ve yıkım yoluyla çözmeye zorluyor. Bu nedenle günümüzde yaşanan her bölgesel gerilim, tekil bir olay olmanın ötesinde, emperyalist-kapitalist sistemin derinleşen çelişkilerinin dışa vurumu olarak okunmalıdır.

Emperyalistlerin sıklıkla karşı karşıya geldikleri bu derin kriz koşullarında sistemin ezenleri ve ezilenleri farklı sonuçlarla karşı karşıya kalmakta; “aynı gemide olmak” retoriğinin içi boşluğu, neden olduğu manipülasyon her geçen gün yeniden yeniden teşhir olmaktadır.

Bu tabloda özellikle enerji, silah sanayii ve finans sektörlerinde faaliyet gösteren büyük tekeller savaş ve gerilim ortamından doğrudan beslenmektedir. Artan askerî bütçeler, fırlayan ham madde fiyatları ve tedarik zincirlerinin militarize edilmesi, bu odakların kârlarını devasa boyutlara ulaştırmaktadır. Buna karşılık, dünya halkları yoksulluk, göç, işsizlik ve güvencesizlikle baş başa bırakılmakta; egemenlerin çıkardığı savaşların faturası, her zaman olduğu gibi yine geniş emekçi kitlelerin sırtına yüklenmektedir.

Örneğin enerji ve petrokimya sektöründe faaliyet gösteren ExxonMobil hisseleri yüzde 4’ün üzerinde artarak yeni bir rekor seviyeye ulaşırken Chevron, Occidental Petroleum ve ConocoPhillips de benzer kazançlar kaydetti. Avrupa’da

Shell ve TotalEnergies, küresel fiyat artışına paralel olarak yükseldi; British Petroleum (BP) yılın ilk üç ayında kârını iki katından fazla artırarak 3,2 milyar dolara çıkardı, Shell ilk çeyrek kârını 6,92 milyar dolara yükseltti, TotalEnergies ise neredeyse üçte bir oranında artışla 5,4 milyar dolara ulaştı. Greenpeace’in raporuna göre AB’deki petrol şirketleri, İran savaşının başından bu yana günlük 81 milyon avro ek kâr elde etti; bu rakam, savaşın şirket bilançolarına nasıl doğrudan aktığını ve halklara nasıl yıkım olarak döndüğünü somut biçimde gösteriyor.

Finans sermayesi de bu soygun düzeninin başaktörleri olarak masadan en büyük payı aldı. JPMorgan’ın ticaret kolu, 2026’nın ilk çeyreğinde 11,6 milyar dolarlık rekor bir gelire imza atarken; “Büyük Altı” olarak bilinen finans devleri (Bank of America, Morgan Stanley, Citigroup, Goldman Sachs ve Wells Fargo) aynı dönemde servetlerine servet kattı. ABD’nin en büyük altı bankasının sadece ilk çeyrekteki toplam kârı 47,7 milyar doları buldu. Piyasa oynaklığı, türev kumarı, emtia spekülasyonu ve güvenli liman sığınmaları; finans tekellerinin savaş kanından nasıl beslendiğini özetleyen mekanizmalardır. Bu milyarlarca dolarlık kazanç; halkların kemer sıkma politikalarıyla ezilmesi, ağır vergi yükleri ve sosyal hakların gasp edilmesi pahasına ceplere indirilmektedir.

Madalyonun daha da karanlık yüzünde ise ölüm tüccarları, yani savunma sanayii devleri duruyor. Lockheed Martin, Boeing ve Northrop Grumman, yılın ilk çeyreğinde rekor siparişler patlatarak milyarlarca dolarlık yeni kanlı kontratlara imza attı. Yaşanan bu süreç, basit bir arz-talep meselesi değil; küresel çapta

uzun vadeli bir “yeniden silahlanma döngüsünün” ilanidir. Egemenler; halkın bütçesini sağlık ve eğitimden çalıp militarist çarklara aktarmakta, kamu kaynaklarını silah tekellerine peşkeş çekmekte ve tüm toplumsal yaşamı baskıcı, güvenlikçi bir mantıkla esir almaktadır.

İlginç biçimde yenilenebilir enerji şirketlerinin de bu kriz ortamından pay aldığı görülüyor; NextEra Energy hisseleri yılbaşından bu yana değer kazandı, Danimarkalı Vestas ve Orsted kâr artışları duyurdu, Britanyalı Octopus Energy güneş paneli satışlarının yüzde 50 arttığını bildirdi. Ancak bu artışlar, fosil yakıt tekellerinin yarattığı fiyat şoku ve enerji güvenliği tartışmaları üzerinden gerçekleşiyor; savaşın yarattığı piyasa koşullarından kaynaklanan geçici sürede kârlar rekor düzeyde artıyor. Emperyalizmin rekabetçi ve çürümüş yapısı da devam ettikçe savaşın koşulları var olacağından piyasalar da her zaman bu çalkantılı durumdan kâr ile çıkmaya devam edecektir.

Emekçiler, kadınlar, gençler, LGBTİ+lar, göçmenler, ezilen uluslar, inançlar ve tüm halklar, savaşın gerçek faturasını öderken; tekeller kârlarına kârlarını katlamaya devam ediyor. Hemen her gün işçiler iş kazalarında; gençler gelecek kaygısında; kadınlar erkek egemen anlayışların kısıncasında; ezilen uluslar savaş cenderesinde hayatlarını sürdürmeye çalışıyor. Emperyalist devletlerin ve saldırgan kapitalistlerin rant ve talan uğruna başlattıkları savaşlarda silah tüccarları adeta servet kusuyor; tankerler dolusu yakıt, füze mühimmatı, dron ve tank satışıyla her çekilen kurşun, her patlayan bomba, bilançolarına yeni bir rekor ekliyor. Savaşın her saati onlar için “işlem saati”, her ölüm “gelir

kalemi” haline geliyor. Bu şirketler, devletlerle kurdukları lobili, şeffaf olmayan sözleşmelerle kamu kaynaklarını kendi kasalarına akıtıyor; askerî bütçeler “güvenlik” adı altında halktan koparılıp silah sanayine aktarılıyor.

Tam da bu yüzden; savaşın ekonomik ve sınıfsal karakterini teşhir etmek, enerji şirketlerinden savunma devlerine, finans tekellerinden lojistik odaklarına uzanan çıkar zincirini görünür kılmak, yaşadığımız dünyayı kavramanın yegâne yoludur. Kuşkusuz, bu teşhirin somut pratik adımlara evrilebilmesi için bilimsel bir eylem kılavuzuna ihtiyaç vardır; bu kılavuz da Marksizm-Leninizm-Maoizm’dir.

Bugün militarizmin yükselişi, çeşitli ülkelerde belli kişilerde somutlaşan otoriterleşmenin derinleşmesi ve en temel demokratik hakların gaspı, emperyalizmin tarihsel çürümüşlüğüne en çıplak kanıttır. Kapitalist-emperyalist sistem krizler sarmalında sıkıştıkça ve kitleleri yönetemez hale geldikçe halkları şiddet ve savaş dalgasıyla zapturapt altına almaya çalışmaktadır. Egemenler, savaş yoluyla bir yandan nüfuz alanlarını tahkim ederken, diğer yandan da emperyalist sermayeyi kanla besleyerek ekonomik parçalanışını, yapısal krizlerini ertelemeye, çöken sistemi ayakta tutmaya çabalamaktadır.

Ezilen halkların kurtuluş reçetesi olan Marksizm-Leninizm-Maoizm, soyut bir kuram değil, özgürleşmenin bilimsel ve pratik rehberidir. Bugün bize düşen, bu pusulaya sıkıca sarılmak; halkların, egemenlerin hırslarına kurban edildiği bu emperyalist cendereden ancak ve ancak halkın haklı savaşıyla çıkabileceğini göstermek ve bu devrimci iradeyi bugünden örgütlemektir.

NADİR TOPRAK ELEMENTLERİNİN EMPERYALİST REKABETTE BELİRLEYİCİ ROLÜ

Emperyalistler arasındaki rekabetin en keskin ve yoğun tezahürü, ABD ile Çin arasında somutlaşan dalaş, hız kesmeden devam etmektedir.

ABD emperyalizmi, Trump'ın başkanlığıyla birlikte jeopolitik nüfuz alanlarını genişletme ve küresel hegemonyasını tahkim etme stratejisini daha da belirginleştirmiştir. Güney Amerika'dan Orta Doğu'ya uzanan geniş bir hatta askerî müdahalelerle saldırganlığını artırırken, eş zamanlı olarak gümrük tarifeleri ve ekonomik yaptırımlar gibi araçlarla emperyalist baskı mekanizmalarını derinleştirmiştir.

Bu açık saldırganlığa karşı Çin ise daha temkinli bir strateji izlemektedir. Son on yıllık süreçte geliştirdiği teknolojik kapasiteyi yüksek katma değerli üretimle birleştirerek ekonomik büyümesine niteliksel bir ivme sağlamıştır. Bunun yanı sıra Afrika ve Güney Amerika'da liman yatırımları, altyapı projeleri ve kredi yoluyla borçlandırma siyasetiyle nüfuzunu genişletmiş; böylece yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda jeopolitik etki alanları da inşa etmeyi başarmıştır.

Çin'in ABD Hazine tahvili alımlarını azaltarak altın rezervlerine yönelmesi, emperyalist sistem içinde bağımsız bir güç odağı olma arzusunun somut göstergelerinden biridir. Uluslararası ticaretin uzun süre dolar hegemonyası altında şekillenmesi, ABD'ye kriz dönemlerinde daha esnek manevra alanı sağlarken aynı zamanda emperyalist sömürü ilişkilerini daha istikrarlı bir yapıya kavuşturmuştur. Çin ise özellikle yarı sömürge ülkelerle geliştirdiği ilişkiler üzerinden, ticaret ve yatırım süreçlerinde yuan kullanımını kısmen artırarak doların mutlak hâkimiyetini sınırlandıran adımlar atmıştır. Bununla birlikte altın rezervlerini artırarak küresel parasal sistemde doların konumunu aşındırmaya dönük uzun vadeli bir strateji izlemektedir.

ABD ve Çin arasındaki bu karşılıklı hamleler halihazırda, ağırlıklı olarak ekonomik alanda yoğunlaşsa da dolaylı biçimde askerî düzlemde de etkisini göstermektedir. ABD'nin İran'a yönelik saldırgan politikaları sonrası Çin, açık

ve örtük biçimlerde İran ile ilişkilerini sürdürmektedir. İran'ın balistik füze programı için kritik öneme sahip sodyum perklorat ve amonyum perklorat gibi yakıt bileşenlerinin tedariki; SWIFT sisteminden dışlanmayı aşmak için Çin'in CIPS (Cross-Border Interbank Payment System) altyapısının kullanımı; uydu görüntüleme şirketleri aracılığıyla coğrafi istihbarat sağlanması ve drone üretiminde kullanılan çip, motor ve sensör teknolojilerinin dolaylı transferi, Çin'in bu rekabette dolaylı fakat etkin bir aktör olarak konumlandığını göstermektedir.

Emperyalist rekabetin en somut göstergelerinden biri ekonomik büyüme ve kâr oranlarıdır. Bu bağlamda Çin, ekonomik büyümesini sürdürürken aynı zamanda savunma harcamalarını da artırmaktadır. Resmî verilere göre 2020 yılında 1.27 trilyon yuan olan savunma bütçesi, 2025 yılı itibarıyla 1.784 trilyon yuana yükselmiştir. ABD'nin Tayvan gerilimini sürekli canlı tutması ve Asya-Pasifik bölgesinde çevreleme stratejisini derinleştirmesi, bölgesel gerilimi artırsa da henüz doğrudan bir sıcak çatışma ortamı oluşmadığı için Çin, askerî ve ekonomik gelişimini büyük ölçüde denge politikası üzerinden sürdürmektedir. Bu durum, kaynakların tamamen askeri harcamalara yönlendirilmesini engelleyerek ekonomik büyümenin sürekliliğini mümkün kılmaktadır. Ancak buna rağmen savunma harcamalarında istikrarlı ve kontrollü bir artış eğilimi gözlemlenmektedir. Rekabetin ve hegemonya mücadelesinin giderek yoğunlaştığı, nüfuz alanlarının her birinin stratejik önem kazandığı bu tarihsel süreçte, teknolojik gelişim belirleyici bir kaldıraç işlevi görmektedir. Bu çerçevede Çin'in 2021 yılında 10.9 milyon ton olan rafine bakır üretimi, 2025 yılı itibarıyla 14.7 milyon ton seviyesine yükselmiştir. Buna karşılık demir cevheri ithalatındaki artış, çelik ihracatında da önemli bir ivme yaratmıştır.

2022 yılında 67 milyon ton olan çelik ihracatı, 2024 yılında 111 milyon tona ulaşmıştır. Bakır ve çeliğin stratejik üretim süreçlerindeki merkezî rolü dikkate alındığında, bu artışlar tesadüfi değil, doğrudan sanayi dönüşümünün

bir sonucudur. Yüksek teknoloji, elektrikli araçlar, batarya sistemleri, enerji altyapısı, yarı iletkenler ve endüstriyel üretim süreçlerinde bakır ve çelik, üretim zincirinin temel belirleyicileri haline gelmiştir. Bu nedenle bu metaller üzerindeki kontrol, yalnızca ekonomik bir avantaj değil, aynı zamanda teknolojik ve jeopolitik üstünlük anlamına gelmektedir. Sanayi üretimindeki artış ile bakır ve çelik üretimindeki yükseliş arasındaki paralellik de bu yapısal dönüşümü doğrulamaktadır. 2022 yılında yüzde 3.6 seviyesinde olan sanayi üretim büyümesi, 2025 yılı başlarında yüzde 6.1-6.4 bandına ulaşan bir artış dinamiğine işaret etmektedir.

21. yüzyılın "yeni petrolü" olarak tanımlanan nadir toprak elementleri alanında ise Çin küresel liderliğini sürdürmektedir. Savunma sanayiinden yapay zekâ üretimine, elektrikli araçlardan uydu ve GPS sistemlerine kadar geniş bir yelpazede bu elementler vazgeçilmez hale gelmiştir. Çin, bu elementleri yalnızca üretim süreçlerinde kullanmakla kalmayıp aynı zamanda ihracat ve rezerv politikalarıyla küresel fiyat mekanizmaları üzerinde belirleyici bir güç haline gelmiştir. Böylece dünya pazarındaki birçok stratejik metanın fiyat oluşumunda dolaylı fakat etkili bir kontrol mekanizması kurmuştur.

Petrolün klasik kapitalist üretim rejimindeki rolü nasıl enerji ve hammadde girdisi açısından merkeziyse, nadir toprak elementleri de 21. yüzyıl kapitalizminin teknolojik altyapısında benzer bir konuma yükselmektedir. Bu elementler radar sistemlerinden füze yönlendirme teknolojilerine, uydu sistemlerinden elektronik harp kapasitesine kadar modern askeri teknolojinin neredeyse tüm bileşenlerinde kullanılmaktadır.

Çin'in güçlü sanayi altyapısı sayesinde bu elementlerin çıkarılması ve işlenmesi entegre bir üretim süreci içinde gerçekleşmektedir. Kapitalist üretim açısından temel mesele yalnızca kaynakların varlığı değil, aynı zamanda bu kaynakların rafine edilme kapasitesidir. Çin, düşük maliyetli emek gücü ve gelişmiş sanayi altyapısı sayesinde bu süreci yüksek verimlilikle yönetmektedir.

Çin'in nadir toprak elementleri madencilikindeki üretimi 2010 yılında yaklaşık 95 bin ton seviyesindeyken, 2025 yılı itibarıyla 260 bin ton düzeyine yükselmiştir. Ancak bu süreçte belirleyici olan unsur, ham madde çıkarımından ziyade ayırıştırma ve rafinasyon kapasitesidir. Çin, nadir toprak elementlerini yalnızca çıkarmakla kalmayıp, onları yüksek verimlilikle işleyerek küresel değer zincirinin en kritik halkasını kontrol etmektedir. Bu bağlamda özellikle NdFeB mıknatıs üretimi (Neodymium-Iron-Boron magnets) alanında ciddi bir sıçrama yaşanmıştır. 2010 yılında yaklaşık 80 bin ton seviyesinde olan üretim, 2024 yılı itibarıyla 300 bin tonun üzerine çıkarak çok katmanlı bir sanayi genişlemesine işaret etmektedir. Bu artış, yalnızca niceliksel bir büyüme değil, aynı zamanda Çin'in yüksek teknoloji üretim zincirinde yapısal bir yoğunlaşmayı da ifade etmektedir. NdFeB mıknatısların en yoğun kullanıldığı alanların başında elektrikli araç (EV) teknolojileri gelmektedir. Bu mıknatıslar, elektrik motorlarında yüksek verimlilik ve enerji yoğunluğu sağladığı için modern EV üretiminin temel bileşenlerinden biridir. Bu doğrultuda Çin'de elektrikli araç üretimi de paralel bir sıçrama göstermiştir: 2020 yılında yaklaşık 1.3 milyon adet seviyesinde olan EV üretimi ve satışı, 2025 yılı itibarıyla 16 milyon adede yaklaşarak küresel otomotiv dönüşümünün merkezine yerleşmiştir.

Sonuç olarak Çin, küresel nadir toprak elementleri üretiminde madencilikte yüzde 60-70, rafine işlemede yüzde 85-92 ve manyetik üretimde yüzde 90'ın üzerinde bir paya sahiptir. Bu durum, Çin'i yalnızca bir üretici değil, aynı zamanda küresel teknolojik üretim zincirinin yapısal merkezlerinden biri haline getirmektedir. Emperyalist rekabet bölgesel savaşlar, ticari saldırganlıkla hızlanmaktadır. Rekabetin tüm alanlarında sürdürülebilirlik azmi ve niteliğini ise, emperyalist-kapitalist sistemin hammadde ve enerji sahaları üzerindeki hegemonyası ile doğru orantılıdır. Nitekim stratejik tüm üretim mekanizmalarında petrolün yanına nadir toprak elementleri de tedricen yerini almaktadır.

EMPERYALİST KUŞATMA VE İRAN'DA KÜRT ULUSAL DİNAMİKLERİ

2025'in Aralık ayında patlak veren ve 2026'nın Ocak ayında doruk noktasına ulaşan halk isyanları, İran'ı tarihinin en büyük iç krizlerinden birine sürüklemiştir. ABD ve İsrail ile yaşanan askerî gerilim, Tahran yönetimini dışarıda bir varoluş mücadelesine zorlarken, içeride ise kendi otoritesini tahkim etmeye itmiştir. Zira olası bir emperyalist paylaşım savaşının İran topraklarında zuhur etmesi halinde, bu savaşı kendi kurtuluşlarının manivelası haline getirme potansiyeli taşıyan ezilen uluslar ve İran halkı, egemen sınıfların varlık koşulunu doğrudan tehdit etmektedir. Bu nedenle İran devleti, bölgesel çatışma dinamiklerini Rojhilatlı (İran Kürdistanı) Kürtleri, diğer azınlık ulusları ve İran halkını ezmek için bir "güvenlik kalkını" ve "olağanüstü hal" bahanesi olarak kullanmaktadır. Rejim, dışarıdaki askerî baskıyı, içerideki Kürt muhalefeti "yabancı ajan" olarak yaftalamanın ve idam mekanizmasını bir siyasî kıyım aracına dönüştürmenin elverişli bir zemini haline getirmiştir.

İRAN'DA İDAMLAR ARTTI

ABD-İsrail blokuyla çatışmalarını sürdüren İran, bu süreçte İ. Kürdistanı'na yönelik saldırılarını daha da tırmandırmıştır. Halk isyanlarıyla kesişen emperyalist savaş tamamları Tahran yönetimini daha da saldırganlaştırmış, halka yönelik baskı ve cebir politikalarının çeperini genişletmiştir. Bu süreçte binlerce kişi isyanlarda katledilmiş, on binlercesi tutuklanmış ve idam cezalarında ciddi bir artış yaşanmıştır. Yılın ilk üç ayında kimliği doğrulanmış en az 160 tutsak idam edilmiştir. İdamların yalnızca yüzde 7,5'i devlet medyası tarafından resmî olarak duyurulmuştur. Hengaw verilerine göre nisan ayında en az 26 kişi idam edilmiştir. Nisan ayındaki siyasî davalardan idamların oranı ise yüzde 54'e ulaşarak adi davalardan idamları geride bırakmıştır. Rejim, nisan ayının sonundan bu yana içerideki halk direnişini kırmak amacıyla "gece yarısı gizli infaz" politikasını hızlandırmıştır.

Buna yönelik çarpıcı örneklerden bazıları şunlardır: 30 Nisan'da Urmiye Merkezi Hapishanesindeki Kürt siyasî tutsakların infaz hücrelerine sevk edildiği

rapor edilmiştir. Avukat ve aile görüşleri engellenen tutsaklar "İsrail adına casusluk" ve "Allah'a karşı savaş açma" suçlamalarıyla yargılanmaktadır. 2 Mayıs'ta Kürt tutsaklar Naser Bakrzadeh ve Yaqoub Karimpour, ailelerine dahi haber verilmeden gizlice idam edilmiştir. Yine "Jin, Jiyan, Azadî" protestolarında tutuklanan Mehrab Abdollahzadeh'in gizli infazı da bu süreçte kesinleşmiştir. Mayıs ayının ilk iki haftasında ise Marivan ve Piranshahr gibi sınır kentlerinde Kürtlere yönelik baskınlar ve gözaltılar yoğunlaşmıştır. Alan Hekmatirad gibi Kürt öğretmenler ve Mani Abdollahzadeh gibi gençler işkenceyle gözaltına alınmıştır. Kirmanşah'taki Dizelabad Hapishanesinde iki Kürt tutsak daha idam edilmiş, bir diğer siyasî tutsak Peshawa Aghapour ise daha ağır işkencelere maruz kalması için İstihbarat Bakanlığı merkezine sevk edilmiştir.

Bölgesel çatışma ortamının, Tahran yönetimine iç hukuku tamamen askıya alma, Kürtlerin ve diğer azınlık uluslarla İran halkının her türlü hak arayışını "ulusal güvenlik tehdidi" olarak imleme konforu sağladığı söylenebilir. Bu konfor, bölgesel ve küresel güçlerin, Tahran yönetiminin özel olarak Kürt ulusu ve genel olarak İran halkı üzerindeki baskılarını sessizlikle karşılamasıyla daha da derinleşmektedir. Nitekim BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Volker Türk, "Savaş koşullarının yarattığı ağır etkilere ek olarak, İran halkının haklarının otorite tarafından vahşi yöntemlerle gasbedilmesinden dehşete düşüyorum. Adil yargılanma hakkı savaşta dahi askıya alınamaz." diyerek infazları durdurma çağrısı yapsa da bu çağrı, İran Yargı Erki Başkanı Gulamhüseyn Muhsini Ejei'nin, "İşgalci düşmanın ayak takımının ve piyonlarının hızlıca cezalandırılması adalet gereğidir; eli kanlı olanların asılmamasını söyleyenler yanılığ için dedir" şeklindeki açıklamasıyla İran'ın sert duvarlarına çarpmıştır.

Tüm bu imha ve baskı konseptine karşı İran'daki Kürt hareketinin bu süreçteki en stratejik adımı ideolojik ayrılıklara ve aralarındaki derin çatlıklara rağmen dağınıklığı aşarak tarihsel bir birliktelik sağlaması olmuştur. Şubat ayının son günlerinde ete kemiğe bürünmeye

başlayan İran Kürdistanı Siyasî Güçler İttifakı (İKSGİ), bölgedeki dengelerin değişmesinde önemli bir rol oynamaya adaydır. Bünyesinde devrimci nüveler taşıyan bu çatı örgüt, program düzeyinde Molla rejiminin yıkılmasını ortak vizyon olarak belirlemekte ve yeni, demokratik, federal bir model talep etmektedir. İttifakın bu talebinin alt metni özetle; Kürt bölgelerinin yerel yönetim aygıtlarının siyasî, ekonomik ve askerî olarak güçlendirilmesini, Kürtlerin İran'ı oluşturan "kurucu unsurlardan" biri olarak anayasal güvenceye kavuşturulmasını, Şii-İslam ideolojisine dayanan velayet-i fakih sisteminin lağvedilerek din ve devlet işlerinin ayrılmasını, Kürtçenin resmî dil olarak kabul edilmesini, kültür-sanat faaliyetleri üzerindeki sansürün ve "güvenlik tehdidi" yaftasının tamamen kaldırılmasını, Kürt bölgelerindeki doğal kaynakların yerel kalkınma için kullanılmasını, kolberliğin yasallaştırılarak bölgede istihdam yaratılması yoluyla bu işe mahkûmiyetin bitirilmesini, Devrim Muhafızları'nın Kürt kentlerindeki askerî üslerinin kaldırılmasını, kentlerin sivil idareye devredilmesini, idam cezalarının tamamen kaldırılmasını ve adil yargılanma hakkının güvenceye alınmasını içermektedir.

Ne var ki program düzeyindeki bu radikal, demokratik taleplere ve bünyesinde barındırdığı devrimci nüvelere rağmen ittifak, yapısal bir çelişkiyi de barındırmaktadır. Teoride rejimin tasfiyesini savunan bu çatı örgüt, pratikte İran'daki burjuva-feodal sınıf egemenliğine doğrudan cephe alarak iktidarı hedefleyen somut bir atak geliştirmekten uzaktır. Sonuç olarak ittifak, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını bir "ayrılma hakkı" olarak ele almamakta; tıpkı Türkiye ve Suriye parçalarında olduğu gibi, son kertede gerici sultanın sınırlarını fiilen onaylayan ve "entegrasyon" çizgisini aşmayan bir pozisyonla kendisini sınırlamaktadır. Dahası, ABD emperyalizminin temsilcisi ve sözde barış güvercini (!) Trump'ın "Kürtlere silah verdik, bizi kandırdılar." söylemi, rejimin saldırılarına uluslararası arenada dolaylı bir meşruiyet kazandırmaktadır. Öte yandan İKSGİ, tarihi bir adım olsa da partilerin ideolojik zeminleri ve "Hareketin lideri kim olacak?" sorusu, daha

önceki yazılarımızda da altını çizdiğimiz üzere, ittifakın geleceğini hâlâ kırılğan bir zeminde tutmaktadır.

KÜRTLERİN EMPERYALİST SALDIRGANLIK KARŞISINDAKİ TUTUMU

İttifakı oluşturan partiler ABD ve İsrail'in askerî hamlelerini yakından izlemekle birlikte stratejilerini bu güçlerin ajandasına —söylem düzeyinde de olsa— göbekten bağlamayı kesin bir dille reddetmektedir. İttifak liderleri, Batı medyasında ve Tahran'ın algı operasyonlarında iddia edildiği gibi "ABD ve İsrail'in İran'ı karıştırmak için kullanacağı bir piyona" dönüşmek istemediklerini açıkça beyan etmişlerdir. Bu duruş, Kürt hareketinin uluslararası alandaki meşruiyetini koruma kaygısından kaynaklanmaktadır.

Bununla birlikte 5 ila 10 bin arasındaki gerilla ve peşmerge gücüne sahip olmasına rağmen ittifakın askerî olarak harekete geçmemesi, stratejik kazanımları önceleyen bir "pratiksizlik" veya pasiflik olarak yorumlanabilir. İttifak, rejimin hâlâ ayakta olması ve ordunun varlığını koruması hasebiyle atılacak erken askerî adımların, Kürt halkını rejimin insafına bırakmak ve bölgeyi bir kesimhaneye çevirmek anlamına geleceğini vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda ittifakın askerî kanadı, ABD ve İsrail saldırılarının rejimin merkezî yönetim kademesini, Devrim Muhafızları'nı ve ekonomisini felç edeceği ana kadar savunma pozisyonunu koruma kararı almıştır. Bu stratejik bekleme, ABD ve İsrail'in İran'ı içerideki Kürt güçleri eliyle kuşatma planını da boşa çıkarmaktadır.

Nitekim tarihsel deneyimler, "göz gördüğüne inanır, kulak duyduğuna" sözünü doğrular niteliktedir. Bugüne dek diğer parçalarda emperyalist güçlerin özgürlük ve barış vaat eden söylemlerinin Kürt halkına ve kazanımlarına yalnızca daha fazla savaş, yıkım ve baskı olarak geri döndüğü artık herkesçe kavranan bir gerçektir. Dolayısıyla Kürt güçlerinin vaatlere kanmadan, temkinli ve savunma odaklı hareket etmesi tarihsel bir dersin çıktısı olarak manidardır.

(Devam edecek)

BAYRAK ŞOVENİZMİYLE GERİCİ KLİKLERİN KUŞATMASI

Kuruluşundan bu yana 103 yıllık tarihi tekçilik üzerine kodlanmış olan Türkiye Cumhuriyeti'nde, "tek bayrak, tek millet, tek dil, tek devlet" ve çoğu zaman buna eklenen "tek din" anlayışı, politik şovenizmin temel argümanları olarak kullanılagelmıştır.

"Dokunulmaz", "değiştirilemez", "teklif dahi edilemez" gibi söylemlerle kutsanan bu anlayış, hemen hemen bütün burjuva-gerici egemen sınıf partilerinin başvurduğu temel politik araçlardan biri olmuştur. Bu söylem, her dönem Türk olmayan uluslara, azınlıklara, farklı inançlara ve muhalif kesimlere karşı baskı ve tahakkümün ideolojik dayanağı haline getirilmiştir.

Bu kez de ODTÜ Bahar Şenlikleri ve ardından devrimci gençlerin gerçekleştirdiği yürüyüşte, provokatif "Mustafa Kemal'in askerleriyiz" sloganını atan ve Türk bayraklarıyla şovenist bir atmosfer yaratmaya çalışan kesime karşı oluşan tepki üzerinden benzer bir süreç işletilmiştir. Türkiye'de faşistlikte yarışan, milliyetçilik ve şovenizm üzerinden siyasî rant devşirmeye çalışan iki parti bu süreçte öne çıkmıştır: İYİ Parti ve Zafer Partisi.

Binlerce gencin konserde, İlkey Akkaya'yı dinledikleri sırada sloganlar atarak, küfürler ederek ve ortamı sabote etmeye çalışarak yaratılan gerilim, açık bir şovenist provokasyondur.

Yoksullaşmanın, gelir dağılımındaki eşitsizliğin, sömürü ve baskıların arttığı; işçi ve emekçilerin geçinemediği, ülke kaynaklarının yerli-yabancı emperyalistlere ya da onların uşağı komprador şirketlere peşkeş çekildiği bir süreçte, faşist milliyetçilerin sarıldığı temel argüman yine "bayrak" olmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti devleti, tarihsel olarak baskı, işkence, idam, katliam, sürgün ve ağır insan hakları ihlalleriyle anılan bir geçmişe sahiptir. Osmanlı'nın son döneminde başlayan 1915 Ermeni ve Süryani halklarına yönelik soykırım; ardından 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin Kemalistler tarafından kurulmasıyla devam eden tekçi ve baskıcı devlet sistemi, Türk olmayan milliyetler ve azınlıklar üzerinde ağır

baskı ve zulüm politikaları uygulamıştır.

Mustafa Suphi ve 15 komünistin Karadeniz'de boğularak katledilmesi; Kürt ulusuna yönelik Ağrı, Zilan ve Dersim katliamları; Rum ve Pontus halklarının sürgün edilmesi; Alevilere yönelik Maraş, Çorum, Sivas ve Gazi katliamları; askerî darbeler; hapishanelerde gerçekleştirilen katliamlar; Kürt halkına yönelik köy yakmalar, gözaltında kaybetmeler, işkenceler ve Roboski örneğinde olduğu gibi savaş uçaklarıyla yapılan katliamlar, bu baskıcı ve faşist tarihin parçalarıdır.

Ayrıca Suruç Katliamı, Ankara Gar Katliamı, demokrasi mücadelesi veren ilerici, devrimci ve sosyalist kesimlere yönelik tutuklama ve baskılar, kayyım politikaları, Kürt ulusuna, azınlık inançlarına ve farklı milliyetlere yönelik sürekli baskı ve tehdit gerçeği bugün de gözler önündedir.

Türkiye'de devletin niteliği ve Kemalizm üzerine İbrahim Kaypakkaya yoldaşın yaptığı değerlendirmeler, bugün Türk şovenizminin yeniden kısıktılmaya çalışıldığı bir dönemde bir kez daha hatırlanmalıdır.

Komünist önder Kaypakkaya, Kemalist devrimin bir "milli kurtuluş"tan ziyade, Türk komprador büyük burjuvazisi ve toprak ağaları sınıfının bir devrimi olduğunu belirtir. Kemalistlerin, antiemperyalist savaş yıllarında dahi Fransız ve İngiliz emperyalizmiyle el altından iş birliği yaptığını ve emperyalistlerin Kemalist iktidara rıza gösterdiğini vurgular.

Kaypakkaya, Kemalizmi "faşizm" olarak tanımlamış; Kemalist ideolojinin Türk şovenizmini körüklediğini, "Ne mutlu Türküm diyene" ve "Bir Türk dünyaya bedeldir" gibi söylemlerin Türk şovenizmini beslediğini ve farklı milliyetlerden işçiler arasında düşmanlık yarattığını belirtmiştir.

Bugün AKP-MHP blokunun Cumhuriyet İttifakı olarak iktidarı elinde tuttuğu süreçte durmaksızın şovenizmi diri tuttuğunu söyleyebiliriz. Buna karşı Kemalist, şoven grup ve partilerin şovenizmi kabartma yöntemi ise AKP-MHP'nin yeterince Kürt düşmanlığı yapmadığı şeklinde olmaktadır. TC'nin

sürecin ihtiyacına uygun olarak faşist politikasını şekillendirmesine karşı geleneksel devlet şekillenişini kaldıracı çevirme hesabıyla "Mustafa Kemal'in askerleriyiz" sloganı ile Türk bayrakları üzerinden durmaksızın AKP karşıtı "kitle" şovenizmi zehirlenmeye çalışılmaktadır. Son olarak ODTÜ'de yaratılmak istenen provokasyon da bunlardan biridir. ODTÜ şenlikleri AKP-MHP karşıtı gösterilerin sembolü haline gelen bir içeriğe sahiptir. Çeşitli renk ve tonda siyasi kesim bu şenliklerin yürüyüşünü AKP-MHP eleştirisine dönüştürmekte ve tutumlar belirlemektedir. TC'nin 100 yıllık zulüm sembolleri "AKP karşıtlığı" adı altında "masumlaştırılarak" bir muhalefet tarzı oluşturulmaktadır. Karşı devrim, halk düşmanlığı, tüm faşist uygulamalar AKP zorbalığına indirgenerek, devletin bir sınıf aygıtı olduğu gerçeği örtbas edilerek şovenizm başta olmak üzere gerici fikirler bu tür bir "muhalefette" yeniden üretilmektedir. Demokratik-ilerici-devrimci güçler bu yolla provoke edilerek saldırıya açık hale getirilmektedir. ODTÜ'de Zafer ve İyi Partili faşist unsurların yaptığı şey de budur.

Bu girişim "bayrağa saldırı" altında tüm demokratik güçleri bir ideolojik kuşatmaya dönmüştür. İlerici ve demokratik güçlere "bayrakla sorunumuz yok" gibi gereksiz, bir açıklama yaptırılmak istenmiş, özellikle hem sanal medya hem de yargı tehdidi bu çabanın araçları olarak kullanılmıştır. Yoğun karşı devrimci ajitasyondan sonra gerçekleşen tutuklama saldırısıyla bu amaca kısmen de ulaşılmıştır.

Düzen içi reformist ve sınıf uzlaşmacısı sol-reformist kesimlerin "bizim bayrakla sorunumuz yok", "provokasyon" vb. yaklaşımları Türk şovenizmi ve tekçilik karşısında aldığı tutum sosyal-şovenizmdir kuşkusuz. Kitlelerin geri yönleriyle uzlaşma, "Cumhuriyet değerlerini" sahiplenme adı altında 100 yıllık faşizm bir biçimde aklanmıştır. Bu aklama kampanyalarında özellikle şovenizmin etkinliği dikkat çekicidir. Geniş kitleler egemen kliklerin öteden beri dayattıkları şovenizmin korkunç baskısı altındadır. Söz konusu faşist kliklerin kuşatması altında olan kitleler, daha başlangıçta kendi bağımsız çizgilerini

göremez, kavrayamaz bir duruma sürüklenmektedir. Sadece egemen sınıf kliklerinin değil elbette, işçi sınıfını kendi bağımsız çizgisine yabancı her akım bu karşı devrimci kampanyanın etkin unsurları olmaya her an için adaydır. Son dönemde bunun en önemli aracı olarak TKP'yi görmemiz bir tesadüf değildir. Bu parti reformist ve orta sınıf hareketlerinin ideolojik rehberliğini yapmakta daha cesur ve belki de daha bilinçli davranmaktadır.

Başta Türk, Kürt uluslarından olmak üzere çeşitli milliyetten halkımızın birlikte, ortak, kendi çıkarıyla hareket etmesi için çalışmak gerekmektedir. Ezenlerin çıkarlarını temsil eden söylemlere ve sembollere karşı kendi çıkarlarını içeren söylemlerle hareket etmeleri demokratik bir hak olarak bilinçlere yerleştirilmelidir. Kürt ulusuna yönelik ulusal baskıya karşı tutum almak örneğin "demokratik" bir tutumdur. Halkın çıkarlarına uygundur. Söz konusu kampanyalarla geliştirilen şovenizme bu bilinçle karşı çıkarken, faşizmin 100 yıllık zulmünün birleşik karakteri kitlelere daha açık ve güçlü bir biçimde anlatılmalıdır. "Bayrakla sorunumuz yok" gibi şovenizmle arasına mesafe koymaktan uzak söylemler hegemonyanın etkisine işaret eder.

Şovenizme açık ve net bir şekilde karşı koymanın, kitleleri doğru temelde bilinçlendirmenin yolu gerici kliklerden birini ehveni şer olarak desteklemek olamaz. Bu türden her tutum şovenizmi başka bir şoven kliğin bayrağı altında üretmekten başka bir sonuç çıkarmaz. Şovenizm Kürt ulusunun tam hak eşitliğine sahip çıkılarak alt edilebilir ve ancak bu yolla alt edilecektir.

Bayrak tartışması; şoven, tekçi ve Türk egemenlerinin sömürü ve baskı düzenini örten bir argümandır. Özgürlük, tam hak eşitliği ve halk demokrasisi mücadelesinde ezilen işçi ve emekçiler kendi özgürlük bayraklarını yükseltmelidir.

Faşizme, her türden gerici, şoven ve faşist kliğe karşı mücadele yürütmek; işçi, köylü, gençlik ve tüm ezilen sınıf ve tabakaların yeni demokratik bir Türkiye yaratma mücadelesinin ancak devrimle gerçekleşebileceği bilincini kuşanmak ve yaymak tarihsel bir görevdir.

ZORLUKLARI YENECEĞİZ

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

Devrimci mücadele içindeyken görece ciddi zorluklarla karşılaşıldığında en çok duyduğumuz söz dayanışmadır. Şehit ya da esir düşenlerimiz olduğunda onların işlerini dayanışma temelinde devralmak; ailelerine, yoldaşlarına destek olmak gibi tutumlar bunlardandır. Halkımız için bu dayanışma örnekleri onların yaşamında doğal olarak gerçekleşir. Elbette kapitalizm, insanlığa dair tüm olumlu değerleri olduğu gibi dayanışmacılığı da çürütmektedir. Toplumsal olarak dünden çok daha geri bir dayanışma bilincinde olduğumuzu kabul etmeliyiz. Buna karşın, her zorlu uğrakta devrimci iradeyi bileyen, ısrarı çoğaltan dayanışma örneklerine tanık olmaya devam ediyoruz. Bu pratikleri görünür kılmak ve sahiplenmek, dayanışma ruhunu kitleleştirmek açısından önemlidir.

Bizde dayanışmak, devrimin görevlerinin sürdürülmesine katılmak biçimindedir. Zorlukların atlatılmasına yardımcı olmak, ortada kalan işlerin devam etmesini sağlamak, yıpranan ilişkileri onarmak gibi çok temel görevleri içeren dayanışma pratikleri devrim düşüncesinin korunmasına hizmet eder.

Bunun, özellikle “kendi görevlerimizde” somutlaşması ise temeldir. Çünkü dayanışma ihtiyacını doğuran zorluklar en başta devrimci faaliyetin ritmini kesintiye uğratmayı, işlerin sürekliliğini engellemeyi amaçlar. Devrimci mücadelede kitle bağlarının korunması ve derinleşmesi açısından “faaliyetin sürekliliği” hayatî bir öneme sahiptir. Bilinir ki kesintiye uğrayan ilişkiler kitle nezdinde güven kırıcıdır. Örgütlenme çalışmasının harcında süreklilik vardır ve sürekliliğin temelinde de güven duygusu yatar. Kitleler ancak istikrarlı ilişkileri sahiplenirler, güvenin olmadığı yerde kalıcı bir örgütlenmeden söz edilemez. Hatta güven olmaksızın gerçek bir bağ kuramazlar.

KİTLELERDE GÜVENE DAYALI AÇIKLIK

Devrimci düşünceye, özelde devrimci hareketlere destek vermek konusunda “güvene dayalı” ilişkilere sahip kesim-

lerden her zaman olumlu karşılık alınmıştır. Demek ki yoldaşlarımız, görevlerini yaparken bu güven duygusunu verebilmişlerdir. Dayanışmayı bir miras gibi taşıyabilmişlerdir. Son süreçte bu kurucu duyguyu ve bağlılığı bir kez daha en somut haliyle hissetmiş olmak, yoldaşlarımızın pratiğinin bize yüklediği tarihsel sorumluluğu doğru kavramamızı gerektirir. Bugün önümüzde duran temel görev; bu sorumluluğu sıradanlaştırmadan, ama özellikle de bilince çıkararak doğru bir kitle siyasetiyle karşılamaktır.

Doğru siyaset, kendi pratiğimizi dayanışma gösterenlerle birlikte geliştirmektir. Dayanışma pratiklerinde kitlelerle ilişkilerimizi derinleştirmek dayanışmayı getiren koşulların farkında olmayı gerekir.

Bu konuda birkaç önemli olgunun altını çizmeliyiz.

GÜÇSÜZLÜK GEÇİCİDİR

Saldırıların, genel olarak zorlukların yarattığı bir sonuç yalnızlık hissi ve bununla beraber gelişen “güçsüzlük” bilincidir. Dayanışma ilkin bu bilince bir darbe olmalıdır. Elbette bugün gücümüz zayıftır ve düşman saldırılarındaki amaçlardan biri de yalnızlık duygusunu egemen kılmaktır. Bu bir gerçekliktir. Ne var ki bununla baş etmek için bir siyasetimiz de vardır.

Öncelikle devrimci düşünceler, genel olarak “yeni fikirler” oluşmalarının, dile gelmelerinin ilk zamanlarında yalnız, güçsüz ve “şüpheli” kabul edilirler. Doğru olsalar da yeni fikirlerin kitleler tarafından benimsenmesi tarih boyunca zaman almıştır. Sadece o fikirleri geliştiren ve yayanların çabasıyla değil, belki daha çok bu fikirlerin bir ihtiyaca karşılık gelmesiyle birlikte fikirler maddi bir güce dönüşmeye başlar. Yeni fikirlerin başlangıçtaki zayıflığı onların kitleler tarafından sahiplenilmemesinde bir etkindir. Devrimci bilinç bu nedenle “devrimci bir iradeye” de sahip olmalıdır. Ondan yeni fikirlerden uzaklaşması istenir. Ona, yeni fikirlerden ötürü zarar göreceği öğretilerek “kafasını kuma gömüp” bireysel güdülerle hareket etmesi söylenir.

Bu anlayışa karşı direnmek, gerçeğin bilgisiyle harmanlanmış yeni fikirleri tam bir kararlılıkla savunmak özel bir sınıf bilinci ve buna dayalı bir irade gerektirir.

Bu irade ise ancak doğru ve kolektif bir birikimle büyütülebilir. Dolayısıyla, bu süreçten en doğru bir biçimde çıkmak adına “yeni fikirlerin yeşerdiği nesnel koşulları ve imkânları” derinlemesine tartışmak bugün can alıcı bir ihtiyaçtır.

CESARET FİKRİN GÜCÜDÜR

Devrimci fikirlerin sahiplenilmesi ve maddi bir güce dönüşmesinde devrimcilerin cesareti belirleyici öğelerden biri olagelmıştır. Sıradan insanlarda yukarıda sözünü ettiğimiz güven duygusunu geliştiren de ilkin bu cesarettir. “Bireysel çıkarlarını” değil toplumsal çıkarları öne alan, yaşamını bu yönde örgütleyenler kitleler nezdinde “eşine az rastlanır” bir pratik gösteriyorlardı. Bizim “zorluklarla” karşılaştığımız hemen her durumda kitlelerin yakın desteğini görmemizdeki temel unsurlardan biri budur. Güvenmek, evet, kişide somutlaşan bir güvendir; ama kişinin temsil ettiği şey toplumsal çıkarları yaşamının temel ögesi haline getirmiş bilinçtir. Bu, her zaman böyledir. Öyleyse biz zorluklar döneminde dayanışmayı öne çıkaran kitlelerden insanlarla bu güven ilişkisini derinleştirmeliyiz. Bu ilişkiyi daha güçlü bir şekilde somutlaştırmalıyız. Yapılması gerekenleri onlarla birlikte; onların çıkarlarını, beklentilerini, olabildiği ölçüde onlardan fikir de alarak incelemeliyiz. Onu ilgilendirmeyen bir süreç için değil, tam da onu ilgilendiren, temelde onun çıkarlarını gerçekleştirmeye odaklı işlerle meşgul olduğunu onlara hissettirmeliyiz.

Şu bilinci özellikle geliştirmeliyiz: Yalnız ve güçsüz olmak, devrimci fikrin geçmişi. Onun geleceği kitlelerle buluşmak ve kitlelerin eyleminde gerçekleşmesidir. Bunun bir süreç olduğu konusunda bilinçli olmak ve bu sürecin de eylem gerektirdiğini kavramak gerekir. Dayanışma içeren işlerde bu konunun gündeme alınması, tartışılması sözünü ettiğimiz güven ilişkisinin de yeniden kurulmasını sağlar.

FEDAKÂRLIK BÜYÜTÜR

Doğru fikirlerin amansızca savunulmasında ve kalıcı kılınmasında bir diğer belirleyici halka, fedakârlıktır. Devrimci fikirlerin üretilmesi, ideolojik olarak tahkim edilmesi ve en nihayetinde kitlelere mal edilmesi, çok boyutlu ve süreklilik içeren bir fedakârlık zincirini şart koşar. Hem asırlık egemen fikirlere karşı cep-

heden bir savaş yürütmek hem de yeni fikrin tarihsel doğruluğunu savunmak, uzlaşmaz ve zorlu bir mücadeleye dayanır. Bu nedenle ideolojik bir disipline sahip olmak, nesnel zorlukları göğüslemek ve egemen fikirlerin kuşatması altındaki toplum tarafından dışlanmayı göze almak, doğru fikirleri bayraklaştıranların ayırt edici bir özelliğidir.

O halde zorlu koşullara göğüs germek için nasıl yaşamalı, nasıl davranmalı ve nasıl öğrenmeliyiz?

Yaşamımızı kolektif amaca göre örgütlemeli; devrimci fikirleri pratik içinde sürekli sınanan canlı bir silah olarak, kitlelerden de öğrenmeliyiz. Ancak bu duruşla egemen ideolojinin çürütücü kuşatmasını aşabiliriz.

FİKİR GELİŞİR

Bu bağlamda, devrimci fikirlerin kitlelerin dilinde ve kolektif düşüncesinde durmaksızın işlenmesi hayatî bir diğer meseledir. Devrimciler için sınanmak, anlık ya da dönemsel bir uğrak değil; kesintisiz ve süreklilik içeren tarihsel bir süreçtir. Aynı yasa, devrimci fikirler için de geçerlidir. Bir kez formüle edilen bir düşünce, statik bir biçimde kalmaz; maddi dünyayla temas ettikçe mutlaka değişir ve dönüşür. Bu değişim niteliksel olabileceği gibi niceliksel de olabilir. Kuşkusuz niteliksel sıçramalar, derinlikli kuramsal tartışmalar ve özgül incelemeler gerektirdiği için doğrudan “teori” bazında ele alınmalıdır. Bizim burada, pratik faaliyet içinde odaklandığımız değişimler ise niceliksel türde olanlardır. Niceliksel değişimlerden kastımız; devrimci fikirlerin kitlelerle ulaştığı andan itibaren uğradığı canlı ve pratik dönüşümdür. Çünkü fikir, öznesiyle, yani halkla buluştuğu andan itibaren o öznenin somut yaşam koşullarından, birikiminden ve ihtiyaçlarından etkilenir. Halkın kendi somutunda, kendi dilinde ve eyleminde fikir bir kez daha üretilir ve olgunlaşır.

Dayanışma pratikleri içindeyken bu etkileşime özel bir önem vermek zorundayız. Devrimci fikir, kitle çalışması içinde bu niceliksel değişimlere, yeni biçimlenişlere her zaman açıktır. Bilgiyi “kitabî” olmaktan çıkaracak, onu kitleler için içtenlikli, sarsılmaz ve eyleme geçirici bir kılavuz kılacak yegâne anahtar budur.

Şanlı Komünist Önder Devri

İbrahim Kaypakkaya'nın ölümünün 53. yıl dönümünde, onun bıraktığı mirası hatırlamak, tanıtmak ve yön belirleyen bir kılavuz olarak onu yüceltme görevini omuzlayalım...

Devrimimizin önderlerinden söz edildiğinde özellikle '60'lı ve '70'li yıllardaki fikirsel ayrışmaların ve bunların devrimci harekete yansıyan sonuçları olan bölünmelerin ya da "yeniden örgütlenmelerin" önder isimlerinin öne çıktığını görürüz. Devrimci fikirler güçlü bir şekilde savunulduğunda "bölünmeler" olağanlaşır, hatta çoğunlukla desteklenir. Söz konusu yıllar tam da böyleydi. Reformizmden, özellikle de parlamentarizmden kopuşlar, silahlı devrim mücadelesini savunan görüşler, faşizme karşı birleşik mücadele tezleriyle söz konusu yıllarda çok kapsamlı, derinlikli bölünmeler ve yeniden örgütlenmeler gerçekleşti. İbrahim'le birlikte anılan "devrimci önderlerin" kopuşları daha çok örgütsel düzeyde kalırken, İbrahim, ileri seviyedeki ideolojik ve teorik çıkarımlarıyla niteliksel bir kopuşun öncüsü oldu. Onu farklı ve özel kılan bu öncülük her zamanki gibi bugün de öne çıkarılmalıdır. Bu, devrimimizin savunulması, halk kitlelerinin sömürüden, zulümden, her türlü baskıdan kurtarılması için gerekli, olmazsa olmaz bir görevdir. Bu, aynı zamanda bilimsel dünya görüşüyle, proleter devrim anlayışıyla, diyalektiğin en ileri seviyede uygulandığı toplumculukla ilgili enternasyonal bir görevdir.

Türkiye devriminin önder isimlerinden İbrahim, tüm temel meselelerde diğer devrimci önderlerden farklı görüşlere sahiptir. Onun bu farklılığının nedenini sorgulamak, bizi oldukça özel bir noktaya ulaştırır. Egemen sınıfların, emperyalizmin de desteğiyle geliştirdiği ideolojik araçlarla ürettiği ve kitlelere şırınga ettiği tüm argümanlar, İbrahim'in bilimsel sorgulaması karşısında net bir biçimde çürütülmüştür. İbrahim'in Türkiye devrimi için çizdiği güzergâh tamamen bilimseldir; dolayısıyla onun teorik görüşlerini tartışmak, anlamak ve özellikle kitlelere yaymak, devrimi örgütlemek adına hayati bir önem taşır.

İBRAHİM BİLİMSELDİR

Devrim süreçleri, komünist hareket tarafından her zaman bilimsel tahlillere dayandırılır. Marks ve Engels'ten itibaren sosyoekonomik gelişmeler, toplumsal devrimlerin nesnel koşullarını oluşturan

temel etkenler olarak tanımlanmıştır. Marks ve Engels, kapitalizmin ileri aşamalarını, işçi sınıfının çıkarlarının hayat bulacağı bir sosyalist devrim için yeterli görmüş; Avrupa'da proletaryanın önderlik edeceği bir devrim beklentisini dile getirmişlerdir. Sosyalist devrim için yapılan bu nesnel koşul tanımı, sonraki tüm devrimci pratiklerde temel alınan bilimsel bir yaklaşım olmuştur. Zira toplumsal mülkiyetçiliğe geçilebilmesi için toplumsal üretimin gelişkin olması ve işçi sınıfı gibi bir öznenin yüksek bir bilince ulaşması gerekirdi. Marks ve Engels'in sosyalist devrim koşullarını formüle etmesinden itibaren komünist hareket, devrime önderlik görevini hep "sosyoekonomik tahliller" merceğinden ele aldı.

Komünist hareketin kapitalist olmayan, yani henüz feodalizmin tasfiye edilmediği coğrafyalarda gelişmesiyle birlikte, "farklı koşullarda devrimin niteliği" tartışmaları boy gösterdi. Lenin önderliğinde Rusya'da gerçekleşen devrim—kapitalizmin henüz tam gelişmediği bir zemin olmasına rağmen sosyalist devrimin öznesi olan proletaryanın önderliğinde zafere ulaşmasıyla— bu tartışmaları ileri bir seviyeye taşıdı. Rusya, kapitalizmin gelişmekte olduğu fakat emperyalizm tarafından sömürgeleştirilmemiş bir ülkeydi. Dolayısıyla "devrimci durumun" olduğu tarihsel koşullarda bu ülkedeki devrim nihai hedefi bakımından sosyalist olsa da, kaçınılmaz olarak demokratik devrimin görevlerini de içermeliydi. Lenin bu nedenle proletarya önderliğinde, burjuva demokratik devrimin görevlerini de kapsayan bir sosyalist devrim programı belirledi. Devrimden sonra tüm ülkede tek tipleştirilmiş bir sosyalist ekonomiye hemen geçilmemesi, köylülerin çıkarlarını gözetken bir programın benimsenmesi ve Yeni Ekonomi Politikası (NEP) adı altında esnek ekonomi politikalarının geliştirilmesi, Rusya'da devrimin "özgün" koşullarda gerçekleştiğini gösteren somut olgulardır.

Rusya; sömürgeleşmemiş, kapitalizmin kendi burjuvazisi eliyle geliştiği ve sosyalizm şartlarının olgunlaşmaya yüz tuttuğu bir örnekti. Bunun dışında bir de emperyalizmle bağından ötürü kendi iç dinamikleriyle kapitalizmi geliştirememiş, esas olarak dışarıdan gelen sermayeye bağımlı ve "kapitalizm öncesi koşullara mahkûm edilmiş" ülkeler söz konusuydu. Bahsi geçen teorik

tartışmaların asıl odağını da bu ülkeler oluşturdu. Komünist hareket içindeki "sosyoekonomik yapı ve devrimin niteliği" tartışmalarının özü, tam olarak bu yarı sömürge, yarı feodal ülkelerin özgünlüğüyle ilgiliydi. Başta Çin, İran ve Türkiye olmak üzere birçok Asya, Latin Amerika ve Afrika ülkesinde yürütülen bu ideolojik mücadeleler muazzam bir teorik birikim sağladı. Çin devrimi deneyimiyle olgunlaşan, Mao Zedong Düşüncesi olarak gelişen ve nihayet dünya komünist hareketi tarafından "bilimin vardığı yeni evre" olarak tanımlanan Maoizm, bu tartışmanın sonuçlarını netleştirdi.

İbrahim, işte bu yeni evrenin bilgisi ve öğretileriyle hareket etti. Bilimi doruk noktasında kavrayan ve ülke gerçekliğine titizlikle uyarlayan İbrahim, Türkiye devrimci hareketi üzerindeki tüm şoven ve revizyonist lekeleri de temizledi; komünist hareket için hemen her alanda berrak bir ilkeler bütünü sundu. Bugün de aynı ilkeler güncelliğini ve geçerliliğini korumaktadır. Emperyalizmin dünya halkları üzerindeki ağır baskısını ve zorbalığını ortadan kaldırmak için yegâne seçenek olan komünist hareket, bugün Marksizm-Leninizm-Maoizm (MLM) silahına sahiptir.

MAOİST HAREKETİN KESİN ÜSTÜNLÜĞÜ

Emperyalizme ve tüm iş birlikçilerine karşı son 70 yıllık mücadele tarihine bakıldığında, Maoizmin bilime sunduğu katkının büyüklüğü netçe görülecektir. Tarihsel bir gerçekliktir ki; Maoist hareketler, emperyalizme vurulmuş en güçlü darbelerin arkasındaki esas dinamik olmuştur. İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda büyük komünist usta Stalin önderliğindeki Sovyet halkının Nazi Almanyası'nı yıkıma uğratan tarihsel direnişinden sonraki süreçte; ancak ve ancak Mao'nun öğretilerini temel alan hareketlerin etkin, sonuç alıcı mücadelelerinden söz edebiliriz. İbrahim, bu çıplak gerçeği erkenden kavramış ve benimsemiş bir teorisyen olarak, Türkiye Devrimci Hareketinde yeni bir dönemin meşalesi olmayı başarmış, uluslararası komünist hareket içinde de seçkin ve tarihsel bir lider konumuna erişmiştir.

1970'li yılların başında, daha önce Hindistan'da Çaru Mazumdar'ın yol açtığı büyük dönüşümü o gene Maoizmi rehber alarak Türkiye'de gerçekleştirmiştir.

Hindistan'da Çaru Mazumdar'ın devrime önderliği bugün de geçerliliğini korumaktadır. Hindistan komünistleri her türden oportünizme, revizyonizme ve dolayısıyla ihanete karşı Mazumdar'ın ilkeleriyle karşı koymaktalar.

Peru'da ise Gonzalo'nun yol açtığı büyük dönüşümden söz ediyoruz. O da Maoizmi rehber aldıktan itibaren Peru devriminin kaderini değiştirmeyi başarmıştır. Peru'da devrim Gonzalo'nun önderliğinde büyük başarılarla ilerlemiş, ancak onun önderliği düşman tarafından engellendikten itibaren, Peru devriminin kılavuzu yitirildiğinde

devrim yenilgiye uğramış ve ne yazık ki bu yenilgi henüz tersine çevrilememiştir. Peru devrimi halen Maoizmden uzaklaşmış "yeni çizginin" etkisi altında.

Maoist hareketin güncel üstünlüğü, onun tarihsel deneyimlerden süzölmüş

İbrahim'in Sönmeyen Meşalesidir

belirgin ilkelerine dayanır.

NEDİR BU İLKELER?

Bu ilkeler, üç ana alanda yoğunlaşır: Ekonomi alanında geliştirilen özgün teoriye bağlılık, kitle çizgisi yöntemi ve devrimci önderliğin lekesiz/tavizsiz karakteri. Maoistlerin uluslararası komünist hareketteki ayrık ve öncü tutumu, tam da bu sacayağının tutarlılığından ileri gelir.

Bu doğrultuda, sacayağının ilk maddesine, yani ekonomi alanındaki teorik çerçeveye bağlılık konusuna özellikle yoğunlaşmak gerekir. Çünkü son dö-

eleştirmek, ideolojik bir sorumluluktur. Tam da bu sorumluluk bilinciyle, onun da kılavuzu olan ekonomi alanındaki temel Maoist tezlerle bakıldığında; emperyalizm çağında, henüz kapitalist aşamaya geçememiş ülkelerde hayatta geçirilecek bir burjuva demokratik devrimin, ancak ve ancak proletaryanın önderliğinde zafere ulaşabileceği açıkça görülür. Bunun temel nedeni; feodalizmin kökten tasfiyesi için şart olan devrimci iradenin, emperyalizm olgusuyla birlikte yerli burjuvazi tarafından tamamen kaybedilmiş olmasıdır. Emperyalizm, dünyadaki tüm ulusal burjuvazileri kendi hegemonyası altına almış, onların bağımsız gelişme dinamiklerini baltalamış ve en gerici sınıflarla iş birliği yaparak ulusal ekonomileri kendi tekelci düzenine bağımlı hale getirmiştir.

Bu durum, kapitalist ekonominin doğası gereği kaçınılmaz bir süreçtir. Sermayenin durmaksızın yeniden üretilmesiyle genişleyen kapitalizm, uluslararası tekelci sermayenin egemenlik kurduğu aşamadan itibaren yerel sermayelerin bağımsız gelişimini engellemiş, onların tüm olanaklarını kendi çıkarları için seferber etmiştir. Bu mekanizma, dünya çapında kapitalist pazarın sınırlarını genişleten bir unsur olmakla birlikte; kendi sanayisini kuramamış ülkelerin, kendi ayakları üzerinde durabilen bağımsız bir kapitalist düzene sahip olma ihtimalini ortadan kaldırmıştır.

Bu nedenle, gelişmemiş ülkelerdeki ulusal görünümüne egemen sermaye, karakteri gereği ulusal olmaktan ziyade kompradordur (iş birlikçidir); üretim ilişkileri bakımından ise feodal özellikleri bünyesinde korur ve sürdürür. Türkiye devleti için doğrudan "sermaye iktidarı" ya da "klasik kapitalist sermaye devleti" gibi kavramları kullanmaktan kaçınmamızın, devleti yarı sömürge ve yarı feodal bir yapı olarak tanımlamamızın esası tam olarak bu ekonomik gerçekliğe dayanır.

İbrahim'in Türkiye devrim hareketine taşıdığı bu yaklaşım Maoizmin dünya devrim tarihine katkılarını içerir ve devrimlerin olmazsa olmaz tezlerini içerir. Yukarıda konu ettiğimiz, sosyalist devrim için gelişmiş kapitalist ilişkilere ve üretime sahip olmak zorunluluğu bizimki gibi ülkelerde yeterli bir şart olmaktan uzaktır. Ülkenin öncelikle emperyalizmle iş birliği sonucu varlığını sürdüren tüm

feodal bağlardan kurtarılması gerekir ki ulusal sermayenin bağımsız gelişimi için şartlar da olgunlaşabilsin; böylelikle ülke gelişkin toplumsal üretim olanaklarına kavuşabilsin ve sosyalist devrim için gerekli şartlara sahip olabilsin. Daha en başından, Marks ve Engels'in bilimsel incelemelerle ortaya koydukları "sosyalist devrimin koşulları gelişmiş kapitalist ekonomi koşullarıdır" ilkesiyle ele alınması gereken bu mesele her zamanki gibi hayattır. Mao'yu ve Maoizmi, dolayısıyla İbrahim'i de diğerlerinden, ama özellikle belirtmek gerekirse revizyonistlerden farklı kılan özellik bu ilkeyi kavrama düzeyleridir.

KOŞULLARIN OLGUNLUĞU HAKKINDA USTALAR VE BİLİM

Marks ve Engels'in de kapitalist ekonominin henüz yeterince olgunlaşmadığı koşullarda, örneğin o dönemin Rusya'sında proletarya diktatörlüğünün olanakları hakkında önemli değerlendirmeler yaptıkları bilinir. Onlar bu olasılığı büsbütün reddetmediler; ne var ki bunu, Batı Avrupa'daki sosyalist devrimin bir parçası ve tamamlayıcısı olarak değerlendirdiler. Ancak Avrupa'da patlak verecek bir sosyalist devrimle eş zamanlı olarak, Rusya gibi henüz kapitalizmin gelişmediği ülkelerde devrimlerin mümkün ve sürdürülebilir olabileceğini savundular.

Onların bu teorik çerçevesine karşın, Rusya'da bir tür "köylü sosyalizmi" savunuculuğu yapan Narodnizmin (Halkçılık- Halkın Dostları) geliştiğini biliyoruz. Fakat Rusya'da boy gösteren tek akım, başarısızlığa mahkûm bu "köylü sosyalizmi" olmadı; aynı zamanda Lenin'in bütün devrim süreci boyunca kıyasıya mücadele etmek zorunda kaldığı "işçi sosyalizm" (ekonomizm) akımı ile kapitalizmin gelişmesini burjuvazinin önderliğindeki bir demokratik devrim aşamasına hapseden Menşevizm ve Sosyalist Devrimciler çizgisi de güç kazandı.

Lenin, bu akımlara karşı mücadele ederken Marks ve Engels'in bilimsel yöntemine dayandı. Henüz emperyalizm aşamasına geçilmeden önce, Rusya'da kapitalizmin gelişmekte olan ve egemenliği kaçınılmaz kılınan ekonomik sistem olduğunu kavrayarak işçi sınıfının öncü partisini inşa etmeye girişti. Devrimci durumun olgunlaştığı her tarihsel momentte komünist partisinin iktidarı ele geçirme olanaklarını sorguladı ve

nihayet 1917 Şubat Devrimi'yle birlikte bu olanakları somut bir zafere dönüştürecek rotayı çizdi. Menşeviklere karşı yürüttüğü mücadelede Lenin, sosyalist devrim koşullarının ancak ve ancak proletaryanın bağımsız önderliğinde olgunlaşabileceği anlayışına dayanıyordu. Rusya'da kapitalizm kaçınılmaz olarak üstünlük kuracağı için, proletarya devrim yapma görevini kendi omuzlamalı ve liberal burjuvaziye de arkasından sürüklemeliydi. Nitekim sonraki süreçte, özellikle de NEP döneminde bu tarihsel görevin başarıyla yerine getirildiğine tanıklık edildi.

Bu nesnel sürecin daha farklı ve özgün bir biçimini ise Çin'de, Mao önderliğindeki komünistler gerçekleştirdi. Onlar için tarihsel koşullar çok daha sistematik ve zorluydu; çünkü artık emperyalizm tüm dünyada egemen bir sistem haline gelmişti ve devrim, kaçınılmaz olarak doğrudan emperyalizme karşı da bayrak açmak zorundaydı. Sadece bu da değil; emperyalizm çağında kapitalizm, feodalizmi tasfiye eden ilerici bir ekonomik sistem olmaktan tamamen uzaktı; tam aksine iş birlikçi bir karakter taşıyordu.

Yerli sermaye, uluslararası tekelci sermayenin bir uzantısı parçasıydı; bu durum dünya çapında sosyalizmin maddi koşullarını olgunlaştırırsa da ülkenin kendi içindeki toplumsal üretimin önünde devasa bir engele dönüşmüştü. Sanayinin geri kalması ve köklü bir toprak devriminin gerçekleştirilememesi, üretimin toplumsal niteliğini güdük bıraktı. Burjuva demokrasisinin egemen sınıfların elinde sadece bir peçe görevi görmesiyle de birleşince, sosyalist devrime giden yol, başından sonuna kadar planlı ve örgütlü bir halk savaşını (iç savaşı) kaçınılmaz kıldı.

İşte Maoizmi üreten koşullar bu koşullardı. İbrahim de bu koşulların bir komünistiydi. Onun fikirlerinin ayrık özellikleri bu temel koşullardan ileri gelir. Bugün de onu sahiplenenlerin bu koşullara yönelmesi, bu koşulları tahlil etmesi, kendi bilinçlerini bu koşullar bakımından değerlendirmesi gerekir. Bundan uzaklaşmış "İbrahimsiciliği" reddetmek gerekir ve biz özellikle vurgulamalıyız ki bunu reddediyoruz.

Bu, İbrahim'i savunmak bakımından ilkesel bir meseledir. İbrahim'in gerek Kürt ulusal sorunu gerekse de Kemalizm konularındaki "ayrık" tutumunu

nemde İbrahim'i, onun bilimsel görüşlerinden ve bu görüşlerin kuramsal özünden kopararak, onu adeta apolitik bir figür gibi öven tasfiyeciler tutumlara sıklıkla rastlamaktayız. Onu ve ardında bıraktığı mirası asıl gücünden, yani teorisinden soyutlayan bu yaklaşımları

larının gerçekleşmemesi hem de Türk ulusal burjuvazisinin değil de toprak ağalarından ve komprador burjuvaziden ibaret egemen sınıfların tahakkümü Kürt ulusunun “ezilen bağımlı ulus” statüsünde kalmasını sağlamıştır. Kürt ulusundan doğan ulusal kurtuluş bilinci ve hareketleri sadece ulusal tahakküme karşı mücadele etmekle kalmamış aynı zamanda kendi iş birlikçi büyük toprak

ağalarına ve kompradorlarına karşı da mücadele etmişlerdir. Kürt ulusal burjuvazisinin yarı feodal ve yarı sömürge Türkiye koşullarında çıkarlarına uygun bir ekonominin yani kapitalist bir ekonominin olanaklarına sahip olmaması “devrimci bir ulusal kurtuluş” mücadelesine yönelmesinde esaslı bir etmendir. İbrahim, ulusal mesele ile ilgili düşüncelerini geliştirirken Türkiye’nin “sömürgeci” ya da “sömürgeleştirilen” bir ekonomi gücüne sahip olmadığını, aksine yarı sömürgecilik ilişkilerinin Kürtlerin yaşadığı coğrafyada yayıldığı bir ülke olduğunu görmüştür. O nedenle İbrahim, Kürtlerin bir ulus olarak “Kendi Kaderini Tayin Hakkı”nı yani özgürce ayrılıp kendi devletini kurma hakkını savunurken asla “sömürgecilik karşıtı bir ulusal hareketten” söz etmez; o ezilen bağımlı bir ulus olarak Kürt ulusunun kurtuluşunu “Ulusun Kendi Kaderini Tayin Hakkının” tanınmasında görürken bunu aynı zamanda “Türkiye’de devrimin” esaslı bir parçası olarak değerlendirir. Bu nedenle onun Kürt ulusal sorunuyla kurduğu bağ “dışarıdan”, ezen ulustan bir komünistin sömürge konumundaki ezilen bir ulusla kurulan bağ değildir. İbrahim için Kürt ulusunun kurtuluşu Türkiye devriminin gelişim dinamiklerinden biridir. Bu dinamiklerindenden bir diğeri ve elbette temel olanı ise toprak sorunun çözümünü içeren köylü hareketleridir. Kürt ulusal hareketinin sonraki gelişimine ve nihayet vardığı sonuçlara bakıldığında onun bir görüşünün teyit edildiğini söylemeliyiz. Elbette “bağımsızlıkçı bir Kürt hareketi” olmaktan vazgeçilmesi “subjektif” bir tercihtir. Kürt ulusal burjuvazisinin, küçük burjuvazisinin bugün de bağımsızlıkçı eğilimi vardır ve yarın bu eğilimin bütün hareket içinde galebe çalacağı öngörülebilir. Fakat, burada sözünü ettiğimiz gerçeklik belirli bir hareket için “sömürgecilik karşı ulusal kurtuluş mücadelesi” iddiasının bugün

geçerliliğini yitirmiş olmasıdır. Kürt ulusal hareketi sömürgeci olmayan, buna uygun bir nitelik düzeyine kavuşamamış Türk devletiyle yarı sömürgecilik koşullarında ortaklaşma çabasındadır. Başka bir biçimde söylersek ulusal Kürt hareketinin Türk devletiyle ortaklaşma eğiliminin kaynağı bütün olarak Türkiye’nin yarı sömürgecilik koşullarıdır, Kürdistan’ın kuzeyinin Türkiye’nin sömürgesi olması değildir.

Bu iki temel konuda, İbrahim’in görüşlerini yüzeysel bir yaklaşımla övenlere tanık olmak elbette sevindiricidir ve önemlidir. İbrahim’in devrimci tezlerine olan bu dikkat çekici yönelim onunla çok daha geniş bir kesimin ilişkileneceği bakımından özellikle önemlidir. Bununla birlikte bu yönelimin zaafına da dikkat etmek gerekir. Bu gibi yönelimler ancak derinleştirildiğinde, nitelik kazandığında gerçek bir kazanıma dönüşebilir. İbrahim’in Kemalizm’i bir faşist akım olarak kavraması ve reddetmesi sözünü ettiğimiz yönelimin esasen kavradığı bir olgu değildir. Sadece bu yönelimle ilgili de değil, aynı kavrayış zafiyetini “İbrahim geleneğinden geldiğini” söyleyen hareketler için de geçerlidir. İbrahim’in emperyalizmi kavrayışıyla, sınıf analizleriyle, feodalizmin tasfiyesi ile ilgili tezleriyle bağdaşmayan görüşler ileri sürüp “gelenek temsiline” devam etmek de aynı biçimde zaafıdır ve tutarsızlıkla maluldür.

Bugün İbrahim’in görüşlerinin gerçek savunusu ilkin sözünü ettiğimiz ilkelere tam olarak savunulmasından sonra da bu ilkelere göre bir devrim mücadelesi geliştirmekten geçer. Biz, kendi adımıza birinci tutumda ısrar etmekle övünürüz. Bu ısrarı derinleştirmek için de çaba harcamak gerektiğinin farkındayız. Ne var ki ikinci tutumda başarısız. İlkelere uygun bir devrim mücadelesi her zaman olduğu gibi güçlü bir örgütlenme gerektiren devrim mücadelesi için gelişkin koşullara sahip olduğumuz tartışmasıdır. Halk kitleleri üzerindeki baskılar, yoksullaşmaya koşut çok ciddi seviyelerde. Buna rağmen devrimi örgütlemek için yeterli donanım ve deneyim bulunmamaktadır. İbrahim’de somutlaşan devrimi örgütleme yeteneği sadece sahip olduğu teorik birikimle ilgili değildir. O, bununla birlikte halkın ihtiyaçlarını, eğilimlerini, beklentilerini öngörecektik kadar onlarla iç içeydi. Her anını gerçeğin bilgisine ulaşmakla geçiren İbrahim için her olanak gerçeğin bilgisi için bir veriydi. Köylülerle, işçilerle, öğrencilerle ve

halktan kim olursa onunla kurduğu ilişkide İbrahim “sorgulayıcıdır.” Yaşamın nasıl örgütlendiği, üretimin nasıl gerçekleştiği, mülkiyet sahipliğinin niteliği İbrahim için “devrimin niteliğini” anlamak üzere bir veri olmakla birlikte doğru politikaların da kaynağı bilgilerdi. O kitlelerin devrimle bağını içeren her veriyle doğrudan ilgiliydi.

İbrahim yoldaşın birlik ve bölünme konularındaki tutumu da bu yaklaşıma göre özenli bir şekilde incelendiğinde “birlikçi” tutumun onun tarafından reddedildiği görülür. İbrahim yoldaşın belirlediği güzergâhta birçok bölünme yaşandı ve bu bölünmelerin çok ciddi tartışmalara neden olmuştur. Bilindiği üzere komünistlerin tarihi bölünmeler tarihidir. “Bölünmeler” çoğunlukla olumsuz eleştirilerin konusu olmaktadır. Kimden, nasıl ayrıldığımız tartışılmadan bu konuda ahkâm kesmek çok revaçtaki konulardan biridir. Oysa MLM hareketin tarihi bölünmelerden bağımsız değerlendirilemez. Bölündükçe arınmış bir hareket komünist hareket. Çünkü bölünmeler halkla, ezilen yoksul kesimlerle ilişkinin bir parçasıdır. Komünist hareket hem varlığını sürdürürken hem de her yeni aşamada bölünme riskini göze alanların hareketidir. Gerçeğin bilgisi gerçeğin kendisi gibi değişkendir, dolayısıyla gerçeği kavramakla yükümlü devrimci hareket her an tartışmak, gerektikçe eskiyerek yanlışılanlarla ayrılmak zorundadır. Bu bir bölünme sürecidir. Bu bölünme süreçleri ezilenlerin çıkarlarının gerçekleşmesi bakımından zorunludur. Bölünmeleri küçümseyenler gerçekte bu süreçlerin içeriğini anlamayanlardır. Sıklıkla “birlikten” bahsedenler de bu gerçeği tersyüz edenlerdir. Komünist hareket için birlik “yanlış ve doğru” bilgilerin/fikirlerin birliği değildir, komünist hareket için birlik, halkın çıkarlarının gerçekleşmesini sağlayacak bilgide birliktir. Bugün de İbrahim yoldaşın belirli ilkelere ve teorilere dayanan güzergâhında birleşmekten değil de “güçleri birleştirmekten” söz edenler var. Bu türden birlik anlayışının gerçek, halkın çıkarlarına dayanan, devrime hizmet eden bir güzergâhta birlik olmadığı açıktır. Birlik İbrahim’in güzergâhında birliktir... Tıpkı Peru’da Gonzalo çizgisinde ısrar edenlerin ayrışması gibi; tıpkı yakın zamanda Hindistan’da çizgiyi revize edenlerin tam bir netlikle dışlanması gibi; zayıflamayı, güçsüz düşmeyi de göze alarak bilinde ısrar edilmelidir, Maoizmde ısrar edilmelidir, İbrahim’in çizgisinde ısrar edilmelidir.

alkışlayan çok devrimci özne vardır. Kuşkusuz “sonuçlardan” hareketle onu takdir etmeleri olumlu bir görünümdür. Ne var ki öz itibarıyla bu takdir yanıltıcıdır. Onu övenlerin, sözünü ettiğimiz net ve keskin devrimci tutuma yol açan bu temeli görmemeleri ya da inkâr etmeleri esaslı bir sorundur. İbrahim’e dair bu türden yaklaşımlar özellikle koşulların reddi bakımından çok tartışmalı, dahası sorunludur.

BUGÜNKÜ AYRIŞMALARIN KAYNAĞIDIR İBRAHİM

İbrahim Kemalizm’in “faşizm” demek olduğunu ileri sürerken akımın dayandığı sınıflara, üretim ilişkilerine, onun emperyalizmle olan bağına dikkat çekiyordu. Feodalizmi tasfiye etmeyen, aksine koruyan; emperyalist sermayenin talanına açık bir ekonomi modeliyle birlikte ulusal sermayeyi baskılayan Kemalist anlayışın doğal olarak faşizmi benimsediğini savunur İbrahim. İbrahim için Kemalizm ne küçük burjuva bir diktatörlüktür ne de ulusal bir akımdır; onun için Kemalizm toprak ağalarının ve komprador burjuvazinin diktatörlüğüdür. Emperyalizmle kurulan ilişkinin doğal sonucu olarak gelişen bürokratik burjuvazi de bu iki sınıfın özelliklerini taşır ve sürdürür. Bizimki gibi ülkelerde faşizm, nihayet feodal ilişkilerin sürmesiyle ilişkilidir. Bir yandan feodalizmin tasfiyesinden, Kemalizm’in küçük burjuva ya da ulusal burjuva bir diktatörlük olduğunu ileri sürmek bir yandan da İbrahim’in Kemalizm’den kopuşunu övmek tutarsızlıktır.

Hakeza Kürt ulusal sorununda da İbrahim sosyoekonomik koşullardan bağımsız bir değerlendirme yapmaz. Onun için ulusal baskının koşulları feodalizmin tasfiye edilmemesiyle doğrudan bağlıdır. Hem Kürt ulusal burjuvazisinin çıkar-

MUHALEFETİNİ BELİRLEYEN İKTİDARLA SİYASET

Türkiye siyasetinin portresi hâkim kliklerin erk üzerinde, kendi kural-larını da çiğneyerek devam eden bir kavga ile herkesin gözü önünde çizilmektedir. Hâkim sınıfların kalemin-den çıkan resmin anlattığı şey, sadece liyakatsizlik ya da yolsuzluk değildir; kirli ilişkilerin ve pervasızlığın olağanlaştığı, muhalefet ya da iktidar fark etmeksizin çürümüşlüğü'nün esas zemin olduğu ve kuşkusuz daha fazlası da olan bir zorbalık rejimiyle yönetildiğimizdir. Küçük bir azınlığın geniş emekçi kitle-leri yoksulluğa, sefaletle sürükleyerek palazlandığı, emperyalizme uşaklıkla ayakta durabildiği bu rejimde işçiler ve köylüler için umutsuzluk makus bir talih gibi devam etmektedir.

Türkiye siyasetinin öne çıkan başlıklarını değerlendirdiğimizde siyasetin yeniden dizayn edilmeye çalışıldığını görürüz. İktidar bloku içindeki gelişmeler, ken-di aralarındaki sürtüşmeler, ekonomi politikalarına açıktan yansıtılan itirazlar, önemli bakanlıkların el değiştirmesi, MHP içinde yaşanan tasfiyeler, CHP'ye dönük operasyonlar, Kürt ulusal sorununa Kürt hareketinin tasfiyesini amaçlayan "Terörsüz Türkiye" süreci gibi adımlar, toplumsal muhalefete dö-nük yoğun saldırı dalgası bize, bölgesel koşullar göz önüne alınarak siyasetin yeniden dizayn edildiğini anlatıyor. Tüm bu gelişmelerin, devletin retorikteki 'yerli ve milli' iddialarının aksine, nihai kertede emperyalist güçlerin çıkarlarını önceleyen bir eğilimle gerçekleştiği, bu devlet aygıtının yapısal ve tarihsel bir gerçeğidir.

YARGININ KONTROLÜ

Tam da bu noktada, siyasetin bölgesel ve dönemsel ihtiyaçlara göre yeniden dizayn edilmesinin en kullanışlı aparatı olarak karşımıza "yargı" çıkmaktadır. Burjuva hukukunda o çok övülen "kuvvetler ayrılığı" masalı, Türkiye'de, özellikle son dönemde muhalefetin yargısal bir kuşat-maya alınmasına karşılık geliyor. Bugün Türkiye'de yargı; adaleti tesis eden bir kurum olmaktan tamamen uzaklaşarak, iktidar blokunun kendi bekasını koru-mak, muhalefetin sınırlarını çizmek ve toplumsal muhalefetin sesini kısmak için kullandığı bir "siyasî mühendislik" aracına dönüştürülmüştür. Siyaseten engellemeyi amaçlayan davalarından kayyım atamalarına kadar uzanan bu yargısal işlev, iktidarın sadece ülkeyi

yönetme biçimini değil, karşısında nasıl bir muhalefet olacağını da bizzat dikte etme arzusunun hukukî kılıfıdır.

YASADIŞILAŞAN BİR MUHALEFET

CHP'ye dönük operasyonlar siyasî ikti-darın siyaset alanına dönük en önemli müdahalelerinden biridir.

Hatırlanacaktır İmamoğlu'nun adaylığı-nı açıklaması ile birlikte CHP'ye dönük operasyonlar yeni bir aşamaya çıramış, akabinde diğer başka belediyeleri de kapsayacak şekilde bu operasyonlar genişletilmiştir. Kuşkusuz bu saldırı dalgasının temelinde; siyasî iktidarın toplumsal rıza üretme kapasitesinin gerilemesi ve gücünü konsolide et-mekte zorlanması yatmaktadır. Daha-sı, kirli ilişkilerle sürdürülen siyasetin iktidar bloku içinde devasa bir rant yarattığının ayyuka çıkması, çürümüş-lüğün bizzat devlet eliyle örgütlendiği kanısının toplumda karşılık bulması ve nihayetinde ekonomik yıkımın yarattığı sürdürülemez yoksulluğun geniş halk kitlelerince derinlemesine hissedil-mesi bu saldırganlığı körükleyen ana nedenlerdir.

Seçimlerle kaybedilen belediyeler yargı sopası kullanılarak el değiştiriliyor. Bele-di-yelerin yarattığı rantın el değiştirerek muhalefete geçmesi iktidar blokunun önemli kaynaklardan birini kaybet-mesi anlamına geliyordu. Türkiye'de belediyelerin güçlü bir rant kaynağı olduğunu en sıradan insan bile rahat-lıkla kavrayabilmektedir. Belediyelerin yarattığı rant ilişkileri belirli sermaye kesimlerinin palazlanmasına imkân tanımakla kalmıyor, bununla birlikte bu alanlar erk mücadelesi yürüten siyasîlerin, yaslandıkları toplumsal tabana dokunabildikleri ve patronaj ilişkisi temelinde güçlerini konsolide edebildikleri enstrümanlardan biridir.

Gerek CHP'li belediyelere dönük ope-rasyonlar gerekse Kürt coğrafyasında süreklileşen kayyım politikası, aynı madalyonun iki yüzüdür. Karşımızdaki tablo; rıza üretemeyen, ekonomik krizin ve yoksulluğun faturasını kitlelere kes-tikçe meşruiyetini kaybeden bir iktidar blokunun, devletin zor aygıtlarını (yar-gıyı, polisi, idari bürokrasiyi) açık birer tahkimat aracı olarak kullanmasıdır. Bu bağlamda devlet olanaklarının da kullanılarak ilgili kişiler hakkında bilgi-

ler toplanıp baskı uygulanarak sonuç alınması ya da yargı sopasının devreye sokularak kişilerin tutuklanması gibi yöntemler mutlak bir yöntem olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Seçimler aracılığı ile halk iradesinin sandıklara yansıdığı yalanının ege-menlerin güç paylaşımında tamamen belirginleşmesi de dikkat çekici bir olgu olarak vurgulanmalıdır. Seçim süreçlerindeki yüksek sesle ve büyük bir motivasyonla dile getirilen "halk iradesinin tecellisi" egemenlerin kendi aralarındaki dalaşta her bakımdan de-ğersizleşmiştir. Burjuva demokrasisinin yerleşik kurallarının işlediği ülkelerde olağanüstü durumlarda vuku bulacak olaylar Türkiye'de siyasetin olağan akışı içerisinde kabul görmektedir.

SÜREKLİ OPERASYONLA YARATILAN ALGI

Bununla birlikte sorunun diğer bir yönü de bu saldırıların artarak devam ede-ceği gerçeğidir. Akın Gürlek'in bakan koltuğuna oturtulması, siyasî iktidarın bu yönlü kararlılığına işaret ettiğinin altını çizmiştik. Erdoğan da geçtiğimiz günlerde partisine yeni katılımların olabileceğine dikkat çekmişti. Yargının siyasetin dizayn edilmesinde üstlendiği işlev hukukun siyasal iktidarın çıkar-ları için nasıl da kuralsızlığı ilke olarak benimseyebileceğine, dahası Türkiye demokrasisinin ne menem bir şey ol-duğuna ibretlik bir örnektir.

Yargı ktidar blokunun çıkarlarını gö-zeterek hareket etmekte sakınca gör-memektedir. Egemen güçler arasında hukuksuzluğun muhalefet aleyhine kural haline getirilmesi kuşkusuz devletin hâlâ önemli ölçüde iktidar bloku etrafında konumlandığına yorumlanabilir. Evet iktidar bloku toplumsal rıza üretme kapasitesini önemli ölçüde aşındırmıştır. Halihazırda CHP'ye dönük operasyonlar ile iktidar bloku, hem muhalefetin etki alanını sınırlayıp iç sorunları görünür kılarak güvensizlik algısını pekiştirmek hem kendi gücünü konsolide etmek hem de ilgili alanların yarattığı rantı yandaş sermaye grupları arasında pay etme amacını bir arada gütmektedir. Bu saldırılarla birlikte iktidar, CHP'nin ülke yönetimine dönük talebini de aşındır-maktadır. Siyasî iktidarın propagandası da bu yöndedir. İktidar, belediyeleri rant kapısına çeviren bu anlayışın ül-

keyi uçuruma sürükleyeceği yönlü bir algıyı yaratmaktadır. Bu algıyı muha-lefet de "siyaset açmazında kalmakla" desteklemektedir. Erken seçim talep etmek muhalefet açısından makul kabul edilebilir; fakat sorunu sadece talep etmekle sınırlamak dahası olağan seçimlerin sadece birkaç ay öncesine alınmasına endeksli ve bunu da iktida-rın iradesine terk ederek talep etmek burjuva sınırlar dahilinde dahi yetersiz bulunacaktır.

DEVLETİN CHP'Sİ

Mutlak butlan tartışmalarına ilişkin belirsizlik hâlâ sürmektedir. Daha ilginç olanı ise Özel'in geçtiğimiz günlerde konuya ilişkin "yedek bir parti" vurgu-sudur. Bu eğilim zımni bir kabullenmeyi ifade etmektedir. Aynı eğilim 19 Mart eylemleri sürecine kitle hareketini boşa düşürmek için de devreye sokulmuştu. İmamoğlu'nun adaylığının siyasî iktidar açısından kabul edilemez ilan edilmesi karşısında sergilenen refleks de benzer bir eğilimi yansıtmaktadır. Her ne kadar CHP "adayımız İmamoğlu" dese de olası seçimlerde bunun bir karşılığı yoktur.

Siyasî iktidarın tüm bu saldırıları kar-şısında CHP'nin aldığı tavır süreci se-çimle sonuçlandırma üzerine kuruludur. Müesses nizamın kurucu partisinin bu eğilimi kuşkusuz hayatın olağan akışı-na uygundur. Çünkü kendisine yönelik gerçekleşen hukuksuzluklar devletin karakteri ile örtüşmektedir. O karak-tere ruhunu veren şey tam da faşist Türk devletini örgütleyen ideolojide içerilidir. Türkiye tarihi hâkim sınıfların birbirlerine karşı tahammülsüzlükleri ile doludur.

Tüm bu tablo bize geniş emekçi kitlele-rinin devlet tarafından seçeneksizliğe, umutsuzluğa, boyun eğmeye zorlandı-ğını gösteriyor. Elbette konu ettiğimiz saldırılar yüzeysel olarak bakıldığında egemen sınıfların kendi içindedir. Fakat, biraz derine gidildiğinde, bu saldırıların kitlelerde yarattığı etkiye yoğunlaşıl-dığında "çaresizlik", "baş edemezlik" duygusunun yayıldığına da tanık oluruz. Tam bu noktada devrimci seçeneğin gösterilmesi, propaganda edilmesi, içten içe örgütlenmesi gerektiğini an-lamalıyız. Tablo hiç de bulanık değildir. Yeter ki kitlelerdeki çaresizliğin devrimci iradenin seçenek sunamamakla ilgili olduğunu kavrayarak hareket edelim.

PROLETARYA PARTİSİNDEN

18 MAYIS AÇIKLAMASI

Proletarya Partisi, kurucu ve kuramcı önderi İbrahim Kaypakkaya'nın katledilişinin 53. yılında açıklama yayımladı.

tkpml6.net sitesinde yayımlanan TKP/ML Merkez Komite Siyasî Büro imzalı "Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya; Düşman Karşısında Cesaretin, Yenilgi Karşısında Umudun, Yılgınlık Karşısında Zafere Olan İnanç ve İradenin Adıdır!" başlıklı açıklamada öne çıkanlar şu şekilde:

"Çeşitli milliyetlerden emekçiler, gençler, kadınlar, yoldaşlar,

"18 Mayıs 1973'te Türkiye devriminin niteliğini, toplumsal ve siyasal yapısının kodlarını açığa çıkaran Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya yoldaşın katledilişinin 53. yılında onun izinde yürüme irademizi bir kez daha beyan ediyoruz.

"Emperyalist-kapitalist sistemin dünya halklarına savaşı, açlığı, yoksulluğu ve geleceksizliği daha pervasız dayattığı bir tarihsel dönemdeyiz. Orta Doğu'dan Latin Amerika'ya, Balkanlar'dan Asya'ya, Afrika'dan Doğu Avrupa'ya kadar dünya halkları emperyalist saldırganlığın, savaş kışkırtıcılığının, ekonomik yıkımın ve faşist baskı politikalarının hedefi haline getiriliyor. Dünya ölçeğinde egemen sınıflar krizlerinin faturasını işçi sınıfı, emekçiler, kadınlar, gençlik ve ezilen halklara daha ağır yaşam koşullarını dayatarak aşmaya çalışıyor.

"Türkiye'de ise faşizm; baskıları, gö-zaltıları, tutuklamaları, işkenceleri, yoksulluğu ve örgütsüzlüğü büyütürken ayakta kalmaya çalışıyor. Kürt ulusuna yönelik inkâr ve imha siyaseti sürüyor. İşçiler en temel hakları için direnirken devlet terörüyle karşılaşılıyor. Gençlik geleceksizliğe, kadınlar erkek egemen şiddete, köylüler talana ve yoksullaşmaya mahkûm ediliyor.

"AKP-MHP kliği, ABD emperyalizminin bölgesel hesaplarında gösterdiği kararlılığa paralel olarak egemen sınıflardan aldığı desteği büyütüyor. Patron ağaların desteğini daha güçlü şekilde

arkalayan bu egemen AKP-MHP kliği, politik gücünü korumak için başta CHP olmak üzere diğer kliklere iktidar olanaklarıyla ve tüm gücüyle saldırılarını artırarak sürdürüyor.

"AKP-MHP kliği, Kürt ulusal sorununda barışçıl çözüm adı altında Kürtlerin örgütlülüklerini, direnişçi güçlerini, hak arama ve mücadele araçlarını tasfiye edip çürütme hedefine kilitlenmiştir. Reform ve uzlaşma siyaseti, Kürt Ulusal Hareketinin ana rotası haline gelmiştir. 22 Ekim 2024'de başlayan 'Yeni Çözüm Süreci' Kürtlerin ulusal haklarını sinsi ve kallesçe sınırlayan bir dizi saldırının üstündeki örtü olmuştur. 'Yeni Çözüm Süreci' açık bir tasfiye süreci olarak işlev kazanmıştır.

"Bu süreç, 'kurtuluş için silahlı mücadele' fikrine keskin bir saldırdır.

"Bu süreç, Ulusal Kurtuluş için Kendi Kaderini Tayin Etme Hakkının zorunluluğuna yönelen bir inkarcılıktır.

"Bu süreç, TC'nin gerici bölgesel çıkarları için Kürdistan'ın her bir parçasını ve daha fazla Kürdü köleleştirme hesabıdır.

"Bu süreç, demokratikleşme iddiasından uzaklaşma, emperyalizme, faşizme ve cihadist gericiliğe Kürtleri entegre etmektir.

"Bu süreç, gerici baskıcı ve inkârcı Türk ulusal egemenliğinin Kürt ulusu üzerinde daha fazla genişleyerek devam etmesidir. (...)

"Yoldaşlar,

"İşte böylesi bir tarihsel tabloda, İbrahim Kaypakkaya'yı anmak; yalnızca geçmişe dönük bir hatırlama değil, bugünün sınıf mücadelesi içinde bir saflaşma ve konumlanma meselesidir.

"12 Mart 1971 faşist muhtırasının ardından devrimci harekete yönelik büyük bir saldırı başlatılmıştı. İşkencehaneler, zindanlar doldurulmuş; devrimciler katledilmişti. Yenilgi ruh hali yayılıyor, teslimiyet ve umutsuzluk büyüyordu.

Tam da böyle bir dönemde İbrahim Kaypakkaya ortaya çıktı. O, yenilgiyi kader olarak kabul etmedi. Tam tersine, yenilgi koşullarında devrimci çizgiyi berraklaştırmının, proletaryanın kızıl bayrağını daha yükseğe çekmenin tarihsel sorumluluğunu üstlendi.

"Henüz 24 yaşındaydı.

"İbrahim yoldaş, yalnızca bir dönemin devrimci önderi değildir.

"O, yenilgi koşullarında devrimci iradeyi örgütleyen, egemenlerin 'değiştirilemez' dediği düzeni hedefe koyan, korkunun ve tasfiyeciliğin ortasında komünist çizgiyi savunan, örgütleyen yalın kat bir komünist önderlik iradesidir.

"O, Kemalizm'den keskin şekilde kopuşun adıdır.

"O, Kürt meselesine 'kör, sağır, dilsiz' olan korkaklığa karşı Marksizm-Leninizm-Maoizm'in cüretidir.

"O, sol maceracılığa karşı Halk Savaşının sabırlı ve zafere yazgılı yolunun yılmaz savunucusudur.

"O, sağ tasfiyeciliğe karşı silahların eleştirisine kararlılıkla bağlıdır.

"O, sınıf uzlaşmacılığına, anayasalcılığa, proletaryanın bayrağının lekelenmesine karşı Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin kızıl bayrağının göndere çekilmesidir.

"O, cesareti, teorik berraklığı ve sınıf bilinciyle dönemin egemen 'sol' anlayışlarını yerle bir eden ser verip sır vermeyen komünist bir önderdir.

"O, Marksizm-Leninizm-Maoizm biliminin yönlendiriciliğinde TKP/ML'yi kurarak, Türkiye devriminin rotasını proletaryanın politik iktidar perspektifiyle tanımlayan bir rehberdir.

"Yoldaşlar, dostlar;

"Kaypakkaya'nın gücü yalnızca teorik çözümlemelerinde değil, söyledikleriyle yaptıkları arasındaki sarsılmaz uyumdur.

O, yazdığı gibi yaşadı, savunduğu çizgi uğruna savaşın içine girdi. İşkencede teslim olmadı. Ser verip sır vermedi. Komünist iradenin, adanmışlığın ve devrimci cüretin simgesi haline geldi.

"Bugün egemen sınıflar yalnızca devrimci hareketi değil, aynı zamanda devrim fikrinin kendisini tasfiye etmeye çalışıyor. 'Büyük davaların bittiği', 'devrimin imkânsız olduğu', 'sınıf mücadelesinin anlamını yitirdiği' propagandası sistemli şekilde yayılıyor.

"Liberalizm uzlaşmayı, reformizm teslimiyeti, parlamentarizm düzen içine sıkışmayı, oportünizm gerici kliklerden saldırı altında olana yaslanmayı 'gerçekçilik' diye pazarlıyor. ABD emperyalizmi Venezuela, İran ve Küba'yı hedef haline getiren saldırganlıkları tırmandırdıkça bu devletlerin gerici karakteri unutuluyor ve bunları antiemperyalist mevziin parçası olarak gören oportünist sapmalar büyüyor. Hâkim olan kliğe, saldırgan olan güce okun sivri ucunun yönlendirilmesine evet ama halka düşman gericiliğe, tutarsız emperyalizm 'karşıtlığına' hayır.

"Bu yaklaşımlar devrimci iddianın küçümsenmesidir. Bu yaklaşımlar bağımsız siyasî çizgi etrafında silahlı mücadele, politik iktidar hedefi ve proletarya diktatörlüğü düşüncesinin yanlış bir çizgiyle aşındırılmasıdır. İbrahim Kaypakkaya yoldaş bağımsız siyasî çizginin ve eylemin yılmaz bir savunucusu, sınıf uzlaşmasına dayalı tutumun amansız ideolojik düşmanıdır. Onu bu bilinçle kavrayarak yolumuza fener yapmanın zorunlu olduğu bir karanlık tünelden geçiyoruz.

"Emperyalizm ve onun sisteminin yenilmez olduğu ezilen halklara ve uluslara anlatılıyor. Hindistan'da Halk Savaşı hedefe konuyor. Filistin'de bir ulusun taşla, sapanla, tırnakla, molotofla, silahla direnişi soykırımla yok edilmeye çalışılıyor. Kürdistan'ın her parçasında silahla kazanılanlar, entegrasyonla teslim alınmaya çalışılıyor. Nerede olursa olsun ezilen halklara ve uluslara verilen öğüt; 'Silahlı mücadeleye bundan

sonra asla girişme, çünkü o devir bitti.’

“Tam da bu nedenle İbrahim Kaypakkaya bugün daha fazla önemlidir.

“Çünkü Kaypakkaya en zor koşullarda dahi devrimden vazgeçmemenin, tarihsel haklılığa güvenmenin, kitlelere olan inancı korumanın, ‘iktidar namlunun ucundadır’ kavrayışına bağlılığın adıdır.

“(…) Kaypakkaya’nın çizgisi; Halk Savaşında, politik iktidar perspektifinde, proletaryanın tarihsel çıkarlarında ve ezilenlerin kurtuluş mücadelesinde ısrardır. Bu çizgi; devrimci mücadeleyi reformizme teslim etmeyen, sınıf mücadelesinin uzlaşmaz karakterini savunan bir çizgidir.

“Yoldaşlar,

“Bugün görev; onu yalnızca anmak değil, anlamaktır. Çünkü tarih göstermiştir: Yenilgiler geçicidir. Tasfiyecilik çürütücüdür. Yılgınlık teslimiyettir. Komünist irade ise halkın bağrında yeniden yeniden doğmak, yenilgilere meydan okumak, umutsuzluğa geçit vermemek, zorluğa göğüs germek, akıntıya karşı yüzmekten korkmamaktır.

“Bugün geniş kitlelerin çelişkileri derinleşmekte, öfkeleri büyümekte, arayışları sürmektedir. Komünistlerin görevi; bu arayışı devrimci çizgiyle buluşturmak, örgütlemek ve politik iktidar mücadelesine taşımaktır.

“İbrahim Kaypakkaya’nın mirası işte burada yaşamaktadır.

“O miras; teslim olmamaktır.

“O miras; gerçeği korkmadan söylemektir.

“O miras; halkın kurtuluşuna olan inancı her koşulda korumaktır.

“O miras; devrimi örgütleme iddiasından vazgeçmemektir.

“Bugün Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya’yı; işkencede teslim olmayan komünist iradesiyle, revizyonizme karşı yürüttüğü ideolojik mücadeleyle, proletaryanın politik iktidar çizgisine olan sarsılmaz bağlılığına sadakat yemini ederek anıyoruz.

“Onun ayak izlerine basarak ilerleyeceğimiz, onu kavradığımız oranda zorlukları aşacağımız bilinciyle anıyoruz, anmaya ve sahiplenmeye devam ediyoruz, edeceğiz.”

Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya Zürih ve Paris’te anıldı

Partizan 17 Mayıs Pazar günü İsviçre’nin Zürih kentinde, Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya’yı katledilişinin 53. yılında andı.

Etkinliğin yapılacağı salona devrim ve komünizm mücadelesinde ölümsüzleşenler fotoğrafları asıldı. “Tasfiyeciliğe Karşı Kurtuluş Yolunda Kaypakkaya İzinde!” şiarıyla gerçekleştirilen etkinliğe yüzlerce kişi katıldı. Anma etkinliği açık konuşmasıyla başladı. Açık konuşmasının ardından başta İbrahim Kaypakkaya olmak üzere devrim ve komünizm mücadelesinde ölümsüzleşenler adına saygı duruşu yapıldı.

Saygı duruşunun ardından TKP/ML Merkez Komitesi’nin mesajı okundu. Mesajda İbrahim Kaypakkaya’yı anmanın yalnızca geçmişe dönük bir hatırlama değil, sınıf mücadelesi içinde saflaşma olduğu vurgulandı: “İbrahim Kaypakkaya’nın çizgisi; Halk Savaşında, politik iktidar perspektifinde, proletaryanın tarihsel çıkarlarında ve ezilenlerin kurtuluş mücadelesinde ısrardır. Bu çizgi; devrimci mücadeleyi reformizme teslim etmeyen, sınıf mücadelesinin uzlaşmaz karakterini savunan bir çizgidir. Bugün Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya’yı; işkencede teslim olmayan komünist iradesiyle, revizyonizme karşı yürüttüğü ideolojik mücadeleyle, proletaryanın politik iktidar çizgisine olan sarsılmaz bağlılığına sadakat yemini ederek anıyoruz. Onun ayak izlerine basarak ilerleyeceğimiz, onu kavradığımız oranda zorlukları aşacağımız bilinciyle onu anıyoruz, anmaya ve sahiplenmeye devam ediyoruz, edeceğiz.”

Okunan mesajın ardından anma etkinliği için hazırlanan sinevizyon gösterimi yapıldı. Sinevizyon gösteriminin ardından Ali Geçimli (Agirê Jiyan), Grup Mengene sahne aldı. Kürtçe klam ve halk türkülleri seslendirildi. Ali Geçimli ve Mengene’nin ardından Grup Şiar ezgileriyle sahne aldı. Grup Şiar’ın seslendirdiği devrimci marşlara kitle coşkuyla eşlik etti.

Ayrıca anma gecesine enternasyonal devrimci örgütler mesaj gönderdi. Enternasyonal Komünist Birlik (EKB), Antiempyralist Lig (AIL), Brezilya Komünist Partisi’nin (P.C.B) mesajları okundu. Fransa’dan Komünist Gençlik, MLKP İsviçre, TKİP İsviçre, MKP İsviçre, Xeta Sor, PDD, FEDA, Devrimci Karargâh Avrupa, Devrimci Komün Meclisleri ve Atina’da Prosfika’da açlık grevinde olan direnişlerin mesajları okundu. Mesajlardan sonra kitle hep bir ağızdan “Yaşasın Devrimci Dayanışma!” sloganını haykırdı.

veren odur. İbrahim Kaypakkaya’yı, çağımızın Marksizm’inin bir figürü olarak selamlamaktan gurur duyuyoruz. Türkiye’den yoldaşlarla omuz omuza mücadele etmekten gurur duyuyoruz” dedi.

Komünist Gençlik’in açıklamasının ardından Antiempyralist Lig (AIL) adına söz alındı. AIL kuruluş kongresini de selamlayan temsilci başta Hindistan, Türkiye, Filipinler ve Peru’da yürütülen Halk Savaşları ve devrimci savaşlar olmak üzere uluslararası alanda gelişen tüm mücadeleleri selamladı.

Dersim Kültür Merkezi’nden bir temsilci de söz alarak, devrim bayrağını yükseltme ve zorluklara rağmen mücadeleyi sürdürme gerekliliğinde gençliğin önemini vurguladı.

Konuşmaların ardından Partizan temsilcisi, İbrahim Kaypakkaya’nın ideolojik önemine dair

14 Haziran Pazar günü Cenevre’de gerçekleştirecek G7 Zirvesine karşı AIL Avrupa Koordinasyonu’nun eylem çağrısı duyuruldu.

PARTİZAN VE KOMÜNİST GENÇLİK İBRAHİM KAYPAKKAYA’YI PARİS’TE ANDI

Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya, 17 Mayıs Pazar günü Paris’te anıldı.

Dersim Kültür Merkezi’nde Fransa Komünist Gençlik ve Partizan’ın ortak düzenlediği etkinliğe 60’tan fazla kişi katıldı. Anma etkinliği öncesi Komünist Gençlik tarafından Paris’te İbrahim Kaypakkaya’yı anan çeşitli duvar yazılamaları yapıldı.

Saygı duruşuyla başlayan etkinlikte ilk olarak Komünist Gençlik tarafından sunum yapıldı. Komünist Gençlik temsilcisi “53 yıl sonra da durum değişmemiştir; İbo’nun anısı yok edilemez. Biz Fransa’da sosyalist devrim için mücadele edenler olarak ondan öğrenmeli, onu örnek almalıyız: Partisini yeniden kuran, silahlı mücadeleyi başlatan, hapishanede tek bir sırrı bile ele vermeyen ve yalnızca 24 yaşında Proleter Dünya Devrimi ve insanlığın kurtuluşu uğruna yaşamını

bir sunum gerçekleştirdi. İlk olarak TC’nin, komprador burjuvazi tarafından ilericilik örtüsü altında sunulan faşist bir ideoloji olan Kemalizm temelinde kuruluşunu açıklayan tarihsel bir çerçeve sunan temsilci ardından 1960’lı yıllar, ortaya çıkan farklı devrimci akımlar ve bu akımlar içindeki tartışmaları ele aldı. Partizan sunumunun üçüncü bölümünde İbrahim Kaypakkaya’nın yaşamına ve revizyonizmi teşhir etme mücadelesine; oportünizme karşı savaşımına ve Uzun Süreli Halk Savaşı çerçevesinde işçi sınıfı ile köylülüğün ittifakına dayanan yeni tipte bir Partinin inşası mücadelesine vurgu yaptı. İbrahim Kaypakkaya’nın teorik katkılarının yanı sıra pratik mücadelesinin önemini vurgulayan temsilci, son olarak TKP/ML’nin kuruluşu ve Halk Savaşının başlatılması sürecine değinerek çeşitli maddeler halinde İbrahim Kaypakkaya’yı bu sürece getiren süreci sundu. Partizan sunumunun son bölümü ise İbrahim Kaypakkaya’nın teorik katkılarına ayrıldı.

Sunumların ardından Gerilla 4 Mevsim belgeseli gösterildi. İlgiyle izlenen belgeselin ardından müzik dinletisi gerçekleştirildi. Anma etkinliği kitlenin Enternasyonal Marşı’nı söylemesiyle sonlandırıldı.

FRANSA'DAN KOMÜNİST GENÇLİK'LE RÖPORTAJ

Fransa'da 3-5 Nisan tarihleri arasında gençlik örgütleri Genç Devrimciler Birliği ve Genç Devrimciler, gerçekleştirdikleri birlik kongresiyle **Jeunesse Communiste** (Komünist Gençlik) ismini alarak yeni bir mücadele dönemine girdi.

Komünist Gençlik'le yaptığımız röportajı okurlarımızın ilgisine sunuyoruz.

Yeni Demokrasi: Öncelikle Komünist Gençlik'i bize biraz tanıtır mısınız? Komünist Gençlik'in oluşma süreci nasıl ilerledi? Şimdiki amacı nedir?

Komünist Gençlik: Öncelikle, röportaj talebiniz ve kongremize gönderdiğiniz mesaj için size en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu vesileyle Türkiye'de mücadele eden yoldaşları ve İbrahim Kaypakkaya'nın ve Türkiye devriminin tüm şehitlerinin anısını devrimci selamlarımızla selamlamak istiyoruz.

Komünist Gençlik'in görevi Fransa proletaryasının gençliğini, Fransa Komünist Partisi'nin yeniden inşası ve sosyalist devrim için örgütlemektir. Kendimi-

zi, 1920'de kurulan Fransa Komünist Gençlik'in devamı olarak görüyoruz. Bu gençlik örgütü, tüm tarihi boyunca komünist bilinçle, önce İspanya'daki ardından Fransa'daki antifaşist mücadeleye katkı sunarken çok sayıda evladını şehit vermiştir. Özellikle Antifaşist Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda ve Enternasyonal Tugaylar'da ön saflarda yer almıştır. Komünist Gençlik, 1945 yılında XI. Kongresi'nin oy birliğiyle aldığı kararla, direnişçi gençliğin tamamını tek bir birlik içerisinde toplamak amacıyla feshedildi. Sonrasında oportünist örgütler onların adını ve mirasını gasbetmiş, hatta güçlerini devrimci harekete karşı yöneltmiştir. Dünya ölçeğinde ise kapitalist restorasyonlar ile revizyonizmin ve emperyalizmin birleşik çabaları, 1980-1990'lı yıllarda gerici düzenin görece bir istikrar kazanmasına olanak sağladı. Ardından proletaryanın ve gençliğinin üzerine yeni bir karşı devrimci saldırı göçtü; bu süreç kopuşlara, bölünmelere ve sapmalara yol açtı. Bununla birlikte devrimin nesnel koşulları mükemmeldir; emperyalizm devasa krizinin içinde debelenmekte ve dünya halkları ile ezilen

uluslar ayağa kalkmaktadır. Emperyalist güçler dünyanın yeniden paylaşımı savaşlarına hazırlanmaya zorlanmakta, büyük tekeller siyasal işlere nüfuzlarını açıkça göstermekte ve Halk Savaşları, ulusal kurtuluş savaşlarıyla birlikte emperyalistlere ve onların uşaklarına ağır darbeler vurmaya devam etmektedir.

İşte bu bağlamda, farklı kökenlerden ve farklı politik geçmişlerden yüzlerce genç, daha ileri bir birlik düzeyine ulaşmak için iki çizgi mücadelesine girişmeye karar verdi. Bu konuda açık olmalıyız: Komünist Gençlik'in birliği ve yeniden inşası süreci, ideolojik ve politik mücadelenin bir süreciydi. Birlik ancak bu mücadele içinde kazanılabilir. Bu gerçeği kabul etmek, bizimle revizyonizm, oportünizm ve Troçkizm arasındaki önemli ayrım çizgilerinden biridir. Çünkü bunlar, çizgi mücadelesini, sınıf mücadelesini ve demokratik merkezîyetçiliği reddederek hizipçi, beklemeçi ve derinden karşı devrimci bir anlayış geliştirmektedir.

Görüşmeleri ve tartışmaları bu bilinç-

le yürüttük; sınıfımızın hizmetindeki mücadele içinde, çeşitli eylem ve kampanyalar aracılığıyla kendimizi sınadık ve bu süreç bizi kongreye taşıdı. Kongre, birlik için yürütülen uzun sürecin kapanışı ve ideolojik kavrayışlarımızı geliştirmemizi sağlayan bir dönüm noktası oldu. Bugün yeni görevleri yerine getirmeliyiz; bunların ilki, yeni ideolojik gelişim aşamamıza uygun biçimde örgütsel ve pratik düzeyimizi yükseltmektir.

Bu ise proletaryanın ideolojisi etrafındaki birliğimizi daha da güçlendirmeyi ve ülkenin kitleleriyle daha derin bağlar kurmayı gerektirir. Komünist Gençlik adını taşımak, partimizin yeniden inşasına destek olma görevimizi, sosyalist devrimin ve Proleter Dünya Devriminin canlı gücü olma sorumluluğumuzu, yani devrimci rolümüzü üstlenmek anlamına gelir.

Yeni Demokrasi: Hem dünyada hem de Fransa'da özellikle gençliğin isyanı uzun zamandır sürüyor. Gençlik yön arıyor, fikir arıyor. Komünist Gençlik

buna cevap olabilir mi?

Komünist Gençlik: Kapitalist restorasyonlar ve revizyonizmin sürekli yıkıcı faaliyeti, burjuvaziye kapitalizm ile sosyalizm arasındaki çelişkinin ortadan kalktığına, tarihin sona erdiğine inandırdı ve bunu dillendirmesine yol açtı. Ancak sınıf var oldukça onun ideolojisi de yaşayacaktır; kitleler var oldukça insanlığın ufkü her zaman komünizm olacaktır. Bugün emperyalizm giderek derinleşen bir kriz içinde çırpınırken gençliğin birçok konuda kendiliğinden ayağa kalktığını görüyoruz. Aynı zamanda mücadele eden bu gençlerin büyük çoğunluğunun bir biçimde örgütlenmeye çalıştığını ve birçoğunun bireysel olarak Marksizm'i sahiplendiğini gözlemliyoruz. Burjuvazinin propagandası gençliğin pasif olduğunu, hiçbir şeye ilgi duymadığını ve siyasetten anlamadığını iddia etmeyi sever. Dünya kadar eski bu propaganda her zaman yalandı; bugün ise daha da büyük bir yalandır. Ülkemizde ve dünyada sınıf mücadelesi keskinleştikçe, giderek daha fazla genci barikatın bir tarafında ya da diğer tarafında mücadeleye itmektedir.

Biz, kendiliğindenciliğin tehlikeli bir sapma olduğunu düşünüyoruz. İdeolojik ve politik bilincin kendiliğinden gelişmesi mümkün değildir; çünkü bu gelişim ancak mücadele ve örgütlenme içinde gerçekleşebilir. Tamamen spontane bir gelişim yoktur. Örneğin Sarı Yelekliler gibi spontane görünebilen hareketler gerçekte heterojen hareketlerdir; denetlenemeyen ve parçalı yönelimlere sahiptirler. Bu anlayış, bilginin gelişim ilkesinin ve önderliğin reddine dayanır; kaynağını ise ultra-demokratik eğilimlerden ya da kitleleri küçümsemekten alır. Kendiliğindenci sapmaların özü, örneğin Proleter Sol'da (1968-1973 yılları arasında faaliyet yürüten kendiliğindenciliği ve Maoizmi savunan örgüt -çn.) somutlaştığı biçimiyle, önderliği üstlenmeyi ya da ona tabi olmayı reddetmektir.

Komünist Gençlik olarak görevimiz, bilginin gelişimine uygun biçimde giderek daha bilinçli ve yetkin bir önderlik oluşturmaktır. Marksizm bize, bilginin gelişiminin, duysal bilgiden (doğrudan deneyimden doğan) rasyonel bilgiye (nesnel kavrayıştan doğan) doğru nitel sıçramalar biçiminde gerçekleştiğini; giderek daha yüksek bir rasyonel bilgi düzeyine ulaştığını öğretir. Biz bu olguyu, kitlelerin seferber edilmesi-siyasallaştırılması-örgütlenmesi çalışmamıza uyarlıyoruz. Amaç, kitlelerin ve yoldaş-

larımızın bilinç düzeyini yükseltmek; spontane fikirlerden çıkarak politik tutumlar geliştirmek, devrim doğrultusunda mümkün olan en rasyonel bilgi temelinde daha yüksek bir birlik düzeyine ulaşmaktır.

Dolayısıyla mesele, kitlelerin daha iyi yaşam koşulları için gelişen kendiliğinden hareketine bilinçli bir yön vermektir; bu kendiliğinden hareketi olumlu bir politik etkene, değişimin ve zaferin taşıyıcısına dönüştürmektir. Revizyonist ihanet sonrası işçi hareketinde eksik olan tam da bu önderlikti. Bu nedenle biz yalnızca mücadele için politik örgütlenmenin değil, devrim için komünist partinin zorunluluğunu da savunuyoruz.

Yeni Demokrasi: *Komünist Gençlik'in kuruluş kongresi coşkuyla geçti. Hepimiz büyük sevinçle karşıladık. Dünyada da çok fazla ses getirdi. Böyle bir etki bekliyor muydunuz?*

Komünist Gençlik: Bu vesileyle, kongre sırasında gönderdiğiniz mesaj için ve bize mesaj ya da katılımlarıyla onur veren tüm uluslararası örgütlere bir kez daha en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kongre, bu süreç boyunca örnek bir tutum sergileyen genç yoldaşlarımızla birlikte yürütülen uzun bir sürecin kapanışını temsil ediyordu; tartışmaların son anlarına kadar bu tavırlarını korudular. Bu nedenle kongreye büyük bir iyimserlik ve yoldaşlarımıza duyduğumuz sonsuz güvenle yaklaştık. Bu güven üzerinde özellikle duruyoruz. Çünkü etkinliğin kendisinin ötesinde, bugün kongrenin etkisinin planlarımızı sağlayan şey, genç yoldaşlarımızın ve sempatizanlarımızın çalışması, örgütlü kitlelerin emeğidir.

Öncelikle kongrenin uluslararası yankısı bakımından; bu durum dünya çapındaki yoldaşlarımızla bağlarımızın güçlenmesi anlamına geliyor ve beraberinde büyük görevler getiriyor. Hindistan Komünist Partisi (Maoist)'in mesajı bizim için büyük bir onurdu. Bunun yanı sıra ulusal düzeyde de genel oturuma katılan birçok örgütle tartışma ve görüş alışverişi yapma imkânı bulduk. Bunu bir kez daha yüksek bir birliğin gelişimi olarak değerlendiriyoruz ve katılan örgütlerden çok şey öğrendik. Özellikle FHKC'nin de bir mesaj göndermesi bizim için büyük bir onurdu; kendilerine bir kez daha teşekkür ediyoruz.

İdeolojik mücadele (ilerici güçlerle birlikte), bizi her zaman daha yüksek bir birliğe ve Marksizm'in daha ileri bir kavranışına taşımak zorundadır. Bu nedenle, tartışma alanlarının Fransa'daki devrimci hareketin gelişimi açısından büyük önem taşıdığını düşünüyoruz. Ayrıca yalnızca örgütümüze yönelik belirgin bir ilginin ve Fransa'nın dört bir yanında Komünist Gençlik örgütleri kurma isteğinin geliştiğini değil, aynı zamanda kongre sonrasında başka örgütler içinde de çizgi mücadelelerinin açıldığını gözlemledik.

Yeni Demokrasi: *Emperyalist saldırılar son yıllarda artarak devam ediyor. Antiemperyalist mücadele geniş ülkelere yayılıyor. Yakın zamanda Antiemperyalist Lig kuruluşunu ilan etti. AIL'in Fransa ayağı da oluşturuldu. Komünist Gençlik antiemperyalist mücadele kapsamında nasıl bir örgütlenme gerçekleştirecek?*

Komünist Gençlik: Antiemperyalist Lig'in kuruluşunu proletarya ile dünyanın ezilen halkları ve ulusları adına büyük bir zafer olarak görüyoruz. Bu, devrimci ve antiemperyalist güçlerin parçalanmışlığına son verme ve ulusal kurtuluş mücadeleleri ile sosyalist, proleter devrimler arasındaki birliği geliştirme yönünde tarihsel bir adımdır. Emperyalizmin yeni bir boğazlaşmaya hazırlandığı bu dönemde, en kararlı proleter enternasyonalizmi ve kendi emperyalizmimize karşı en kararlı mücadeleyi geliştirmek hayati derecede önemlidir.

Komünist Gençlik, enternasyonalizmin tarihsel mirasını taşımaktadır ve buna layık olmak zorundayız. Emperyalizme karşı mücadelenin en ileri olduğu yerlerde yalnızca destek beyan etmek ya da selam göndermek bizim için yeterli olamaz; görevimiz emperyalizme karşı mücadeleyi politik ve maddi olarak desteklemektir. 7 Ekim 2023'ün büyük yankısından bu yana antiemperyalist mücadele her tarafta yükseltilmektedir; bu nedenle antiemperyalizm dediğimiz şey konusunda net bir bakışa sahip olmak önemlidir. Her şeyden önce, emperyalist bir ülkedeki devrimciler olarak ancak kendi emperyalizmimiz için ciddi bir tehdit oluşturduğumuz ölçüde tutarlı antiemperyalistler olabileceğimizi daima vurgulamalıyız. Ayrıca, emperyalist güçlerin ezilen halklar ve uluslar üzerindeki baskısını yoğunlaştırdığı bir dönemde, halkların ve ezilen ulusların kurtuluşunun silahlı mücadeleyle gerçekleştiğini ve Halk Savaşları ile ulusal kurtuluş savaşları-

nın tek haklı savaşlar olduğunu sürekli savunmalıyız. Bu çerçevede, Yeni Demokratik Devrimleri desteklemek ve bugün Proleter Dünya Devrimi'nin temel gücünü oluşturan, başta yoksul köylüler olmak üzere köylülüğün devrimci yürüyüşünü desteklemek yaşamsal önemdedir. Proletarya dünya çapında tek bir sınıftır; bu nedenle proleter enternasyonalizminin zorunluluğunu ve sınıfımızın dünya çapındaki birliğini daima savunmalı, emperyalizme karşı mücadele eden diğer halklar ve örgütlerle olduğu kadar kendi topraklarımızda da sınıf dayanışmasını geliştirmeliyiz. Bu nedenle bugün Proleter Dünya Devrimi'nin kalbini temsil eden Filistin halkının ulusal kurtuluş mücadelesini desteklemek ve aynı zamanda Lübnan halkını, İran halkını ve emperyalizm ile Siyonizm'e karşı mücadele eden Arap halklarını desteklemek, tutarlı bütün antiemperyalistler için temel bir görevdir.

Tüm bu olgular bizi birkaç somut sonuca götürüyor. İlk olarak, Antiemperyalist Lig'in Fransa ayağına üye olarak katılıyor, kampanyalarını ve gelişimini destekliyoruz. İkinci olarak tüm faaliyetlerimizde örgütümüzün sınıf karakterini geliştirme gerekliliğini yeniden vurguluyoruz; bu, işçi sınıfı içinde enternasyonalizmin gelişmesinin zorunlu koşuludur. Son olarak, Enternasyonal Tugaylar'ın ruhunu izleyerek sürmekte olan Halk Savaşlarını ve ulusal kurtuluş mücadelelerini desteklemek için somut dayanışma kampanyaları geliştireceğiz.

Özellikle, Filistinli ve Lübnanlı tutsakların savunulması, FHKC önderlerinden direnişçi Ahmed Sa'adat'ın yaşamının korunması ve özgürlüğünün talep edilmesi için yürütülecek büyük kampanyaya katıldığımızı ilan ediyoruz. Herkesi bu büyük kampanya için bizimle iletişime geçmeye çağırıyoruz.

Yeni Demokrasi: *Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?*

Komünist Gençlik: Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin 60. yılı vesilesiyle ve bu mayıs ayında, bulunduğumuz her yerde mücadeleyi geliştirme; sınıf mücadelesinden öğrenme ve görevlerimizi gençliğin iyimserliğiyle yerine getirme kararlılığımızı bir kez daha ilan ediyoruz. Eski dünyaya gençliği taşıma irademizi yineliyoruz. Şan olsun devrim uğruna yaşamını verenler! Şan olsun İbrahim Kaypakkaya! Yaşasın Halk Savaşları!

Yeni Demokrasi: *Teşekkür ederiz. Çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.*

YAPAY ZEKÂ, VERİ GASBI, DİJİTAL DENETİM: **OTOMASYON ÇAĞI YAKLAŞIYOR MU?**

Yapay zekâ gündelik yaşamımıza oldukça hızlı bir biçimde giriş yapmış, sanayi üretiminden tarıma, gündelik yaşamdan eğlence sektörüne kadar oldukça geniş bir yelpazede işlevini artırmayı sürdürmektedir. Gündemimize giren basit sorunlarda ilk başvurulanan araca dönüşmüş, kimi zaman ise insan yaratıcılığını taklit ederek ürünler ortaya çıkarmaktadır.

Elbette insan toplumunun büyük bir bölümünün günlük faaliyeti üretim sürecinden oluşmaktadır. Yapay zekâ, üretim faaliyetinde yayılmayı ve her

geçen gün daha fazla alana sirayet etmeyi sürdürdükçe, geçmiş birçok tartışma yapay zekâyı da içine alarak yeniden canlanmaktadır. Üretim araçlarının gelişiminin son yüzyılda kazandığı ivme ile birlikte, üretimde yaşanan sıçrama dönemlerinde gündeme gelen otomasyon tartışmaları bunların arasında öne çıkmaktadır.

**KAPİTALİZM, ÜRETİM
SÜRECİNDE ESASTA MAKİNE
HÂKİMİYETİNE KARŞIDIR!**

Bugün bildiğimiz anlamda sanayinin

doğuşu, üretim araçlarında yaşanan teknik ve nitel bir sıçrama süreci ile eş zamanlı ve birbirine bağımlı olarak ortaya çıkmıştır. Madenlerden su boşaltmak için kullanılan su pompalarının geliştirilmesi ham maddeye ulaşımı kolaylaştırmış, bu pompalar daha sonra büyük üretim alanlarının ortaya çıkmasına olanak taşıyacak ve lojistik aktarımı da kolaylaştıracak buhar makinelerinin doğuşuna basamak olmuştur. Bir teknik gelişim, hem hammaddeye ulaşımı kolaylaştırmış, hem üretimde hem de üretilen ürünün tüketiciye ulaşımında zamandan büyük oranda

tasarruf sağlamıştır. Üretim, dağıtım ve hammadde erişimi kolaylaştıkça, daha fazla üretim olanakları aranmaya başlamış, aynı zamanda makineleşme daha fazla sömürü olanakları ortaya çıkarmıştı. Makine gelişimi, işçinin yaptığı işi kolaylaştırmak veya emek sürecini işçi lehine geliştirmek için değil tam aksine birim başına üretim üzerinden gerçekleşen emek ve değer gasbını artıracak biçimde ele alınmıştır. Dolayısı ile makine, aslında patronun artı değer gaspını ve sömürüyü palazlandıracak şekilde gelişmektedir.

Sömürü süreci; işçi emeğinden bağımsız bir süreç değildir, artı değer üretimi işçi emeği üzerinden gerçekleşir. Ayrıca bir işçiyi makineden teknik anlamda da ayırtmak mümkündür, bir makine tüm olasılıklar önceden hesaplanarak üretilemez yalnızca o gün beliren ihtiyaçlar üzerinden gelişir, makine bir nesnedir. Ancak bilinçli bir özne olan insan, karşılaştığı sorunlara anında müdahale edebilir, zararın yayılmasını engelleyebilir ve üretim sürecinde bir makineden daha yaratıcı olma potansiyelini her zaman taşır. İşçinin ücretine yansıtılmadan gasbedilen, yani patron açısından “maliyet” üzerinden olabildiğince artırılan artı değer, kapitalizmin temel taşıdır. Bunun makineleşme yolu ile azaltılması, kapitalizmin lehine değildir, kapitalist işçinin emeği üzerinden yaratılan artı değeri ve artı değer gaspını sürekli olarak artırmak ister. Dolayısı ile kapitalizm, tam otomasyon sağlanacak bir üretim sürecine ne ihtiyaç duymaktadır, ne de bu yönlü bir gelişime müsaade etmektedir.

Yani sorun, henüz makineleşmede yeterli teknik gelişimin sağlanamaması değildir. Teknik gelişim kapitalizmin ihtiyaçları hangi yönde, o yöne doğru gelişir. Eğer tam otomasyon gerekli ve ihtiyaç olsaydı, bunun tamamlanması için yeterli teknik-teknolojik birikim ve zaman bugüne kadar mevcuttu.

Kapitalist-emperyalist sistemin üretim sürecinde bir tam otomasyon hedefi ile ilerlediğini söylemek, bu gerekçelerle oldukça anlamsızdır. Çünkü bu yönlü bir gelişim, mevcut sistem ile çelişik durumdadır.

MAKİNE KENDİ BAŞINA DEĞER ÜRETMEZ!

Patron tüm zenginliğini işçinin emeğinin sömürülmesine borçludur. Makine ise değer üretmez, makine yalnızca bir nesnedir. Makine bir değer üretme aracıdır, insan emeği ise bu değerın kaynağıdır.

İnsan emeği, yalnızca bir ekonomik değer parametresi olmanın ötesinde insan toplumunun ne yönde ilerleyeceğini tayin eder. Emeğin sömürülmesi bir başka dünyaya kapı aralar, bugünkü emperyalist-kapitalist sistem bu temel üzerine kuruludur. Emeğin özgürleştirilmesi bir başka dünyaya kapı aralar, bu dünya ise proletaryanın emeği, kendisi ve çevresi ile arasında var olan yabancılaşmanın ortadan kalktığı, yani toplumsal olarak nihai

özgürlüğü yakalayabildiği aşamadır, yani komünizmdir.

Makineler aracılığı ile emek üzerinden değer üretilmesi yani emeğin gasbı, insanı emeğine yabancılaştırır. Üretim aracı işçinin değildir, ürün işçinin değildir, üretim sürecine can suyu olan ve onu mekanik bir dönüşüm süreci olmaktan çıkaran emeğin de büyük bölümü artık işçinin değil, patronundur. Dolayısı ile işçi kendisine ait olan emeğe yabancılaşmıştır. Bu durum, yine kapitalizmin yapı taşlarındandır. Emek gasbı ile kendi emeğine yabancılaştırılan işçi, artık o emeğin ortaklaştırılması ile ortaya çıkacak kudrete, yön tayin edecek olan devrimci bilince uzaktır. Çünkü artık emek kendisine ait değildir, emeğini gün be gün patrona satmak zorundadır. Bir yandan büyük işsizler ordusu yaratılarak işçiler sürekli işini kaybetme tehlikesi altında tutulurken, diğer yandan yaşamlarını idame ettirebilmek için sürekli olarak sömürü dişlilerinin içerisinde ezilmeye mahkûm kılınmaktadırlar. Gelişen makineler ise kapitalistleri sürekli rekabet kulvarında tutmak, sömürüyü idame ettirmek veya derinleştirmek görevlerini üstlenir.

KAPİTALİST REKABET TEKNİK GELİŞİMİ ZORUNLU KILAR!

Kimi durumlarda kapitalistlerin ihtiyaçları birbiri ile çelişik biçimde ilerler. Her ne kadar kapitalist, kendini emek sömürüsü üzerinden var etse de ve tam otomasyon kendisinin aleyhine olsa da, bir diğer yandan kimi otomasyon adımları zorunlu olmaktadır.

Bir yandan teknolojik gelişimlere yönelik abartılı propaganda ile dikkat çekilmeye çalışılırken, aynı zamanda gelişim yönünün tayin edilmesi gerekliliktir. Burada belirleyici olan, kapitalist gelişimin ardındaki çelişki ve itkililerdir. Rekabet gelişimi zorunlu kılar, üretim anarşisini ortaya çıkarır, plansız ekonomideki gelişim rekabete göre şekillenir. Dolayısı ile kapitalizmin rekabeti, emek sömürüsü olanaklarını daraltacak bir teknik gelişimi de zorlayabilir. Daha da önemlisi bu gelişimin kaderi emek ve sermaye arasındaki çelişkiye göre belirlenmektedir, buna göre frenlenmektedir. Sistemin yapısı böylesi bir gelişime müsaade etmemektedir.

Bugün yapay zekâ alanındaki gelişim, genel olarak makinelerde gözlemlenen gelişimden çok daha hızlı ve öngörülemez biçimde ilerlemektedir. Yapay zekâ, elbette sıradan bir üretim aracı

değildir. Ancak yine bir makine gibi, bir değer üretmesi mümkün değildir, değer onun üzerinden oluşturulsa da değer kaynağı yine kendisi değildir. Yine makine ile ortak biçimde, ürettiklerinin sahibi olma koşulu yoktur, yapay zekâ kendi ihtiyaçları doğrultusunda bir üretim de gerçekleştirmez. Kendisinden ortaya bir ürün çıkmaz, ancak bir değer açığa çıkarma aracı olarak görevlendirilebilir.

YAPAY ZEKÂ, YAPAY BİLİNÇ DEĞİLDİR!

Zaman, bir boyuttur. Uzay boyutları gibi diğer boyutlar nasıl ki koordinatlar üzerinden tanımlanabilirse, zaman da yine benzer ölçüler ile tanımlanır. Zaman çoğunlukla bir yönde, gelecek yönünde ilerler, ancak geçmiş ve şu an ile bir bütündür de. İnsan bilinci, zaman koordinatları üzerinde yer alan olgu ve fenomenler arasında bağlantılar kurar ve bu bağlantıları kullanarak ileri yönlü zamanın koordinatları üzerine bilinçli etki ederler. Ancak aynı durum yapay zekâ için geçerli değildir, yapay zekâ bağlamdan ve bağlantılardan kopuk olarak, zaman koordinatları üzerinde yalnızca işaret edilen noktalar üzerinde çalışır. Dolayısı ile zamanın diğer koordinatları üzerindeki olgu ve fenomenlere etki edemez.

Bu durum şöyle de açıklanabilir, yapay zekâ gerçekleştirdiği eylemin sahibi olamayacak, o eyleme ihtiyacı olamayacak bir biçimde kurgulanmıştır. Yapay zekânın bağlamdan kopuk doğası, onun yönlendirilmemiş konumlar ve koordinatlar ile olan ilişkisini sınırlar. Bilinç karmaşık ve uzun süreli evrim sürecinin içerisinde gelişmiş, nihayetinde şu anki seviyeye erişmiştir. Yapay zekâ bilincin ilkel formlarında dahi görülen, bir etki veya ihtiyaca göre konumlanma dürtüsü ile değil, bir veri işleme ve elde edilen veriler arasında öğretilmiş algoritmalar üzerinden bağıntılar sağlayarak çalışır. Dolayısı ile diyebiliriz ki evet bu bir zekâ taklididir, ancak bir bilinç taklidi değildir. Yapay zekâ, insan zekâsının sınırlı kaldığı durumlarda faydalı bir işlev görebilmektedir, ancak bilincin eksik olduğu bir canlının karşısında hiçbir yararı yoktur. İhtiyaçlara göre şekillenen, çevreyi değiştiren ve üreten bilinç olmaksızın, yapay zekânın bir anlamı yoktur. Yapay zekâ, ihtiyacımıza göre şekillenir. Teknolojiye yönelik kazandırdığı faydaları propaganda eden sunumların dışında, zaman zaman yine teknolojiyi hedef alan çeşitli yorumlar, birçok emperyalist tekel sözcüsü tara-

fından dile getirilebilmektedir. Bunun bir yönü ekonomi piyasaları ile ilgilidir, bir diğer yönü ise tam otomasyon fikrinin zararlılığına kamuoyunun ikna edilmesidir. Yapay zekânın, Genel Yapay Zekâ ile bilinç kazanarak kontrolden çıkacağı, insanlığı yok edeceği senaryolar, tam da teknolojinin kapitalizme göre frenlenmesi ve dizayn edilmesi ihtiyacından ortaya çıkmaktadır.

OTOMASYONA DEĞİL, KATMERLİ SÖMÜRÜ VE AĞIR DENETİME İLERLERKEN...

Yapay zekâ üretim ve çalışma alanlarında yalnızca kimi makinelerin gelişiminde ve daha işlevli kullanılmasında değil, aynı zamanda emek sömürüsünün derinleştirilmesinde, iş kontrolü ve denetimin artırılmasında da kullanılır.

İş alanlarında yapay zekâ destekli uygulamalarla verimlilik değerlendirmeleri, iş alanlarında kameralar yolu ile sürekli izleme ve takip gerçekleştirme gibi faaliyetler artık normal hale getirilmeye ve daha ağır çalışma koşulları dayatılmaya başlanmıştır. Üretim sürecinden market raflarına kadar tüm süreçte veri analizi yolu ile gerçekleşen yapay zekâ destekli bu değerlendirme faaliyetleri işçileri, patronun belirlediği tempoya göre çalışmaya zorlamaktadır. Çalışma ritminin belirlenmesi patronun inisiyatifidir, ritimdeki bozulma yapay zekâ tarafından tespit edilerek bildirilmekte ve işçi ağır çalışma koşullarına mahkûm edilmektedir.

Kişisel yaşam, yapay zekâ kullanılarak neredeyse yok edilmeye çalışılmakta, kişisel bilgiler yapay zekâ tarafından işlenerek kullanılmaktadır. Bu veri toplama faaliyetleri yalnızca bireysel değil, kurumsal yapılar da olmak üzere tüm bilgilerin toplanarak işlenmesi sağlar. Ayrıca teknoloji kullanılarak emperyalist ülkeler çoğu durumda hegemonyasını derinleştirir, siber saldırılarda yapay zekâ büyük bir araca dönüşür. İş yerlerindeki denetimden, kişisel yaşam üzerindeki korsan veri ediniminin sağlanması teknolojinin aslında hangi amaçlara hizmet ettiğini açık bir şekilde göstermektedir. Aslında ilerleyiş, propaganda edildiği gibi otomasyona ve “daha az emek gerektiren” işlere değil, daha ağır çalışma koşullarına, daha ağır denetimlere ve daha fazla sömürüye gitmektedir.

Erdoğan Yalçingil (Parti Militanı): İstanbul Teknik Üniversitesi Temel Bilimler Yüksek Okulu öğrencisiyken 29 Mayıs 1976 tarihinde Ahmet Gedik, Tevfik Kopez, Ali İhsan Yıldırım, Zeki Saral isimli sivil faşistlerin sınıfı basarak açtıkları yayılım ateşi sonucunda ölümsüzleşti.

Özcan Eşigül (Parti İleri Militanı): Edirne ilinin Uzunköprü ilçesinde lise öğrencisiydi. Öğrenci gençlik içinde faaliyet yürüttü. 22 Mayıs 1980 tarihinde iki yoldaşı ile bulundukları kahvehaneye gece saatlerinde faşistler saldırdı. Çıkan kavgada bir faşistin silahına atılırken bıçaklandı. Kaldırıldığı Edirne Devlet Hastanesinde ölümsüzleşti.

Cihan Çelebi (Parti Militanı): Mecidiyeköy Lisesi'nde okuduğu yıllarda Proletarya Partisi ile ilişki kurdu. Liseden sonra inşaat işçisi olarak çalışmaya başladı. 27 Mayıs 1980 tarihinde Kireçburnu Ömürtepe'deki kahvehaneleri basan faşistlerle çıkan çatışmada ölümsüzleşti.

Medet Özbadem (Parti Militanı): Proletarya Partisi'nin düşünceleriyle Urfa ilinin Siverek ilçesinde tanıştı ve orada faaliyet sürdürmeye başladı. Halil İbrahim Kater ve Mehmet Beyhan'la aynı bölgede faaliyet sürdürdü. Siverek Halk-Der'in üyesiydi. Tutsak bulunduğu Diyarbakır 5 No'lu zindanlarında yakalandığı tüberküloz hastalığı, bilinçli olarak tedavi edilmeyerek ölüme terk edildi. 20 Mayıs 1983'te Diyarbakır zindanında yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak ölümsüzleşti.

Cahide Karakaş: Proletarya Partisi'nin taraftarı olan bir ailenin çocuğuydu. Urfa ilinin Siverek ilçesinde silahlı mücadele içinde aktif görev aldı. Proletarya Partisine yönelik bir operasyonda gözaltına alınan Karakaş, Urfa işkencehanelerine götürülerek tecavüz de dahil olmak üzere ağır işkenceler gördü. Tutuklanarak Diyarbakır Hapishanesine götürülen Karakaş bu alandaki direniş içerisinde de yer aldı. 1983 yılında hapishaneden tahliye edilen Karakaş, gözaltında ve hapishanede maruz kaldığı işkencelerin yarattığı tahribatı daha fazla kaldırmayarak 5 Haziran 1984 yılında yaşamına son verdi.

PALU ŞEHİTLERİ

Elâzığ Palu kırsalında faaliyet sürdüren Halk Ordusu gerilla birliği, 20 Mayıs 1987 tarihinde bir ihbar sonucunda TC ordusu tarafından kuşatıldı. Uzun

süren çatışmanın ardından **Proletarya Partisi 3. Genel Sekreteri Kazım Çelik** ve **Hıdır Aykır (Parti Üyesi), Müslüm Emre (Parti Üyesi), Cihan Taş (Parti Üyesi), Ali Kayadoğan (Parti Üyesi)** ölümsüzleşti.

Mehmet Kalkan (Parti Militanı): 1952'de Dersim'in Hozat ilçesi Buzlupınar köyünde doğan Mehmet Kalkan ekonomik nedenlerden dolayı ailesiyle birlikte 1978 yılında İstanbul'a göç etti. İstanbul'da Cevizli Tekel Yedek Parça Fabrikasında işçi olarak çalıştı ve örgütlenme faaliyetlerinde yer aldı. Mehmet Kalkan, 14 Haziran 1987 yılında Diyarbakır'da işkencede katledildi.

Ramazan Bayat: TEK (Türkiye Elektrik Kurumu) işçisiydi. 2 Haziran 1989'da Fatih'te yeraltı elektrik kablolarının onarımı sırasında hiçbir iş güvenliği önlemi sağlanmadan çalıştırılan Bayat iş cinayetinde yaşamını yitirdi.

İsmail Oral (Parti Üyesi): Lise son sınıftayken Proletarya Partisine sempati duymaya başladı. 12 Eylül AFC'sinde tutuklandı, 5 yıl İstanbul'un farklı hapishanelerinde kaldı. Oral, Tuzla Katliamında baş rolü oynayan Engin Kaya isimli ajanının araştırma ve soruşturmasını yaparken 1989 yılının şubat ayında İstanbul Kadıköy'de gözaltına alındı. 15 gün işkenceli sorgulardan geçirilen İsmail Oral, hiçbir sır vermeyerek tutsak düştü. 7 aylık hapishane yaşamının ardından serbest bırakıldı. Oral, 19 Mayıs 1991 tarihinde İstanbul Hasanpaşa'da Hatice Dilek'in evinde yakalandı ve Hatice Dilek ile birlikte katledildiler.

Hatice Dilek (Parti Militanı): Çocukluğu İstanbul'un Gülsuyu Mahallesi'nde geçti. Lise yıllarında ilk defa devrimci düşüncelerle tanıştı. 19 Mayıs 1991 tarihinde polis, Hatice Dilek'in evine operasyon düzenledi. Hatice Dilek ve İsmail Oral polis tarafından katledildi. Dilek'in cenazesi bin kişinin katılımıyla Gülsuyu Mezarlığı'nda toprağa verildi.

1991 PALU ŞEHİTLERİ

28 Mayıs tarihinde Halk Ordusuna bağlı gerilla birliği günler süren yürüyüşün ardından Palu Kalesinin karşısında bir derenin içinde konaklamak zorunda kaldılar. Bu sırada bir köylü, gerillaları fark ederek yaklaştı. Köylü ile bir müddet konuştuktan sonra gerilla komutanı köylünün gitmesine izin verdi. Komutan bu çatışmada devlete teslim olarak hainleşen Bozo'ydu. Gerilla birliği verilen bu yanlış karardan sonra yerlerini değiştirmek için hareket ettiler. Ancak arazinin oldukça kötü olmasından kaynaklı fazla ilerleyemeyen gerilla birliği,

burada TC ordusunun pususuna düştü ve çatışma başladı. Hainliğin ve direnişin iç içe yaşandığı böylesi bir çarpışmada ilk olarak **Yusuf Ekinci (Komsomol Üyesi)** ölümsüzleşti. Ardından **Refik Yaşar (Parti Aday Üyesi), Yaşar Sağdıç (Komsomol Üyesi), Kumriye Cihan (Parti Militanı)** ölümsüzleşti.

Hasan Tanrıverdi (Parti Militanı): İşçi bir ailenin çocuğu olan Tanrıverdi 10 Ocak 1964'te Muş'un Varto ilçesinde dünyaya geldi. Ekonomik koşullardan kaynaklı ailesi Almanya'ya işçi olarak gitti. ATİF Türkiyeli İşçiler Derneği'nde Yönetim Kurulu üyeliği yaptı. Hasan Tanrıverdi 17 Mayıs 1992 tarihinde geçirdiği ani beyin kanaması sonucu yaşamını yitirdi.

Ali Ekber Atmaca (Parti İleri Militanı): Henüz 14 yaşındayken Proletarya Partisi'nin düşünceleriyle tanıştı. Genç yaşta olmasına rağmen yaşından beklenmeyen bir olgunluk, fedakârlık ve inançla kendini geliştirdi. Birçok askerî eylemde yer aldı. AFC döneminde bir süre aranır duruma düştü ve Proletarya Partisiyle bağı koptu. Bağını tekrar sağladıktan sonra 1992 yılında görev için gittiği Şavşat'ta yakalandı. Artvin Alay Komutanlığında görev yapan faşist Mehmet Sezbillabban tarafından 23 Mayıs 1992 yılında işkencede katledildi.

Yıldız Çiçek (Parti Üyesi): 1989 yılında Halk Ordusuna katıldı ve 1992 yılında Artvin'e atanan gerilla birliğinin komutanları arasında yer aldı. Şavşat ilçesinde 1 Haziran 1992 tarihinde bir ihbarcının verdiği bilgiler üzerine TC ordusu, Yıldız Çiçek'in de bulunduğu bir gerilla birliğini kuşattı. Az ve silah bakımından zayıf olan gerilla birliği yüzlerce kişilik TC ordusuyla saatlerce süren çatışmaya girdi. Çatışmada Yıldız Çiçek şehit düştü ama yoldaşları çatışmayı sürdürerek çemberi yarmayı başardılar. Bu çatışmada sevinci kursağında kalan ve umduğunu bulamayan kontrgerilla şefi Mehmet Sezbillabban tepkisini askerlerine "beni Şavşat halkına rezil ettiniz" diyerek gösterdi ve bu hırsıyla Çiçek'in cansız bedenini kendi askerlerine ve Şavşat halkına teşhir etti. Çırılçıplak dolaştırılan Çiçek'in cesedine aşağılık küfür ve hakaretler yağdırdı.

Hıdır Doğan (Parti İleri Militanı): Dersim'in Hozat ilçesi Alancık köyünde doğan Hıdır Doğan 1991 yılında gerillaya katıldı. 6 Haziran 1992'de Dersim Zimek'te 2 bin kişiye yakın TC askeriyle 40 kişilik Halk Ordusu gerillasının iki gün süren çatışması sonucunda ölümsüzleşti.

Ramazan Kılavur (Parti Militanı): 1975 yılında Proletarya Partisinin düşüncele-

riyle tanıştı. Urfa ilinin Siverek ilçesinde toprak ağalarına karşı silahlı mücadeleye katıldı. 12 Eylül AFC'si döneminde Siverek'e göreve giderken tutsak düşerek Diyarbakır Hapishanesinde ağır fiziksel ve psikolojik işkencelerden geçirildi. 11 yıl tutsak kaldı. 3 Haziran 2001 tarihinde yoğun işkencelerden kaynaklı İsviçre'nin Luzern kentinde yaşamına son verdi.

Emel Kılınç (Parti İleri Militanı): Aile çevresinde ilk defa devrimci düşüncelerle tanıştı. Proletarya Partisine yönelik yapılan bir operasyonda tutsak düştü. Serbest bırakılmasının ardından semtlerde faaliyet yürüttü. Kadının özgürleşmesinin mücadeleye gerçekleştirebileceğini kavrayıp, 2000 yılında Halk Ordusu saflarına katıldı. 16 Mayıs 2003 tarihinde Tokat'ın Almus ilçesinde TC ordusu ile yaşanan çatışmada ölümsüzleşti.

BULANCAK ŞEHİTLERİ

22 Mayıs 2003 tarihinde Giresun'un Bulancak ilçesine bağlı Bektaş Yaylası Ercaalan mevkiinde Halk Ordusu gerillaları ve TC ordusu arasında şiddetli bir çatışma yaşandı. Yaşanan çatışmanın ardından Halk Ordusu gerillaları **Murat Arıca (Parti Militanı)** ve **Bülent Ertürk (Parti Militanı)** ölümsüzleşti.

Hıdır Oğur (Parti Militanı): 15 Ekim 1973 yılında Dersim'in Çemişgezek ilçesine bağlı Uskex köyünde doğdu. 2005 yılında Halk Ordusuna katıldı. 2006 yılında bazı sorunlardan kaynaklı PKK gerillalarının yanında misafir olarak kaldı. Bu sürede Proletarya Partisiyle olan bağı geçici olarak koptu. Tekrardan görüşme olanaklarının olduğu bir dönemde PKK gerillası Mahmut Polat ile beraber bir görev için gittiği Uskex'te bir ihbar sonucu kaldıkları ev kuşatıldı. TC ordusunun saatlerce süren "teslim ol" çağrılarına Mahmut Polat ile beraber silahlarıyla yanıt verdiler. TC teslim olmayacağını anladığı iki gerillanın bulunduğu evi önce lav silahlarıyla vurdu, sonrasında ateşe verdi. Son mermilerine kadar direnen **Hıdır Oğur** ile **Mahmut Polat** 27 Mayıs 2007 tarihinde ölümsüzleşti.

Hasan Ataş (Parti İleri Militanı): 1990 Hatay ilinin İskenderun ilçesinde doğdu. Ataş, 2009 yılında üniversitede okuduğu yıllarda Komsomol içerisinde faaliyet yürüttü. 2010 yılında Halk Ordusuna katıldı. 2 Haziran 2020 tarihinde Dersim Ovacık'a bağlı Büyükköy-Hacıbirim mezrası yakınlarında Halk Ordusuna bağlı gerilla birliği TC askerlerinin pusuna düştü. Açılan ilk ateşin ardından yoğun bir çatışma başladı. Bu çatışmada Hasan Ataş ölümsüzleşti.

İBRAHİM KAYPAKKAYA

Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya Proletarya Partisinin kurucu ve kuramcı önderi, Partinin şehit düşen ilk genel sekreteriydi. İbrahim Kaypakkaya öğrenim yıllarının ilk dönemlerinde devrimci öğrencilerin içerisinde bulunduğu ve sosyalizmi benimseyen öğrencilerin yönetimindeki Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) içerisinde mücadeleye katıldı. 1967 yılında FKF'nin Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Şubesi'ni kurarak TİP'e üye oldu.

1969-70'li yıllara gelindiği dönemde yalnızca öğrencilerin içinde değil fabrika grevlerinde işçilerle, toprak işgallerinde köylülerle, yani hayatın her alanında kitlelerin içinde ve önündeydi. 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin ön saf- larındaydı.

Sol hareket içerisinde saflaşmaların yaşandığı dönemde İbrahim Kaypakkaya, Millî Demokratik Devrim'i savunan TİİKP içerisindeki kadrolardandı. İbrahim'in TİİKP içerisindeki iki çizgi mücadelesi ve diğer akımlara karşı verdiği ideolojik mücadele, 1972 yılında 17-18 Şubat DABK Kararları olarak bilinen "10 mad- delik" kararlarla doruğa ulaştı. 17-18

Şubat Kararları her türlü reformist-reviz- yonist, darbe bekleyen, şovenist anlayışa cep- heden bayrak açışın ifadesiydi. Uzun süredir

TİİKP içerisinde yürüttüğü mücadele sonucunda 26 Mart 1972 tarihinde çağrıldığı bir toplantıda kendisine suikast yapılacağını öğrenilmesi ile artık bir arada mücadelenin imkânsız ve yararsızlığını gören İbrahim'le yol- daşları TİİKP'den ayrıldılar.

Yıllarca devrimci hareketler üzerinde karanlık bir sis perdesi vazifesi gören reformist, revizyonist, Kemalist, şove- nist anlayış 24 Nisan 1972 tarihinde Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Le- ninist'in (TKP/ML) kurulmasıyla birlikte mahkûm edildi. Türkiyeli komünistlerin bir manifestosu olan 5 temel belge ve 11 ilke TKP/ML'nin kuruluş ilanı olarak tüm halka sunuldu.

İbrahim Kaypakkaya'nın diğer küçük burjuva yapılarla karşılık Kemalizm ko- nusunda yaptığı tahliller Türkiye'de bir miladı ifade edecek niteliktedir. Yine buna paralel ulusal sorun konusunda ortaya koyduğu anlayış, o güne kadar sürdürülen şoven anlayışlara vurulan önemli bir darbedir. Türkiye'de devrimin gerçekleştirilmesinin tek yolunun Halk Savaşı ile olacağını ortaya koyan İbrahim Kaypakkaya gerilla mücadelesinin ilk

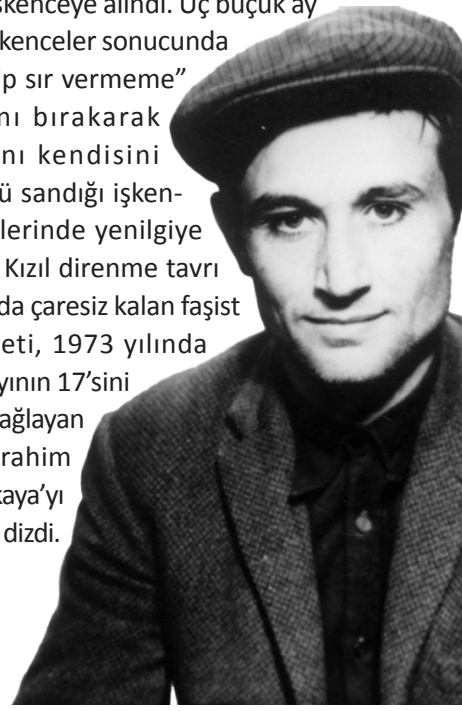
tohumlarını da çok geç kalmadan attı.

Faşist TC'nin açıkça en büyük tehlike olarak gördüğü ve MİT raporlarında da yer alan "Türkiye'de komünist mücade- lede en tehlikeli olan Kaypakkaya'nın görüşleridir. Onun yazılarında sundu- ğu görüşler ve öngördüğü mücadele biçimleri için hiç çekinmeden ihtilalci komünizmin Türkiye'ye uyarlanması di- yebiliriz" biçimindeki sözler İbrahim'in ortaya koyduğu görüşlerin egemenler tarafından ne denli tehlikeli olarak gö- ründüğünün göstergesidir. Egemenle- rin haklı korkularının nedeni olan TKP/ ML'nin programatik görüşleri devrimci hareketin tarihinde Mustafa Suphiler sonrası bir çığır açmış ve Türkiye dev- riminin yolunu aydınlatmıştır.

İbrahim Kaypakkaya'nın Halk Sava- şı, faşizm, Kemalizm, devlet, devrim ve millî mesele sorunlarında ortaya koyduğu tahliller; onunla, ülkemizde silahlı mücadeleyi savunan hareketler arasında kalın bir çizgi çekmiştir.

İbrahim Kaypakkaya, teorisine uygun bir mücadele çizgisi izleyerek özü toprak devrimi olan Demokratik Halk Devrimi yolunda kırsal alanı esas alan silahlı mücadeleye girişti. Onun bir yıldan kısa bir süreci kapsayan bu süreci ve çalışmaları, esaslı kırdı olmak üzere, kır ve şehir arasında Partinin ayakları üzerine oturtulması sürecidir.

Faşist TC devleti THKO ve THKP-C'nin yenilgileri sonrasında, saldırılarını TKP/ML'ye yöneltti. 24 Ocak 1973'te Dersim'in Vartınik-Mirik Mezrası'nda faşist TC ordusu ile girdikleri silahlı çatışmada Ali Haydar Yıldız şehit düşer- ken İbrahim Kaypakkaya yaralı olarak kurtuldu. Aradan 5 gün geçtikten sonra 29 Ocak 1973'te yaralı olarak girdiği evin sahibi ve köy öğretmenin ihbarı sonucu yakalandı. Yakalandığı andan itibaren yapılan işkencelerde kaza- nan hep o olmuştur. Dersim ve Elâzığ işkencehanelerinde de işkencecileri yenilgiye uğratmasının ardından Diyar- bakır'a götürüldü. Karda donan ayak parmakları kesilmiş olmasına rağmen tekrar işkenceye alındı. Üç buçuk ay süren işkenceler sonucunda "ser verip sır vermeme" mirasını bırakarak düşmanı kendisini en güçlü sandığı işken- cehanelerinde yenilgiye uğrattı. Kızıl direnme tavrı karşısında çaresiz kalan faşist TC devleti, 1973 yılında mayıs ayının 17'sini 18'ine bağlayan gece İbrahim Kaypakkaya'yı kurşuna dizdi.

KAZIM ÇELİK

Komünist Önder Kazım Çelik, Prole- tarya Partisinin şehit düşen 3. genel sekreteriydi. Partinin sorunlarına kafa yorma, çözüm bulma ve üretme nok- tasında da çok hassastı. Temas ettiği herkesin üzerinde derin izler bıraktı.

Kazım Çelik, Proletarya Partisinin 2. Konferans sürecinde sahte bir kimlikle yakalandı. Ama gözaltında bir komünis- tin takınması gereken tavrı takınarak gerçek kimliğini gizlediği gibi Parti ile ilgili en ufak bir sır vermedi. Yapılan

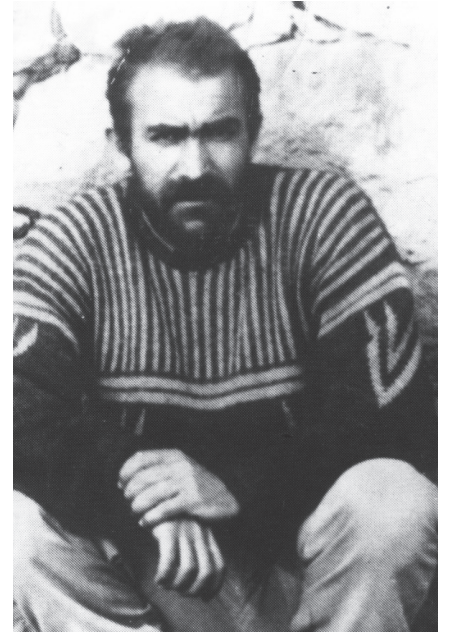
işkencelerle ondan hiçbir şey alamaya- cağını anlayan işkenceciler, onu serbest bırakmak zorunda kaldı.

2. Konferans'ta Merkez Komitesine se- çilir. 1981 yazında peş peşe alınan ağır kayıplardan sonra Siyasî Büro'da yer aldı ve 1982 baharında Askerî Komisyon Sekreterliğine getirildi. 1983'teki ka- yıplardan sonra Parti Genel Sekreterliği görevini üstlendi. Kazım Çelik 12 Eylül AFC döneminde böylesine önemli bir görevi yürütüyordu. Kazım Çelik 1983 sonundan itibaren önderlikte egemen olan; kadroların büyük şehirlerde, dahası yurt dışına çekmekle korunabileceği, barışçıl bir devrim süreci geçirmek gerektiği anlayışına rağmen buna göre hareket etmedi.

Kırsal alanı ve gerilla faaliyetini asla terk etmedi. Önderliğin Partinin ba- şında olması ve Partiye sıkı sıkıya sa- rılması gerektiğinin bilincindeydi. Parti önderliğinin özellikle o zor koşullarda kırsal alanda örgütün başında ve silahlı mücadele içinde korunabileceği, onun içinde geliştirilebileceğinde ısrar etti. Bu süreçte örgütün yeniden toparlanması için elinden geleni yaptı.

Bu amaçla bulunduğu gerilla birliğinden başka alandaki faaliyet ve gerilla birli- ğini denetlemeye gittiği bir sırada ihbar edildi. İçinde bulunduğu gerilla birliği TC askerleri tarafından kuşatıldı. Uzun süren çatışma sonucunda **Kazım Çelik**, 1987 yılının 20 Mayıs'ında Elazığ'ın Palu ilçesinde yoldaşları **Hıdır Aykır, Cihan**

Taş, Müslüm Emre ve Ali Kayadoğan birlikte ölümsüzleşti.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU, OKUT!

Özgür Gelecek için Yeni Demokrasi Gazetesi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No: 6 Daire: 3 Beyoğlu/İstanbul

İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi BBlok, 1. Kat, No:349 Zeytinburnu/İst.- 0212 501 21 20

yenedemokrasi1

yeni_demokrasi5

yenedemokrasigazetesi

yenedemokrasi36.net

yeni_demokrasi

YeniDemokrasiGazetesi

yenedemokrasigazetesi@gmail.com

"BU ÇELİK ALDIĞI SUYU
UNUTMAYACAK"

İbrahim Kaypakkaya

Yeni Demokrasi
gazetesi